

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الشَّرِيعَةِ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ رَبَّهُمْ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הפלך שלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמִּפְאָר

תרגום

פרופ' אַסְעַד נִמְר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

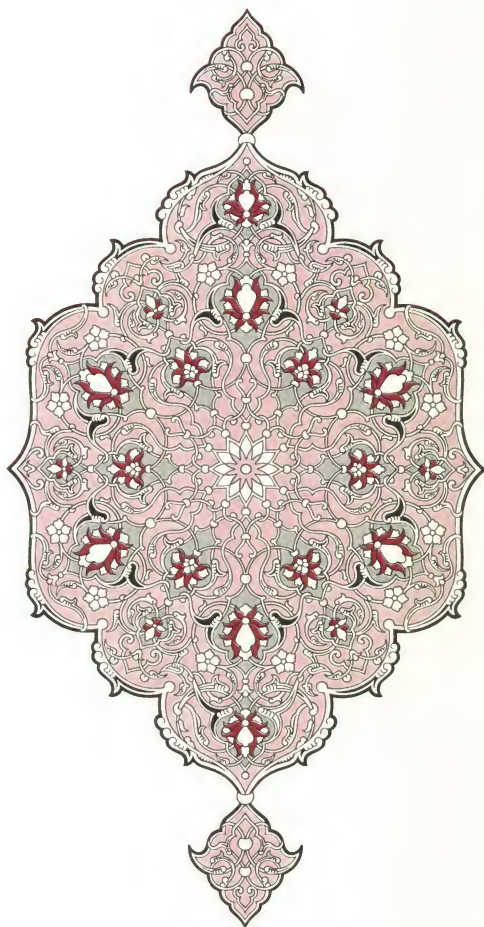
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَاللَّحْفُ

שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
מתכבד להוציא צו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

تَدْفَعُ بِالْأَرْبَعِينَ هَذِهِ التَّرْجُومَةَ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَاتَمُ الْمَلِكِ الْمَوْلَى سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
مَلِكُ الْمَمْلُوكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْبِ أَمَانَ بَعْثَتِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودِ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْثُهُ
 بِوُزَعٍ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שְׁרַת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְדוּשִׁים
 הַמְלֶכֶד סֶלְמָאוֹן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיזוֹ אֵאל סוּעוּד
 הַמְכִירָה אֲסוּרָה
 בַּחֲנִים

جميع الملاك أفهد أطباء عن المصحف الشريف

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אללה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אללה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אללה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךר לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצוה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאללה! שיתבם שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבונו העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «תנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הפכעה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות קמפנותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:

«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אד חשוב לַצֵּן שְׁכָכַל שֶׁהַצִּלְחַתְנוּ בְּבִירָה תִּהְיֶה בְּתִרְגּוּם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שְׁנַצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תְּכָנוּ וּמוּבָנוּ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר, הַתְּכָן הָעֲצוּם
וְהַכְּבִיר בְּנוֹסֶף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנְּפִלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהַעֲרָבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

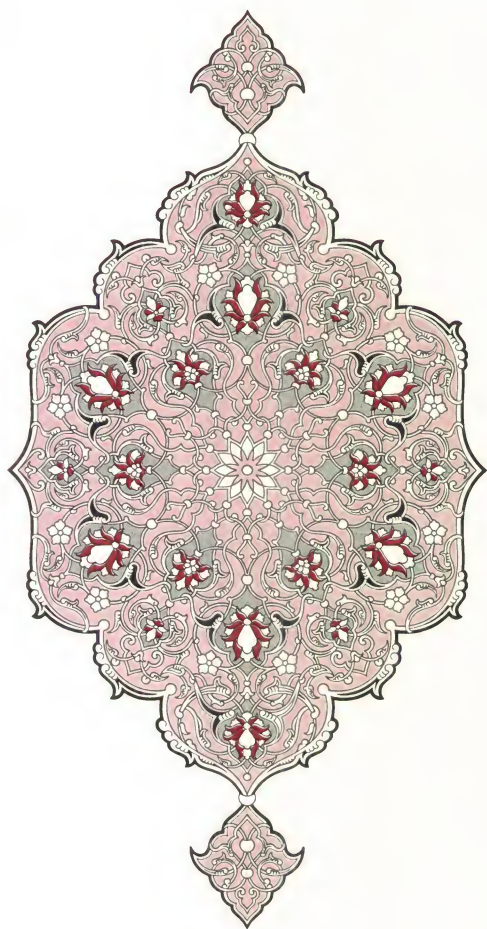
וּבְנוֹסֶף לָכֵד נֹאמַר שֶׁהַתִּרְגּוּם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנָתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתְרַגֵּם
לְנֶסַח הַקּוּרְאָנִי בְּעֶרְבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שְׁמָה שְׁקוּרָה לְכָל מַעֲשֶׂה אָנוּשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טְעִיּוֹת בְּתִרְגּוּם אוֹ חֲסְרוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא אֵד וְרַק לְאַלְלָה
(יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

אִי לָכֵד בְּקִשְׁתָּנוּ מְקוּרְאֵי הַתִּרְגּוּם הָעֵבְרִי הַזֶּה שִׁיּוּדִיעוֹ לְאַנְשֵׁי מֶרְכֵּז
הַמְּלֹךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֵל-מוֹנִנָּה אִם לָהֶם יֵשׁ הָעֲרוֹת עַל הַתִּרְגּוּם, דָּבָר
שֶׁיֵּבִיא לִידֵינוּ לְתֵקֶן הַתִּרְגּוּם בְּהוֹצָאוֹת הָעֲתִידוֹת שֶׁל הַתִּרְגּוּם.

וּלְבִסּוֹף, אֲלָלָה הוּא מִנְחָנוּ לְדָרֶךְ הַהַצִּלָּחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אַלְהֵנוּ! קַבֵּל נָא אֶת עֲמָלָנוּ זֶה.

הָרִי אֶתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנֶּעֱנֶה וְהַכֹּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלֶּלָה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלֶּלָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֵלְקוֹרָאן, הַדְפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג 1963.
- (3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרָאן, מִהְדוּרָה שְׁנִיָּה, 1978.
- (4) אוֹרִי רוֹבִין – הַקּוֹרָאן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלֶּלָה העוזו והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם ציינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'ידה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. ציינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרָאן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרָאן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אוֹרִי רֹבִין – הַקּוֹרָאן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּי'כֶר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצִיחֶךָ, ספר, כרך» נלקח מן «הַצִּוְחוּף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח'דיג'ה בִּנְתַּ חִינְלֵד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלָה», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הווי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטכסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתענינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

גיבריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת החילופות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושלטיה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עאצס» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסך מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התעניינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגין עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגין הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהייה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהייה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהייה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתְחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתְחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פִּאתְחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בְּשֵׁם אֱלֹהֶי הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,²
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֶ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים,
7. אַרְח אֱלֹה אֲשֶׁר הֶעֱנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרְחָם שֶׁל אֱלֹה אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֶ
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לְפִיָּה), וְלֹא (הָאֶרְח)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֶ» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוֵּרַת אֶל-בְּקָרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקה 2

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אינו ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך ליראי שמים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (כצדקה) ממה שהענקנו להם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המצליחים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אללה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ויש על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אנוחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אללה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אללה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נאסא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נאסא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכָשְׁמִישָׁהּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכָשְׁמִישָׁהּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָיו כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אַנּוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עֲמַכֶּם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מִהֶתְלִים».
15. אֲלֹלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמַרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֲלֹה אֲשֶׁר בָּחָרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהִדְרָכָה, עֲסָקָתָם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רֹחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סִבִּיבָתוֹ, נָטַל אֲלֹלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֵמִים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאִמּוֹנָה שֶׁנִּשְׁטָשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאִזְגִּיָּהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְתַּח הַמָּוֶת.² אֲלֹלָה מִקִּיף אֶת הַכּוֹפְרִים.
20. כְּמַעֲט וְהִבָּרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכִאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכִאֲשֶׁר יִחְשִׂיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֹלָה יִקַּח אֶת שְׂמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֹלָה הַכֹּל-כָּל.

קִטְעַ 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבְדוּ אֶת רְבוּזִכֶּם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלֹה אֲשֶׁר קָדְמוֹ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֹלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּית כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבַהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֹלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָו אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, אִם בְּאַמַּת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכּוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂרָ לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בִּרְכָה מִפְּרֵי הָעֵץ, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשְׁנוּ לָנוּ לִפְנֵים־יָ?» וַיִּגַּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינּוּ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוֹלוֹ מִשָּׁל כָּל־שֶׁהוּ, יִתּוּשׁ אוֹ לַנִּעְלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֱמַת מִרְבוֹנָם. אַךְ הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיד בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמְּשַׁחֲתִים יִתְעַה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יִפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שְׁנַחֲתָמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחִבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאַלְלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוּ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְצָ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנָךְ לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְצָ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָךְ וְנִקְדֹּשֶׁךְ?» אָמַר, «יִוְדַע אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמַּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ין 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סגידה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשֵּׁבַח לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אֶתְּהָ הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גֵּלָה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גֵּלָה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אֶמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֶמְרָנוּ, «אָדָם! שְׁכֹן אֶתְּהָ וְזוֹגְתָךְ בְּנוֹ, וְאָכְלוּ מִפְּרוֹתֶי, וְחָיו חַיֵּי נֶעֱם וִירוּחָה, אַךְ אֵל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לַעֲצָמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לִגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנֶּעֱם). וְאֶמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֶּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבָּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְיָם (תַּפְּלוֹת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוִבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שָׁבִים וְרוֹחוֹם.
38. אֶמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמְּנוֹ (הַגֶּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדֶּרֶךְ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתֵי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁהוֹרְדָתִי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרָאוּשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מְאֹד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיד בְּשִׁבִּיל אָדָם הוּא סוּגִיד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיד עֲבָדָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוֹגֵדֵר בְּאִיסְלָאִים.

4. הַמַּלְאָכִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּ בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִנּוּ אֶת הַזָּכָת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכּוֹרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹּעַל פִּי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?²
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבַתְּפִלָּה (נִגִּיד כָּל רָעָה), ³ אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקִּמַּת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוּשָׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלָיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְּׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ⁴ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְּׁתַדְלּוּתָהּ, וּדְמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁵ וְלֹא תִנָּתֶן לָהֶם עֲזָרָה.
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בַּעֲנוּיִים רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקְרָעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה וַעֲיִינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנּוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לַיְלוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוּטָאִים.⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכְּיָרוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אל-אנפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבַּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהִחִינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לִמְעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנוֹ, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ (הַסְלֹא),¹ לִמְעַן שְׁתֹּאכְלוּ מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסֵנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמָנָם הֵם הִזְיָקוֹ לַעֲצָמָם.

58. וְכֹאשֶׁר אֲמַרְנוּ, «הִכְנָסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לַעֲנָה מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הִכְנָסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאִמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאִמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלָּל סְטִיתָם.

קִטְעַ 7

60. וְכֹאשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אֲמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֵּד אֶת הַסָּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֵאכֹל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתַּפְּלָל בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנוֹדָה שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשִׁיהָ, וּבִצְלִיהָ». אֲמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ? לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפָּלוֹת וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה, וְעַל שִׁהְרָגוֹ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קִטְעַ 8

62. הַמֶּאֱמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצִּבְיָאִים,⁴ מִי מֶהֱם שְׁהֵאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. המן, מין מאכל מתוק כדבש. סלוא, השלי, מין עוף אפור קצת קטן מן היונה.

2. באמרם חטה, הם מבקשים סליחה מאללה על מעשי הרע שעשו.

3. התורה והאנגיל מעידים למעשה זה על ידי בני ישראל.

4. הצבאים: כתות קרובות לנצרות שהטבילה היתה להם יסוד חשוב בדתם. אלה מביניהם אשר האמינו ועבדו את אללה.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 69; וסורת אל-חגי 22: 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵּיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עָרָף, וְלוּלֹא חֲסָדִי אֲלֵלָה וְרַחֲמֵי עֲלֵיכֶם הָיִיתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֹת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלִקְחָ לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֲלֵלָה מִצְוָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהִתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֲלֵלָה לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ וְיֵבֹאֵר לָנוּ מָה הֵיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַנֵּן לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן וְיֵבֹאֵר לָנוּ יוֹתֵר מִה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֲלֵלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֻמָּת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמָּעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ בַּהֲרִיגְתָּהּ, אֲלֵלָה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וְיִחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיָה אֲלֵלָה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַזֶּה) וְיִרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאֲבֹן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרָמִים מִים, וְיֵשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפֹּרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֲלֵלָה. וְאֲלֵלָה אֵינוֹ רֹשֵׁן לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אללה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידועים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אללה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי אללה שיקתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אללה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהריוחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאללה? הן אללה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אללה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אללה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמספנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקיימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם מלבד מעטים מכם פניתם לרף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36.

- מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שייעשה זה מכס בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאלה.
86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?
88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.
89. כאשר בא אליהם ספר מאת אלה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אלה על הכופרים.
90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵
91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷
92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאידה 5 : 110.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיאפר 40 : 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאידה 5 : 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמָנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעֲלֵיכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵּנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶדְ לֹא נְצִיתֵּנוּ», כִּי בַכְּפִירְתְּכֶם סִפְגַּתֶּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנַתְכֶם מְצָנָה עֲלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הַבָּא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֶדְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפּוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֻטָּאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחֻטָּאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹנָה לַחַיּוֹת אֶלָּף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיָה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְּרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָקָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִכָּאֵיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וּכְבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלָיְךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יִכְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְם מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וּכְשֶׁבָא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאמֹר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוֹרֵי גִבֶּם, כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמְשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשִׁנֵּי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמֵאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגניל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹה שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מִה גְּרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמִינִי וְהָיוּ יִרְאִים הֵיךְ גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רְאֵנָּה»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָּה», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרֵאן לִפְנֵיהֶם). וְלִכְפֹּרִים יֵשׁ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עָצוּם.
106. כָּל פְּסוּק (בְּקוֹרֵאן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבְיֵא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאוֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוֹסָא (מִשָּׁה)
לִפְנָיו? וְכִי שְׁמַחְלִיף אֶמּוֹנָה בְּכִפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחַר שֶׁכָּבַר הָאֱמִנְתָּם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמָת.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיָּמוֹ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוֹ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹה צוּוּה עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רְאֵנָּה רְאֵנָּה»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רְעִינוּ, הֲרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אֶנְסֵא' 4 : 46.

3. ר' סורת אֶנְחֵל 16 : 101.

4. ר' סורת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 63.

5. ר' סורת אֶל-חֲגִי' 22 : 40.

6. ר' סורת אֶז-זִלְזֵלָה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שכונו אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבוניהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרִצִּים מִמֶּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְּרֹכַת אֱלֹהָ (נֶת הָאֶסְלָאם) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלִיּוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאֵהִים (אֲבָרְהָם) נְסוּהוּ בְּכֶמָה מִצְּוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְמַנֶּה אוֹתָךְ אֶמְאָם, מְנַהֵיג, לְבְּנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאֵהִים), «וַיִּמְזַרְעֵי אַחֲרַי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְּוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וְכִשְׁעָשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשֵׂה מִ'מִּקְאָם אֲבְרָאֵהִים' מָקוֹם לְתַפְלָה».⁶ וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאֵהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאֵהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתוֹ לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחֵר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רָע סוֹפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 68 ; סורת אנ-נחל 16 : 120 - 123 ; וסורת אנ-נג'ים 53 : 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה : עשר בסורת אל-מואמנון 23 : 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג'י 70 : 22 - 35 ; ועשר בסורת אל-אחזאב 33 : 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 67.

6. מקאם אברהאים : לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברהאים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָהָהִים וְאַסְמָאֵעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתַּפְּלֹלוּ), «רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשׁוּבָה וְהִרְחוּם.
129. רְבוּנוֹ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֵעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהִם אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדָם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרְם,² כִּי אַתָּה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָהָהִים³ מִלְבָּד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוּ (אַבְרָהָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
131. וְכִשְׂרַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלָם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים».
132. וְכֵן צָוָה אַבְרָהָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת וְאֶל תַּמּוּתוֹ אֵלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל, וְאַסְחָאק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמָה שֶׁעָשׂוּ.
135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לֹהֶפֶד, נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,⁶ וְלֹא עֲבָד אֱלִילִים».
136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֵעִיל, וְאַסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».

137. אם יאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדרוך את מי שירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניכם למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הדרוך. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחֲנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִכֵּנָה פָּנִיד כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחֲנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שְׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכָךְ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שְׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלֶּלָּה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְיֵא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתִּפְלָה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תִּפְלָתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוֹון תִּפְלָתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחֵר כָּל מֶה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹיחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מֶה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תִּפְלָה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנִיד (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נַעֲלָמוּ מֵאֵלֶּלָה מַעֲשֵׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנִיד (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבָּד הַעוֹשִׂקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשֶׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶּם, וַיְלַמְדְּכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיְלַמְדְּכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹדְעֵתֶם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאֵל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֵלֶּלָה הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאמְרוּ לַנְּהָרְגִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵדִין אִין אַתֶּם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְּכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בָּרְכוּשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשֹׁר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֵאמְרוּ, «לֹאֵלֶלָה אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם תַּחֲלֹנָה תִּפְלּוֹת מִרְבוּנָם וְרַחֲמִים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶצְ-צָפָא וְאֶל-מִרְנָה⁴ הִן מִטְקָסִי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֵלֶּלָה, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוּ בְעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפּוֹת סְבִיבָן. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֵלֶּלָה מְכִיר טוֹבָה וְיֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֵלֶּה הַמִּסְתִּירִים אֵת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדָרָה אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסִפְרָה (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֵלֶּלָה וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֵת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֵת אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֵלֶּה אֶקְבֵּל אֵת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְתֵּי אֵלֶּלָה, וְהַמִּלְאָכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וְיִשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שֶׁלְכֶם (אֵלֶּלָה) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאִין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיֹת אֶת הָאָדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֶה כְּמֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּכִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאֹהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלַם אֶהְבֵּת הַמַּאֲמָנִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב לַחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כִּבֵּד עָנָשׁוֹ.
166. אִי זִתְנִכְרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הַתְּנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יִרְאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִצָּאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכֹלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מַסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לְכּוֹפְרִים), «הַתְּנַהֲגוּ לִפִּי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אִף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהְמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שִׁיבִינוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֶמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לֵאלֹהֶה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵוֶלֶת אֵלֶּהָ. אַךְ מִי שֶׁאֹכֵל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הֶרְגֵּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפְּרָה (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּיתִים, לֹא יִדְבַר אֱלִיהֶם אֵלֶּהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכָּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בִּתְעֵיָה בְּמָקוֹם הַדְּרָכָה, וּבִעֲנֵשׁ בְּמָקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הָעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפְּרָה (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחְלָקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפְּרָה נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לָקֶת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהָ, וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְמַלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים,¹ וּבַנְּבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אֹהוּב, לְקִרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכֵּנִים, וְעוֹבְרֵי אֲרֶחַ, וְקִבְצָנִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתְּפִלָּה וּבִתְשׁוּלוֹם זִכָּאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלִעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוּדִקִּים וְאֵלֶּה הֵם הַיִּרְאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקִּרְוֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלוֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.
179. הוּי בְּעָלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֲקָרִי לַהֲגֵנָה וּבִשְׁחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעָנֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּיחַ נְכָסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּת (חֶלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקִרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיִּרְאִים.

1. הַסִּפְּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיִּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המשנה צוּאָה לְאַחַר שֶׁהִיָּה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוֹל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיּוֹרְשִׁים, אֵין עָלֶיָּה אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוֹם כָּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לְצוֹם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֵלָה שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְצוֹם, לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצּוּמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֲדָשׁ רָמַצ' אֵין הוּא הַחֲדָשׁ שֶׁבּוּ הַיּוֹד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֲדָשׁ זֶה עָלָיו לְצוֹם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יְצוֹם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלֹל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְנֶךָ עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵנִי, וְיִאֲעָנֶה לְקִרְיָאָתָהּ הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיָּהֶם לְצִיַּת לִי וְלַהֲאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוֹם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לְעַצְמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מִהוֹ, וְחִזֵּר וְהַקְלֵ עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגּוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתּוּ בְּמִשְׁךְ הַלַּיְלָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשָּׁמֶר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלַּיְלָה) לַעֲת שְׁחֲרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁיָכוּ בְּצוֹם עַד הַלַּיְלָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחָדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פֶּלְחוֹ). אֵלָה חֲקוֹת אֵלֶּלָה אֵל תִּקְרְבוּ אֵלֶיָּהּ. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֶיךָ לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֵל תִּאֲכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשֹׁחַד שׁוֹפְטִים כִּדִּי לְבָלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִיּוֹדָעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוֶךָ (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְהֲרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג, הָעֲלִיָּה לְרָגֵל». אִין זֶה חֲסֵד שֶׁתִּכְנָסוּ לְבִתְיָכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אֲמַנְסִי חֲסֵד הוּא יִרְאֵת אֲלֵךְ, וְלָכוּ הַכְּנָסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵךְ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֲלֵךְ רַק בְּאֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֲלֵךְ אִינוּ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלֶּה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֵץ וְעֵנֶשׂ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֵנֶשׂ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֲלֵךְ סוֹלַח וְרוֹחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלֵּלָה.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֵנֶשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אֲתָם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵךְ, וְדַעוּ כִּי אֲלֵךְ עִם הִירָאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֲלֵךְ, וְאַל תִּבְיִאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֲלֵךְ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִנְמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעוֹמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֲלֵךְ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהִשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֶּן בְּהִתְאֵם לִכְלִיתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֶּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגֶעַ בְּרִאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדָּקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אהליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס

לבתייהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו

אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה

או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל

עמרואן 3: 97.

5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

וְדַרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג וְהָעוֹמֶרָה בְּיַחַד, יָבִיֵא מִהֶקְרָבָן לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהִקְרִיב קֶרֶבָן, עָלָיו לָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כֹּךְ יִנְהָגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּה וְדָעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם אֶת הַחֵג, חֲזָב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, וּמִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֵלֶּה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֵלֶּה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּנִי אַתֶּם בְּעָלֵי תִבּוֹנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּחֻשָּׁגַת פְּרָנְסָה מַעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצִיאַתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה לְמַכָּה). הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,⁵ הִזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הָיִיתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֹּךְ, צָאוּ מִהַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֵל, וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחַת אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
200. בְּהִשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה כְּשֶׁם שְׁנֵהֲגַתֶּם לְהִזְכִּיר אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֹּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ (בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מַאֲמִינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵ אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפִּלָּה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְּׁגִיחָם, וְאֵלֶּה הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפַּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵד אֲדָ מִי שֶׁמִּקְדִּים אוֹ מֵאַחַר
בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו
תֵּתְאֲסֹפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצָאִים חֹן בְּעֵינֵיָד, וְהֵם מְזַכְּרִים
אֶת אֱלֹהָהּ כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהִשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
205. וְאִם נֹאמֵר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה
נוֹרָא הִנְצוּעַ.
206. אֵד יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מֵלֵא
חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
207. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאָם כֵּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ
בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
208. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא
עֶזְרוֹ וְחֻכָּם.
209. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצָּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת
עֲנִיִּים עִם הַמְּלָאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶
- קֹטֵעַ 26**
210. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסִלֵּף אֶת
חֻסֵּד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עֲלָיו לְהַבִּין) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
211. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים
(הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים
הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה
לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'יה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אֶמְהָ אַחַת (בְּלִי אֶמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמִבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצֶדֶק בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּה. וְאִזּוּ הִדְרִיד אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מִדְרִיד אֶת מִי שִׁירְצָה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֱמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לַגֵּן וְלֹא יָקָרָה לָכֶם מָה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעֲזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי זָבוּא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֱמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכוּשִׁים) כְּצֶדֶקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֹׂו, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָוָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֲדָּה יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנְאוּ דְבַר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתִּתְּנֶה דְבַר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

קִטֵּעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלָה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֲדָּה לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אֶמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוֶן, כָּל אֵלָה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֶל אֱלֹהָ. לַחֵץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם נִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלָה מָכֶם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְנִמּוּתוֹ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלָה יִהְיוּ מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגְרִו⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2-3; סורת אל-אחזאב 33: 9-11; וסורת אז-זוח'רף 43: 7-8.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלָה שְׁשׁוּאַלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶסֶר, מִשְׁחָךְ גּוֹרֵל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטָא גָדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפְלִית), וְאוֹלָם הַחֲטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֵלָלָה לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מַה שְּׂיֻעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצַד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֶת עֲנִיֵּיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם (הִיוּ). אֵלָלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלָלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֵלָלָה עֲזוּז וְחָכָם.
220. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָתִי מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֵאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם יֵאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלָלָה מִזְּמִין אֵל חֵן וְלִזְכוּת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֵלָלָה אֶת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זֶהוּמָה הִיא, לָכוּ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנוֹסֶת וְאַל תִּזְדַּנְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהַרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהַרוּ בּוֹאוּ אֵלֶיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלָלָה. אֵלָלָה אוֹהֵב אֶת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֶת הַמִּטְהַרִּים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה עַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֵלָלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשֶׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלָלָה מִטְרָה לְשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וִירָאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלָלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלָלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלַּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲךָ הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלַּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלָלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שְׁנֵשְׁבָעוּ לֹא לְקַיִם יַחְסִי מִיָּן עִם נְשׁוֹתֶיהָם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעַתָּם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעַתָּם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָפְאוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוֹלָם לְגַבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הֵיא עֲזִיז וְחָכָם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אַךְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בְּחֶסֶד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ (כְּמִהָרָה),¹ אֵלָּא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֵתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוֹג כֶּדֶת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטֹא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ). אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטֹא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֵתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאֵם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְשַׁלְּחָן בְּחֶסֶד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כִּדִּי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֵת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲקָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 19 - 20 ; סורת אל-אחזאב 33 : 28 ; וסורת אט-טלאק 65 : 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30 : 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שִׁלְהוּ, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כִּדְּרֹשׁ לנהג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אף אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אף אין לחיב נפש יותר מכפי יכלתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזגנת ומקבלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מענינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אף ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהרו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אף תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על עניני האשה (אם היא קטינה), ואם ויתרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֵלָּהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֵלָּה רוּאָה מַעֲשִׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתְּפִלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתְּפִלָּה הָאֲמֻצָּעִית (תְּפִלַּת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוֹמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֵלָּה בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְּנָה הַתְּפַלְלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רְגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתְּפַלְלוּ אֶל אֵלָּה כְּדָרְךְ שֶׁלְמַדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֵלָּה אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרָנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְשָׁאֵר בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֵלָּה הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחִיָּה כְּמִקְבָּל.

242. כֵּךְ יִבְהִיר אֵלָּה לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיֵנוּ.

קטע 32

243. הָאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרְחוּ בְּאַלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֵלָּה אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הִחִיָּה אוֹתָם. הֵן אֵלָּה רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֵלָּה,³ וְדַעוּ כִּי אֵלָּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֵלָּה גָּמוֹל חֶסֶד,⁴ אֵלָּה יַכְפִּיל לוֹ כָּפֹל כְּפָלִים.⁵ וְאֵלָּה

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָּה תוֹשֵׁב

246. הָאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בְּבַח לָנוּ מִלֶּךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּה!» אָמַר לָהֶם, «הָאִם לְאַחֵר שִׁינְיָנָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחְמוּ!» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּה לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֵלָּה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֵׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְּׂכִינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קִטְעַ 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֵדךְ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתָה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבִחְצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלֶה שְׁיִדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְפָגֶשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצָּחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסְּבָלִיִּים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סְבָלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזֹק אֶת מַעֲמָדֵנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגִּי אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שֶׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלֶה בִּידֵי אֶלֶה, נִשְׁחָתָה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלֶה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הִנֵּךְ אַחֲד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שָׂבָאוּ אַחֲרֵיהֶם מַחֲלָקִים בֵּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בֵּינֵיהֶם: כִּי חִלַּק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחִלַּק כִּפְרוּ.
אִלּוּ רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בֵּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פֹעֵל כַּרְצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׂאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשְׁרֵי יָדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחֵי וְהַנֶּחְחִי, לֹא תֵאֲחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שָׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּהַמְלָצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כִּסְאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֵּת דָּת בִּלְחָן,³ כִּי כָּבֵד הַבָּר הַיֵּשֶׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֱלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֱלֹהָ מַחֲזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֻׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֱלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֻׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצֵחַ יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאֵישׁ אֲשֶׁר הִתְנַכַּח עִם אֲבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כִּשְׁאֲבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.

3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוזה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידרוך את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איד יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איד נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשור». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איד תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבע מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים יפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידרוך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שציד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֵן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֶדָּ לַעֲת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהֵגֶן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאַל תִּבְחְרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתֵּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִייתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתִּי-זָקוֹק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצּוֹה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סְלִיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלִי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרָיִם אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֶדָּ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאַלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמַד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶּם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרִצּוֹת פְּנִי אֵלֶּה. כָּל הַטּוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוֹעַ בְּאֶרֶץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁב לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צִדְקָה, אוֹלָם תִּכְבִּיר בְּסִימָנֶם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בַּהֲפָצָה. כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיָאִים כְּסָפָם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחֲיָה (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שֵׁשׁ בּוֹ שְׁמֵץ שֶׁל שִׁעוֹר, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שְׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוֹלָם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֶסֶר.

לָכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֲזַהְרָה זֶה מִרְבוֹנוֹ, וְהִפְסִיק לָאָכֵל רִבִּית, יִחְזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה יִטְפֵּל בְּעִנְיָנוֹ. אֵד אֲשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רִבִּית), אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרִבִּית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתַּפְּלָה וְנָתְנוּ אֶת הַזִּכְּאִת, לָהֶם שְׂכָרָם אֲצֵל רְבוֹנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.

278. הֵי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרִבִּית אִם בְּאֶמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוֹלָם אִם תַּחֲזִירוּ בַתְּשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הַזִּכְּכֶם, לֹא תַעֲשְׁקוּ וְלֹא תַעֲשְׁקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוֹקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֲרָכָה (עַד אֲשֶׁר יִרְחֹב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹּא לְגִבּוֹת אֶת הַחוֹב), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֶתֶם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תַחֲזִירוּ אֶל אֵלֶּה, וְאֵד תִּקְבֵּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשְׂקוּ.

קטע 39

282. הֵי הַמֵּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חוֹב בִּינֵיכֶם לְזִמּוֹן קְבוּעַ, עֲשׂוּ זֹאת בְּכֶתֶב, וְצָרִיד לְכֶתֶב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְקָה. אֲסוּר לְכוֹתֵב לְסֶרֶב מִלְּכֶתֶב כְּאֲשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכֶתֶב, וְהַחֲזִיב יִכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוֹנוֹ, וְלֹא יַפְחִית מִחוּבוֹ מְאוּמָּה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְהַכְתִּיב, יִכְתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמוֹ בְּצִדְקָה. הִקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקֶּרֶב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אֵד אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מֵהֶן כְּעֵדוֹת, שְׂאֵם תִּשְׁגָּה הָאֲחִת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחִרָה. וְאֲסוּר לְעֲדִים לְסֶרֶב מִלְּהָעִיד בְּכָל זִמּוֹ שִׁיתְּבַקְשׁוּ לְהָעִיד. וְאֵל תִּתְּרָשׁלוּ בְּכִתְיַבַּת הַחוֹב בֵּין אִם קֶטָן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֶת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֶה כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעִינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמְרִית הָעֵדוֹת וְלִמְנִיעַת סִפְקוֹת. וְאוֹלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיָד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִינֵי אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הִקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּלַחֲץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצִּדְכֶם. לָכוֹ יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה יִלְמְדְכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדַע כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמציאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חוב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אלה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סִוְרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והאaron. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתיים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אלהה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אלהה, אין אלהה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמות מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אלהה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אלהה עזוז ובעל ענשין.
5. אלהה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אלהה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדויקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אלהה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנתנו מאמינים בו, הכל מעם רבוננו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבוננו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבוננו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אלהה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אלהה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהָעֲנִשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לְכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחֲנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֱלֹהֵי,³ וְהִשְׁנִי כִפֹּר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּן מִנְחִיל אֱלֹהֵה נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תִּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמֵנָם הַתִּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהֵה.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רְבוּנָם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתֵּם לְנִצָּחַ חַיֵּי בָהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהֵה. וְאַלְלָה מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּךְ, סָלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשָׁמַר עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֲמָת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִילִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהֵה הָעִיד כִּי אֵין אֱלֹהֵה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הָעִידוֹ) הַמְלַאֲכִים, וּבְעָלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדֵּק. אֵין אֱלֹהֵה זֹלָתוֹ, הָעִיזוֹ וְהִחָסֵם.
19. הַדַּת הָאֲמָתִית אֶצֶל אֱלֹהֵה הִיא דַּת הָאֲסָלָאם. אֱלֹהֵה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּה (לְדַת הָאֲסָלָאם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, הִנֵּה אֱלֹהֵה מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרָתִי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֲלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר: מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להג'רה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן לָהֶם סֵפֶר, הָאֵם הִתְמַסְרָתֶם לָאֱלֹהָ! וְאֵם הֵם הִתְמַסְרוּ, הֵם כָּבֶר הִדְרֹכוּ. וְאֵם יִפְנוּ עֶרְף, (אֵין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם), כִּי עֲלִיד רַק לְהוֹדִיעַ לָהֶם. וְאֱלֹהָ מְשַׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו».

קטע 3

21. הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, וְהַהוֹרְגִים אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק, וְגַם הֵם הוֹרְגִים אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִצְווּ אוֹתָם עַל צֶדֶק. אֵלֶּה בִּשְׂרָ לָהֶם כִּי עֲנֹשׁם מִכְּאִיב.
22. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הִזָּה יֵאבְדוּ לָהֶם, וּבְעוֹלָם הַבָּא לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
23. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ מִנֶּה מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) מִזְמִינִים לְבּוֹא אֶל סֵפֶר אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאִין) לְמַעַן יִשְׁפֹּט בִּיגִיחָם, וְיִהְיֶה חֲבוּרָה מֵהֶם הַתִּרְחָקָה וְסִרְבָּה.
24. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «לֹא תִגַּע בָּנוּ הָאֵשׁ אֶלָּא לְיָמִים סְפוּרִים». הַשְׁלָה אוֹתָם מֵה שִׁבְדוֹ בְּדַת שְׁלָהֶם.
25. וּמֵה יַעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר נֶאֱסָפָם בְּיוֹם (יּוֹם הַדִּין) שְׁאִין סִפֵּק בּוֹ, כְּשֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ, וְהֵם לֹא יִקְפְּחוּ.
26. הַתְּפַלֵּל! «אֱלֹהָ! מוֹלִיד הַמַּלְכוּת, הַנּוֹד מַעֲנִיק מְלוּכָה לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וְתִפְקִיעַ אֶת הַמְּלוּכָה מִמִּי שֶׁתִּרְצֶה, אַתָּה נוֹתֵן עוֹ לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וּמִשְׁפִּיל אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, בְּיָדְךָ כָּל הַטּוֹב, וְאַתָּה הַכֹּל-יָכֹל.
27. אַתָּה מַחְדִּיר הַלֵּילָה לְתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלֵּילָה, וּמוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמָּת וְאֶת הַמָּת מִן הַחַי, וְתִשְׁלַח פְּרִנְסָה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה».
28. אֵל יִקְחוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים. וְכָל הַעוֹשֶׂה זֹאת, אֵין לוֹ מֵה לְקוֹוֹת מֵאֱלֹהָ, אֶלָּא אִם תַּעֲשׂוּ זֹאת לְהִגּוֹ עַל עֲצָמְכֶם מִפְּנֵי סִכְנָה. אֱלֹהָ יִזְהִירְכֶם מִמֶּנּוּ, כִּי אֵל אֱלֹהָ הַכֹּל חוֹזֵרִים.
29. אָמַר! אִם תִּסְתִּירוּ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיכֶם (מִן הַיְדִידוֹת לְכּוֹפְרִים) אוֹ תִגְלוּהוּ, אֱלֹהָ יַדַּע אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל,
30. בְּיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִמָּצֵא כָּל נֶפֶשׁ אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהָ הַטּוֹבִים וְהָרָעִים נֹצְבִים לְפָנֶיהָ, אִזּוֹ תִרְצֶה כָּל נֶפֶשׁ שִׁיחָהּ בִּינָה לְבִין מַעֲשֵׂיהָ הָרָעִים מִרְחָק מְאוֹד גְּדוֹל. אֱלֹהָ מְזַהֵרְכֶם מִמֶּנּוּ, אִךְ הוּא רַחוּם בְּעוֹבְדָיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתָּם אֶת אֱלֹהָ, תֵּאַמִּינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבְכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד)», וְאַם יִפְנוּ עֲרֹף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרֵאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָהָם, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֵם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כְּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרַתִּי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבֵל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כְּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדַּתִּי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאִיוִּי הַזָּכָר כְּנִקְבָּה, וְקִרְאֲתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרוּר».
37. רְבוּנָה קָבֵל אוֹתָהּ (הַבֵּת) קָבֵלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זָכְרָא (זָכְרִיָּה) לְאֵמֶן. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זָכְרָא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מְצֵא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאֵין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מְפָרֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּלֹא חֲשָׁבוֹן.
38. שֶׁם זָכְרָא הַתְּפִלָּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתָּה, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְלָאָכִים קִרְאוּ אֵלָיו בְּעוֹדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשָׁמוֹ) יִחְיָא (יוֹחָנָן) מֵאֵמֶן בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטָהוֹר, וְנִבְיָא מִן הַיְּשָׁרִים.
40. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשִׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נִעָנָה, «כֵּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שֶׁיִּרְצֶה».
41. אָמַר (זָכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעָנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמִז. וְהִרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהַתְּפִלָּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

קטע 5

42. ויזכר כְּאִשֶּׁר הַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלְלָה בְּחַר בָּךְ, וְטַהַר אוֹתָךְ, וּבְחַר בָּךְ לְהִיּוֹת מַעַל נָשׁוֹת הָעוֹלָם,
43. מְרִים! צִיְתִי לְרַבּוֹנָךְ, וְסִגְדִי, וְכַרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».
44. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמְּאֲרָעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לָךְ (הַנְּבִיא), כִּי לֹא הִיִּית עִמָּהֶם כְּאִשֶּׁר (הַפִּילוֹ גּוֹרֵל) בְּהַשְׁלִיכֶם אֶת עֲטִיהֶם לְמַעַן יִדְעוּ מִי מֵהֶם יִהְיֶה אִמָּן אֶת מְרִים, וְלֹא הִיִּית עִמָּהֶם בְּרִיבָם בִּינִיהֶם.
45. וְהַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלְלָה מְבַשְׂרָךְ עַל (הַלְדָת בֶּן לָךְ) עַל פִּי מֶלֶךְ מֵאֲתוֹ, שְׁמוֹ הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) עֵיסָא בֶּן מְרִים, נִכְבָּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִן הַמְּקַרְבִּים (לְאֵלְלָה).
46. וַיִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי אָדָם בְּהִיּוֹתוֹ בְּעָרִיסָהּ וּבְגִיל הָעַמִּידָה, וַיִּהְיֶה מִן הַיִּשְׂרָאֵלִים».
47. אֲמָרָה, «רַבּוֹנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִי בֶן וְאִישׁ לֹא בָא אֵלַי?» נֶעֱנְתָה, «כָּךְ יִבְרָא אֵלְלָה אֶת מֶה שְׁיִרְצָה, וְאִם הִחְלִיט עַל דְּבָר, הוּא יֹאמַר לוֹ, 'יִהְיֶה!'; וְהִיא».
48. הוּא (אֵלְלָה) יִלְמְדֵהוּ הַכֶּתֵב, וְהַחֲכָמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאֲנָג'יִל.
49. וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), «הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם עִם אוֹת מְרַבּוֹנְכֶם: אֲבָרָא לָכֶם מִטִּין דְּמוֹת עוֹף, וְאַפַּח בּוֹ (רוּחַ), וְהִיא לְעוֹף בְּרָצוֹן אֵלְלָה. וְאֲנִי אֲרַפֵּא אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמְּצָרֶע, וְאֶחְיֶה אֶת הַמֵּתִים בְּרָצוֹן אֵלְלָה. נוֹסֵף לָכֵל זֶה, אֲנִי אוֹכַל לְהוֹדִיעַכֶם אֶת אֲשֶׁר תֵּאכְלוּ וְכֶה אֲתֶם אוֹגְרִים בְּבִתְיֶכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שְׁאֲנִי נְבִיא) אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם,
50. וְאֲנִי מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבִּין יָדַי, וְלִהְיֶתִיר לָכֶם חֵלֶק מִמָּה (הָאֲכָל) שְׁנֵאֲסֹר עֲלֵיכֶם. וְהִבֵּאתִי לָכֶם אוֹת מַעַם רַבּוֹנְכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אֵלְלָה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
51. כִּי אֵלְלָה הוּא רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן עֲבֹדוּהוּ, וְזֶהוּ דְרָךְ הַיִּשְׂרָאֵלִים».
52. אַךְ כְּאִשֶּׁר הִרְגִּישׁ עֵיסָא (הַמְּשִׁיחַ) בְּכַפִּירָתֶם, אָמַר, «מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְאֵלְלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לָךְ לְמַעַן אֵלְלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים וְיִהְיֶה לָנוּ עַד כִּי מְסַלְמִים (מִתְּמַסְרִים) אֲנַחְנוּ.
53. רַבּוֹנָנוּ! אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאִשֶּׁר הוֹרְדָתָ (מִן הָאֲנָג'יִל), וְנִלְךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ (עֵיסָא), עַל כֵּן כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים».
54. הֵם (הַלֹּא מֵאֲמִינִים בְּעֵיסָא) זָמְמוּ נִגְדּוֹ, וְאֵלְלָה זָמַם, וְאֵלְלָה הוּא הַטּוֹב שְׂבֹזֻמָּיִם».

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּיתִים, וְאֵז תַּחֲזִירוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאִשֶּׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ.
56. אַךְ אֶת אִשֶּׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אִשֶּׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מָה שֶּׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפֵּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאָמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַּׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַּׁל אָדָם, אִשֶּׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֵז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאָמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְנַפְּחוּ אִתְּךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אִשֶּׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלַת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאָמִתִּי. וְאִין אֵלֶּה זולַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוֹ וְהַחֲכָם.
63. אִם יִפְנוּ עֵרָף, הָרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲיִתִּים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֹה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יָקַח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זולַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרָף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! לָמָּה תִּתְנַפְּחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרָיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַם הָאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְנַפְּחִים (אַתְּנוּ) עַל מָה שֶּׁיָּדוּעַ לָכֶם! וְלָמָּה תִּתְנַפְּחוּ עַל מָה שֶּׁאִינוּ יָדוּעַ לָכֶם? אָכֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכוֹ, וְהַנְּבִיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעוותכם, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוֹ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מִכִּירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשִׁקָּר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לִבְנֵי דָתָם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמֵּאֱמָנִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָּהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֱמוּנָה אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַחֲדָרְכָּה הָאֱמִתִּית הִיא הַדְּרָכָת אֱלֹהָ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנָּתֶן לְאַחֵרִים כְּאִשֶּׁר נָתַן לָכֶם». אֲךָ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים יוֹדֵעַ».
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַחֲסֵד הָעָצוּם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאָר,¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֲךָ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאָר² אֶחָד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשֹׁיֵד לְתוֹבָעוֹ וְלֹא תִרְפָּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כְּלָפִי הָאוֹמִיין».³ זֶהוּ שִׁקָּר שֶׁהֵם מְפִיזִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאת אֱלֹהָ.
77. אֲךָ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֱלֹהָ, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמַּתִּים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוֹלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָ. וְאוֹלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסור לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַיְצוּהָ עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קִטְעַן 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁנְבוֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעָזֹר לוֹ», וְשָׂאֵל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלֵתִי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֵן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֵעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וּלְנְבִיאִים מִרְבוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּהִם, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמֹתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזִרים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֵד שֶׁל אֵלֶּה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מֶה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּה.

93. כָּל הַמֵּאֲכָלִים הָיוּ מִתְּרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מֶה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».

94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.

95. אָמַר, «אֵלֶּה מַדְבֵּר אֲמֵת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הִים הַחֲנוּף, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּפִגְנִיִּים».

96. הַבִּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוֹקֵם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וּבִוּ בָּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.

97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאִם אֲבֵרָא הִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.

98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֶּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה? וְאֵלֶּה עַד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»

99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֶּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֵאָמֵן (בְּאִסְלָאִם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם עֲדִים לַאֲמִתּוֹתוֹ? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם».

100. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתוּ לִקְבוּצָה מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר, יִחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.

101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּה נִקְרָאִים בְּפִגְנִיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וּמִי שְׁסוּמָד עַל אֵלֶּה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוֹי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, וזהזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תודרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצוה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לך (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה).
113. ואולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלֵּלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצִּוִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֵלֹהֵי הַיְּשָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֵלָּהּ יִכִּיר בּוֹ. וְאַלֵּלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרָאִים.
116. אוֹלָם לְכוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֶי אֵלָּהּ. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֵלָּהּ לֹא קִפְחָ אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שְׁלֹא מְבִינֶיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכּוּ מֵאֶמֶץ לָגֵרֶם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֵךְ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵר הִבְהִירוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֵלֹהֵי הֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלֶם¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָנָשׁ אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אֶתְם, הֵם יִשְׁכּוּ אַעֲבֹעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֵלָּהּ יוֹדֵעַ מֶה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֵלָּהּ לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְם בְּמֵאוּמָה. אֵלָּהּ מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לִקְבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאַלֵּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֶיכֶם, אֵךְ אֵלָּהּ הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֵלָּהּ סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו סלמה ובנו חארתיה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהִים נָתַן לָכֶם נֶאֱחָו בְּקֶרֶב בְּדֶרֶךְ פֶּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכוּ יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים, לְמַעַן שֶׁתִּכְבְּרוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֵמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דֵי בְּכָד שְׁרַבּוֹנְכֶם הִכִּיז לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֵשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפָּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רַבּוֹנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מִסְּמָנִים.
126. אֱלֹהִים עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוֹרָה בְּשִׁבְלֶכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחָו הוּא רַק מֵאֱלֹהִים, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחָו בְּבֶדֶר) הִיָּה כְּדֵי שֶׁאֱלֹהִים יִכְחִיד אֲחָדִים מֵאֱלֹהִים שְׁכַפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיָשׁוּבוּ מֵאֲקָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוֹשָׁה).
128. עֲנִי (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידֵיד. אֱלֹהִים יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוֹם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהִים כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְאֱלֹהִים סוֹלַח וְרוֹחוֹם.

קטע 14

130. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכָנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהִים וְלִשְׁלִיחֵי לְמַעַן תִּרְוּחֻמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָחָה מִרַבּוֹנְכֶם וְלָגוּ שְׁרַחְבּוֹ כְּרַחֲבֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיֶדַע לִיִּרְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכְּסָפָם בְּעֵת שֶׁפַּע וּבְעֵת מִצּוּקָה, וְלֹאֲלֹהִים הַכּוֹבְשִׁים אֶת כְּעָסָם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהִים אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בְּעִשּׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהִים, וְיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָחָתוֹ עַל חַטָּאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטָּאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהִים. וְלֹא מִשִּׁיכּוֹ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידֵידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂפָהֶם יִחְיִי לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שְׂכָר הָעַמָּלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹמֵי וְעָבְרוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִירָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיֶה חֲלָשִׁים וְאֵל תִּעָצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיֶי אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֶרֶךְ). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בְּמֵאֲמִינִים וְיִבְחֹר מִבִּינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאֵלָה אִינוֹ אוֹהֶב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחֹן אֶת הַמֵּאֲמִינִים וְיִמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשִׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שְׂאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹנֵג' אֶהְדִּין (הַנֶּאֱבָקִים) בִּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְבִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׂוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שְׂפָגְשִׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לְגֹדַע עֵינֵיכֶם.

קטע 15

144. אִין מוֹחַמֵד אֵלָה שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵי, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהָרֵג תַּחֲזִירֵי בָכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַק לְאֵלָה בְּמֵאוּמָה, וְאֵלָה יִגְמַל לְאֵלָה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נָפֶשׁ אֵלָה בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל אֵלָה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוּדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוֹת נִלְחָמוּ לְצִדָּם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוֹצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלָה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָה אוֹהֶב אֶת הַסּוֹבְבִים,
147. הֵם לֹא (הַתְלוּנָנוּ) וְלֹא אִמְרוּ דְּבַר אֵלָה, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לְחַטָּאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מָלֵאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אֵלֶּלָה נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר הַמְעֻלָּה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתוּ לַכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָה לַכְּפִירָה, וְתִתְּפְכוּ לַמַּפְסִידִים,

150. לֹא כִי אֵלֶּלָה מְגַנֵּכְם וְהוּא הַטוֹב בַּמּוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שְּׁיַחֲסוּ לְאֵלֶּלָה שְׂתַּפִּים לֹא כָּל הוֹכְחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תַּהֲיֶה הַמַּעוֹן שְׁלָהֶם, וּמַה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֵלֶּלָה קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שְׁלָכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְּל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשְּׁלָל מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בִּרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיהֶם כְּדִי לְנִסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סֵלַח לָכֶם. כִּי אֵלֶּלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאָף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלַיִח (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֵלֶּלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאֲבַדְתֶּם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע בְּכֶם. אֵלֶּלָה בָּקִיא בַּמַּעֲשִׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאֲחֻזָּה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלוּ קְבוּצָה אַחֲרַת דְּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אֵלֶּלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִיָּה, אֹמְרִים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אֵלֶּלָה. הֵם מִסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אֹמְרִים, לוֹ רַק הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֹּה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אֵלֶּלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבַחֵן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נַפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמַּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, אֵלֶּלָה סֵלַח לָהֶם, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְמִתּוֹן.

1. הג'אליה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב הטרנס אסלאמיים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה נעשה דברם זה כגיון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנער בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לך, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם קצה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדריגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקרבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), וכבר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יָצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בַּמִּלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמָכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשָׁבִיל אֵלֶּה לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רְבוּנָם מְחִיתֶם,

170. הֵם שְׁמִיחִים בְּמָה שֶׁאֵלֶּה מִחֲסָדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לֵאמֹר שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפִיחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֵלֶּה וְחֲסָד, כִּי אֵלֶּה לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קִטְעַ 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לֵאמֹר וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקִרְבַּ אֹחוּד), לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרִאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לֵאמֹר אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכְנוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יֵרָאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבִירָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֵלֶּה שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֵלֶּה וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֵלֶּה וּבְחֲסָדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֵלֶּה, וְאֵלֶּה בַּעַל הַחֲסָד הָעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פֶּחַד עַל יְדֵי נֶאֱמָנוֹ, אֵד אֵל תִּפְחָדוּ מֵהֶם, וַיֵּרָאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא תִּנְבִּיא!) אֵל יִצְעָרוֹד אֵלֶּה הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לֵאמֹר בְּמֵאוֹמָה. אֵלֶּה לֹא יִתְּנוּ לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָׁם עָצוֹם.

177. אֵלֶּה שֶׁבָּחָרוּ בְּכַפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לֵאמֹר בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֵלֶּה לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֵלֶּה עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֵלֶּה לֹא יִגָּלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אֵלֶּה יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כָּפִי שֶׁיִּרְצֶה. עַל כֵּן הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאִם תֵּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבצרה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושיק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המוות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתי.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה פרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישיבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאית השמים והארץ ובחלופי הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְּעֶמְיָדָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרָאתָ כָּל זֶה לְתֵהוּ; לָךְ הַשְּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מַרְעוּתֵינוּ, וְאֶסְכְּנוּ עִם הַיְּשָׁרִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מַבְטֵל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בְּגִלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנָפְלוּ (בְּמִלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מַרְעוּתֵיהֶם, וְאֶכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגִּמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקּוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעוֹנָם בְּגִיּוֹהֶם, וּמָה רַע שֶׁם הִיצוּעַ,
198. אֵד הִנְרָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לִישָׁרִים.
199. בֵּין בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהֵי, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרִם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְד בְּסִבְלָנוּת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוְרַת אֵן-נִסְא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נִסְא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וַיִּמְשְׁנִיהֶם הַפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאַל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׂאֲרֵי בִּשְׂרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁיתְבְּגְרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאַל תַּעֲרַבְבוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצֹדֵק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוץ בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשִׁלוּשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֲדָּךְ כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצֹדֵק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵיכֶם. הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מִהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֲדָּךְ אִם תִּוְתַרְנֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבִרְיאוֹת.
5. אַל תִּפְקִידוּ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִילֵם פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפֵה.
6. וַתִּבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמוֹם (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאַזּוֹ אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגִירוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאַל תִּתְּדָרוּ בְּאַכְלוֹ לְפָנֵי שִׁיתְבְּגְרוּ. עַל (הַמְשָׁגִיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאָכֵל מִרְכוּשׁ הִיתוּם, אֲדָּךְ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאָכֵל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוּ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינוּ בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשׁוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעַט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קָצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמִקּוֹם חֲלָקָה (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמוֹם, וּמִסְפָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֵזְבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֵדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשָׁשִׁים לַעֲתִיד צָאֲצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשָׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יָשָׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּה, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאִמָּנָם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְּתוּמִים בְּעֶשֶׂק, וַיִּמָּלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבָאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מַצּוּה לָכֶם בִּיחֹס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נִקְבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֲזָב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהּוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֲזָב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נִקְבָּה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הֵיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמַּצּוּה מֵאֵת אֵלֶּה. אֵלֶּה יוֹדַע וְחָכֵם.
12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזָבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רִבַּע עֲזָבוֹן, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרִבַּע מֵעֲזָבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזָבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֵר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאלֹא גְרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמַּצּוּה מֵאֵלֶּה, וְאֵלֶּה יוֹדַע וּמִתּוֹן.
13. וְאֵלֶּה חֲקוֹת אֵלֶּה, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בְּתוֹכָם. זוֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.
14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֲקָיו, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. וְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיו בְּהֵן אַרְבָּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּה יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשָּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּגוּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת עַבְדִּיו וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּה לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמָתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנוֹ. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אַחֵר). וְאֵל תִּצְיִקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהוּ בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זָנוּת שְׁהוֹכַחָה. נִהְגוּ בָּהֶן בְּהִגִּינוּת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שְׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוִאִים לָהּ, וּכְבָּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינִטָּר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימַתֶּם בִּינֵיכֶם, וּלְאַחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוִאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כְּבָר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוִאִין וּלְיַחֲסִי מִן : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֶחֱיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֶחֱיוֹת אִמְכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתֶם אוֹתָן, אֲדָּה אִם לֹא נִשְׂאָתֶם אוֹתָן אִין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֶחֱיוֹת יַחְדּוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמרמן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.

25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.

קטע 5

26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.

27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).

28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.

29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.

30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאד קל לאלה.

31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).

32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִכְּרוּשָׁם לִפְרָנְסָתוֹ. הַיְשָׁרוֹת הֵן הָאֲדוֹקוֹת הַשּׁוּמְרוֹת עַל הַנִּסְתָּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֲדָּ אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תִּצְיָתְנָה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאֵם תַּחֲשֹׁשׁוּ לִפְלוּג בֵּין הַשָּׂנִים, שֶׁלְּחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאֵם יִרְצוּ שֶׁיִּנְיָהֶם לְהַתְּפִיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִיְדֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבָדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְלִשְׁכֵּן קָרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֶר, וְלִבְנוֹ לְוִיָּה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעֲוָבֵרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְּקַמְצִים וְהַמְּצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְּסִתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהַכְּנוּ לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאֵינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהַחֲסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם! וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאֵם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שְׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מָה אֵתָּה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נָבִיא מְכַל אֲמָה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמְּסַלְּמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְווּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לַשְּׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוּתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלָּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעיה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגן, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיחדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וקמדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»,³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז הנה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנטשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שיירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שיירצה, והם לא יעשקו בקרום גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219.

בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظُرْنَا أَوْנَاصُورَنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באילילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורו תיהם נשרפו, נחליכם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עזוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטויף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! ציתו לאללה ולשליח ולאהראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפוט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגזטו לכפר בו? השטן רוצה להתעותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאלה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או בלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על כן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אף קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. וְהִם אוֹמְרִים, מַצִּיתִים אֲנַחְנוּ, אָבֵל בְּצִאתָם מֵעַל פְּנִידָה, קְבוּצָה מֵהֶם זִמְמָה בַּחֲשָׁד הַלֵּילָה דְּבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לָךְ, וְאוֹלָם אֵלֶּלָה רוּשִׁם אֶת אֲשֶׁר זִמְמוּ. אַתָּה, אֵל תִּשָּׂים לָהֶם לֵב, וְהִשְׁעוּ עַל אֵלֶּלָה, כִּי הוּא דִּין כְּמִגּוֹן עֲלִידָה.
82. הֵאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בַּקּוֹרְאָן? הֵן לוֹ לֹא מֵאֵלֶּלָה הָיָה, כִּי אִזּוּ מִצָּאוּ בּוֹ נְגוּדִים רַבִּים.¹
83. אִם יִגִּיעַ אֲלֵיהֶם דְּבַר הַנוֹגֵעַ לְבִטְחוֹן אוֹ לְאִמָּה, הֵם מִמְהָרִים לְהַפִּיצוֹ, אֵד אֵלוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לְשָׁלִיחַ וְלֹאחֲרָאִים מִבִּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְיוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לוֹלֵא הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֶּלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הַיֵּיתֶם הוֹלְכִים בְּעֻקְבוֹת הַשָּׁטָן, מַלְבֵּד מַעֲטִים מִכֶּם.
84. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הִלַּחֵם בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי אֵלָא לַעֲצָמָךְ, הָרִי עֲלִידָה לְהֵאִיץ בְּמֵאֲמִינִים (לְהִלַּחֵם), (בְּדָ וּבְמֵאֲמִינִים) אֵלֶּלָה וְשִׁבְרָה אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אֵלֶּלָה חִזָּק מֵהֶם וְהִעֲלֵשׁ שְׁלוֹ יוֹתֵר קָשָׁה.
85. הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה טוֹבָה יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק בָּהּ, אֲמֵנָם, הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה רָעָה, יִקְבֵּל עֲלֵשׁ שְׁוָה לָהּ, כִּי אֵלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דְּבַר.
86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבַרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בִּרְכוּ בְּבִרְכָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחֲזִירוּ בְּרִכָּה דּוּמָה. כִּי אֵלֶּלָה מַעֲנִיק חֶסֶד עַל כָּל מַעֲשֵׂה שְׂתַעֲשׂוּ.
87. אֵלֶּלָה, אִין אֵלֶּה זּוֹלָתוֹ, אִין סַפָּק, הוּא יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאֵלֶּלָה בְּמֵאֲמָרוֹ?

קטע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נַחֲלַקְתֶּם לְשִׁתִּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לַצְּבוּעִים? וְאֵלֶּלָה הִעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם, הִתְרַצוּ לְהַדְרִידָה אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּלָה הַתַּעֲהוּ? וּמִי שֶׁאֵלֶּלָה מַתַּעָה, אִין דְּרִידָה כָּל שֶׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.
89. הֵם (הַצְּבוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּכִי שֶׁכִּפְּרוּ וְתִהְיוּ דּוֹמִים לָהֶם. וְאֵל תִּקְחוּ מִבִּינֵיהֶם וְיָדִידִים נֶאֱמָנִים עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה. אוֹלָם אִם יִסְרְבוּ תִּתְּפוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בְּאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ אוֹתָם, וְאֵל תִּקְחוּ מֵהֶם וְיָדִיד נֶאֱמָן אוֹ עוֹזֵר.
90. מַלְבֵּד אֵלָה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבִין אֲנָשִׁים שְׂיִשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם לְבֵינָם, אוֹ אֵלָה שֶׁצָּבְאוּ אֲלֵיכֶם וְאִין לָהֶם הָאֲמִץ וְהָרָצוֹן לְהִלַּחֵם נֶגְדְּכֶם וְנֶגְדְּ בְּנֵי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלהם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב או בייכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצוים שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפעולתכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשואים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשואים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמִּלָּאֲכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בַּחֲיוּתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוּי), שֶׁאֵלוּ (הַמִּלָּאֲכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינוּ חִלּוּשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמִּלָּאֲכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שְׁתִּהַגְרוּ בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מַעֲוֹנִם הוּא גִיהֶנֶם, וְמָה נוֹרָא הַמַּעֲוֹן.
98. פָּרַט לַחִלּוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהִלְדִּים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעֲזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמַכְפֵּר.
100. כָּל הַמִּהַגֵּר בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וּרְנוּחָה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדֶרֶךְ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבִּתְיָכֶם, מִתֵּר לָכֶם לִקְצֹר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שְׂנִיתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְנֵן תִּפְלָתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּנִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לִקְבוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לְקִרְאָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיַחֲלִיפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיָּהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחַת אֶת נִשְׁקָם אֶתְם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שְׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אֵין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בַּהֲנַחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְׁמֵרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בַּתְּנָאִים כְּאֵלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לַמַּאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-ח'יוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אַל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים מִלְעָקֵב אַחֲרֵי הָאוֹיֵב, כִּי אִם אַתֶּם מִתְיַסְרִים הָרִי הֵם מִתְיַסְרִים כְּמוֹכֶם, וְאוֹלָם לָכֶם תִּקְוָה (לְתַגְמוּל טוֹב) מֵאַלְלָה, וְלָהֶם אֵין תִּקְוָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

קטע 16

105. הוֹרְדָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, לְמַעַן תִּשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם כְּפִי שְׁאֵלָה הַשֶּׁרָה אֵלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה מְגוֹן עַל הַבּוֹגְדִים, וְשָׂאֵל אֶת אַלְלָה אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
106. וְאַל תִּגְן עַל אֵלָה שֶׁבָּגְדוּ בְּעַצְמָם (בְּאֵי קִיּוֹם מַצּוֹת הַדֵּת). אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגֵד וְהַפּוֹשֵׁעַ.
108. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִנְסִים לְהַסְתֵּר מִן הָאֲנָשִׁים, אֲדָּ לֹא יִצְלִיחוּ לְהַסְתֵּר מֵאַלְלָה, כִּי הוּא כָּל הַזְמָן אַתֶּם, כִּי הֵם זֹמְמִים בְּחִשְׁבַּת הַלֵּילָה דְּבָרִים שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹהֵב. וְאַלְלָה מִקִּיף אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
109. הִנֵּה אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) הַגִּנְתֶּם עֲלֵיהֶם (אֵלָה שֶׁבָּגְדוּ בְּעַצְמָם) בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָּ בְּיוֹם תִּחְיֶת הַמֵּתִים מִי יִגַּן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי אַלְלָה, אוּ מִי יִהְיֶה הַמְּגוֹן עֲלֵיהֶם?
110. אוֹלָם הָעוֹשָׁה רָעָה וְחוּטָא לְעַצְמוֹ וְאַחֵר כֶּךָ חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, יִמְצָא אֶת אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
111. הָעוֹבֵר עֲבֵרָה, חוּטָא רַק נֶגֶד עַצְמוֹ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
112. וּמִי שֶׁעוֹשָׂה חֲטָא אוּ עֲבֵרָה, וְיִטִּיל אוֹתָם עַל אַחֵר זָכָאִי, הוּא מַחֲבִיב אֶת עַצְמוֹ כְּזָב וּפֹשַׁע בָּרוּר.

קטע 17

113. לוֹיֵא חֶסֶד אַלְלָה וְרוּחִמּוֹ עֲלֶיךָ, הִיְתָה קְבוּצָה מֵהֶם יוֹזֶמֶת לְהַתְעוֹתֶךָ. וְאוֹלָם אֶת עַצְמָם הֵם מִתְעִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בְּמֵאוּמָה. אַלְלָה הוֹרִיד לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) וְאֶת הַחֻכָּמָה וְלִמְדָּךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ, וְכִי חֶסֶד אַלְלָה עֲצוֹם עֲלֶיךָ.
114. עַל פִּי רַב לֹא תִצָּא טוֹבָה מִשִּׁיחוּתֵיהֶם הַסּוֹדִיּוֹת, אֲלֵא אִם יִחַלֵּט עַל צָדָקָה, אוּ חֶסֶד, אוּ הַשְׁכָּנַת שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת בְּמִטְרָה לְרַצוֹת פְּנֵי אַלְלָה, נִעְנִיק לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.
115. כָּל מִי שֶׁרַב עִם הַשְּׁלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרְרָה לוֹ הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה, וְיִבְחַר בְּדָרָךְ אַחֲרָת מִזֹּו שֶׁל הַמַּאֲמִינִים, אוֹתוֹ נּוֹבִיל בְּדָרָךְ שֶׁבְּחַר לְעַצְמוֹ, נִצְלָהוּ בְּגִיּהֵנָם, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חַטָּא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוֹת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מַעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשֹׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעֲוִיר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתָיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוּכְלוּ לְהִמָּלֵט.
122. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֱמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנִסוּ אֶל הַגֹּן, וְלֹא יַעֲשֻׁקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בַּעַל דָּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עַצְמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיִטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּאֶרֶץ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעֲתָד (מוֹחֲמַד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרָצוֹנְכֶם לִשְׂאֵתוֹ וְאִינְכֶם מְשַׁלְמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצֶדֶק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינִם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

2. חניף : ר' סורת אל-בקרה 2 : 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכס, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תענה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיב הישר.

138. בַּשָּׂר לְצֹבָעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הִם מִבְּקָשִׁים אֲצֵלָם עִזִּי? הֲלֹא הָעִזִּי אֲצֵל אֵלֶּהָ?
140. אֵלֶּה הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אֵל תִּשְׁבּוּ אִפּוֹא אֲתֶם עַד אִם יִשְׁחֻ בְּדָבָרִים אֲחֵרִים. כִּי אִזִּי תִהְיוּ כְּמוֹתֶם. אָכֵן אֵלֶּה מֵאִסָּף אֶת הַצֹּבָעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנֶם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצֹּבָעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֵלֶּה נוֹתֵן לָכֶם נִצְחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הִינּוּ עִמָּכֶם? אֵךְ כְּשֶׁנִּשֵּׁשׁ לִפְעָמִים מִזֵּל לַכּוֹפְרִים, הִם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֵלֶּה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֵלֶּה לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לַכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצֹּבָעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֵלֶּהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לַתְּפִלָּה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אֵךְ אֵין הֵם מְזַכִּירִים אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מְשַׁתִּיכִים לְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֵלֶּהָ מִתַּעֲהָ, לֹא תִמָּצָא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לַתֵּת לְאֵלֶּה הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאֲתֶם לֹא צוֹדִיקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצֹּבָעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְלַת הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצָא לָהֶם עֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שִׁחְזְרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֵלֶּהָ, וְהִתְמַסְּרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֵלֶּהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֵלֶּה יַעֲנִיק לְמַאֲמִינִים שָׂכָר עֲצוּם.
147. מֶה יַעֲשֶׂה אֵלֶּהָ בַּעֲנִישַׁתְכֶם, אִם תִּכְפְּרוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֵלֶּה מְכִיר טוֹבָה יוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נִעְשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלַחוּ לְרַעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחֵי,
וְהַאוֹמְרִים, נֶאֱמַין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בִּינִים (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמֵתִיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בִּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׁכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֵלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבָר גָּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלַּחְנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַ הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָּנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בִּשְׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשְּׁבֵת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתְּחִיבוֹת מִדְּגִשָּׁת.
155. מַשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֱטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתַם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכִפְּרִיתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירִיתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶּן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסִפְק בְּדָבָר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵינֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֵת.
158. מַשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הָעֵלָּה אוֹתוֹ אֵלָּיו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מרס), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיחדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן העגשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.

קטע 23

163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארו, וסולכמאן, לדאוד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עוז וחס.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפפרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) שפפרו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלֶּה אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עֵיסָא בֶן מֶרְיָם, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֶרְיָם, וְרוּחַ מְלָפְנֶיךָ לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוֹטֵב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְדִיּוֹ לְאֱלֹהָ כְּמִגּוֹ.

קִטְעַ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמָּנַע לְהֵיוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמְלָאכִים הַמְקֻרְבִּים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמָּנַע לְעֶבֶד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בַּיּוֹם הַדִּין),

173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׁכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמָּנְעוּ לְהֵיוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיַּהֲרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מְכַאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֵּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.

174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנוֹכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).

175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמַד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהָעֲזָבוֹ. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאֶחָיוֹת, לִגְבֹר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּנֻעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כֹּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוֹן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִלְאוּ אֶת חוּבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנָה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלִּבְד מֶה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בְּסִפֵּר (הַקּוּרְאָן), וּמֵה שֶׁנֶּצֶד בְּתַקּוּפַת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל. אֱלֹהֵה יִצְוֶה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תַּחֲלֹלוּ אֶת הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פִּלְחָנֵי אֱלֹהֵה, וְלֹא אֶת הַחֹדֶשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרָבֻנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרָגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרְבוּנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוֹת לְצוּד צִיד. לֹא תִגְרַם שְׁנֵאֲתֶכֶם לְאֱלֹהֵה שֶׁמִּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהִתְקִיפָם, וְעִזְרָתָם אִישׁ לָרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאַת אֱלֹהֵה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה אֲתָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוֹת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֲנֵשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.

3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לְאַכִּילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׁר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֱלֹהֵה,² אֶת בִּשָּׁר הַבְּהֵמָה הַחוּנֻקָּה, וְהַמִּכָּה, הַחֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אֲדָּא לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֶל זֶה, אֲסוּר לָכֶם לְאַכֹּל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאֲסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרֻלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נִזְאָשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְכֶם, עַל כֵּן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתֵי תִירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְכֶם וְתִמְמַמְתִּי אֶת חֲסִדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצְיָתִי אֶת הָאִסְלָאם לְדַת בִּשְׂבִילְכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחֲמַת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֻטִּיָּה לְחֶטָא, הִנֵּה אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

4. יִשְׁאַלְדוּ, מֶה עוֹד מֵתָר לָהֶם לְאַכֹּל? אָמַר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אִלְפַתְתֶּם וְאֲשֶׁר לְמִדַּתְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לְמַד אֲתֶכֶם אֱלֹהֵה. אֲכָלוּ מִמֶּה שֶׁצִּדּוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה. כִּי אֱלֹהֵה מֵהִיר-חֹשְׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אלהה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, כאשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם כאשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אַלְלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִייהֶם שְׁנִים-עָשָׂר נְגִידִים. אַלְלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָת, וְתִתְּמִינוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחַר כָּל זֹאת תִּוָּעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלְלָנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִתִּים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מָהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשִׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵאַלְלָה וְסִפֵּר בְּהִיר (הַקּוֹרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אַלְלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֲשָׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אַלְלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אַלְלָה הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אַלְלָה, אִם יִרְצֶה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אַלְלָה וְאַהֲבִיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם! אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחַמַּד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבְאָר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּוֹפְעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחַמַּד). וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִּים (שִׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנּוֹתָנוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזַמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאֶרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיָּה עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֶיָּהּ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיָּהֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיהֶם), וְסַמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אֲתָם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיָּה לְעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמִּלָּקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוּא אֲתָה וְרַבּוֹנֶךָ וְהַלְחָמוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אֶרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שִׁבְּהֶן יִתְעוּ בְּאֶרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתָךְ. אֲמַנָם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בְּלִבָּד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתָךְ, כִּי יִרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיָגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֲנֵשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחַשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוהמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עזוז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליחי! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הגזירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה אלה אינו רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפֹּט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפֹּט, שפֹּט ביניהם בצדק. אֵלֶּלָה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפֹּט אֵלֶּלָה, לאחר משפֹּטֶךָ הם פונים עָרֵף? אֵלֶּה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אֲכֹן הוֹרְדֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה, תוֹכָה הַדֶּרֶךְ וְאוֹר, וְעַל פִּיהָ שָׁפְטוּ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לְאֵלֶּלָה אֶת הַיְּהוּדִים, וְגַם הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים, בְּהִתְאַס לְסַפֵּר אֵלֶּלָה שֶׁהִפְקֹד בִּידֵיהֶם וְהָיוּ עֲדִים עָלָיו, לָכֵן אֵל תִּירָאוּ מִפְּנֵי הָאֲנָשִׁים, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי, וְאֵל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר זֹל מְאוֹד. כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט לִפִּי מִה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים.

45. וְצוּינוּ בָּהּ (הַתּוֹרָה) עֲלֵיהֶם, כִּי נָפֵשׁ תַּחַת נָפֶשׁ, וְעֵין תַּחַת עֵין, וְאֵף תַּחַת אֵף, וְאֵזֶן תַּחַת אֵזֶן, וְשֹׁן תַּחַת שֹׁן, וְכִי גַם עַל הַפְּעָעִים יֵשׁ גָּמוּל. וְאוֹלָם כָּל הָעוֹשָׂה צִדָּקָה,¹ יִכְפֹּר לוֹ.² כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט עַל פִּי הַדֶּבֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הֵם הַפּוֹשְׁעִים.

46. וּבַעֲקֻבוֹתֵיהֶם (הַנְּבִיאִים) שָׁלַחְנוּ עִיסָא בֶּן מֵרְיָם מֵאֲשֶׁר אֶת הַתּוֹרָה שָׁקַדְמָה לוֹ, וְנָתַנוּ לוֹ אֶת הָאֶנְגֵּ'ל, וּבּוֹ הַדֶּרֶךְ וְאוֹר, וּמֵאֲשֶׁר אֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר הִיתָה לִפְנֵינוּ עִם הַדֶּרֶךְ וְאִזְהָרָה לִירְאִים,

47. עַל בַּעֲלֵי הָאֶנְגֵּ'ל לְשַׁפֵּט עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד בּוֹ אֵלֶּלָה, כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט לִפִּי מִה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד, אֵלֶּה הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.

48. וְהוֹרְדֵנוּ אֶלֶּיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת הַסֵּפֶר שֶׁהוֹרְדוּ לִפְנֵינוּ וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. עַל כֵּן שָׁפֹט בִּינֵיהֶם עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵל תִּלְדֹּ אַחֲרַי יִצְרִיָהם הַסּוֹטִים מִן הָאֱמֶת שֶׁנִּתְּנָה לָךְ. לְכָל אֶחָד מֵכֶם נִתְּנוּ חֹק וּמִנְהַג. וְאֵלּוּ רָצָה אֵלֶּלָה הִיא עוֹשָׂה אֶת כָּלְכֶם אִמָּה אַחַת, אֵךְ הוּא רָצָה לְנִסּוֹתְכֶם בְּמִה שֶׁנִּתְּן לָכֶם, לָכֵן הַתְּחִלָּה בִּינֵיכֶם בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי כָלְכֶם אֵל אֵלֶּלָה תְּשׁוּבוּ, וְאִזּוּ יוֹדִיעְכֶם אֶת הַדֶּבֶר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שָׁפֹט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֵלֵהָ, וְאַל תִּלָּךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִיתָנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרֶף, דַּע כִּי אֵלֵהָ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.
50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֵה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגֹּ' אֵהְלֶיהָ?¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֵלֵהָ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מֵהֶם הוּא. אֵלֵהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלֵהָ (הַצְבוּעִים) שֵׁיט מִחֶלֶה בְּלִבּוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוֹן. אֵד יִתְּנוּ שְׁאֵלָה וְיֵבֵא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלֵהָ הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֵלֵהָ בְּשׁוּבָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֵתְכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁיטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יֵבֵא אֵלֵהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ גֹ' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֵהָ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֵהָ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֵׁיִרְצָה, כִּי הוּא מְקִיף וְיודֵעַ.
55. הַמִּגְנִיִּם שְׁלָכֶם הֵם, אֵלֵהָ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֵלֵהָ.
56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּם אֶת אֵלֵהָ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֵלֵהָ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלֵהָ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֵהָ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וְכִשְׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֲאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בְּנוּ מִשּׁוֹם שְׁאַנְחָנוּ מֵאַמִּינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמִים, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבִאֲשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הָאֵגִיד לָכֶם, רְעָה מִזֵּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָהּ? לֹאֲלָהּ אֲשֶׁר קוֹלָם אֲלָלָהּ, וְכַעַס עֲלֵיהֶם, וְהַפֶּךְ מֵהֶם לְקוֹפִים וְלַחֲזִירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבְּיִן הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָהּ יוֹדֵעַ אֶת מָה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֹשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוֹת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מָה נוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָהּ כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאַרְוֵרִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָהּ פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כַּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֲלָלָהּ, לָכֵן הֵם מִנְסִים לְמַלְא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאֲלָלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיָרְאוּ אֶת אֲלָלָהּ הֵינּוּ מְכַפְרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם לַגְנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ. אֲמַנִּם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמתית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחִים! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אִזּוֹ לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵי). הֵן אֱלֹהֵי יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהֵי אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֱמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְנִימוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִיגָ'יִל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנָךְ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שֶׁחֲצֹנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּה לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהֵי וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֵלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּה בְּכָל פַּעַם שֶׁהִבִּיא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לְפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנֶשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזִנֵּיהֶם. אֲבָל הָעֲנֶשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהֵי אֶת תְּשׁוּבָתְכֶם, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֻרָשִׁים. וְאַלְלֵה רוּאָה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהֵי הוּא הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מָרְיָם. הַמְּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵי, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמְּצַרֵּף שֶׁתִּפְּסִים לְאֱלֹהֵי, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהֵי מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחֲטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהֵי הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֶחָד (אֱלֹהֵי). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנֶשׁ מְכָאִיב.
74. הֵלֹא יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵי, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהֵי סוֹלַח וְרַחוּם.
75. הַמְּסִיחַ בֶּן מָרְיָם אֵינוֹ אֱלֹהֵי שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנִיָּה (הִי בְּנֵי אָדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּן. רֵאָה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מִבְּחִירִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסִּתֵּפֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזְיֻמוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֶיךָ וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַן 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוֹד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מָרְסִי מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגִנִּים. מִה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מִה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלֹהֵי הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִּמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אִיבְתָּם לְמַאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָּ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזִּירִים, וְאִינֵם שֶׁחֲצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מִה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאִמָּתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמִה לָנוּ כִּי לֹא נֶאֱמַן בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלֵינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה וְגַמַּל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגִנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתְּחִיתֵיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָּ אֵלֶּה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּאָסְרוּ (על עַצְמְכֶם) אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֹק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֹק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטוֹת פֶּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשָּׁבְעוּ בְּכוֹנָה תַחֲלָה. לִמְעַן יִכַּפֵּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יִקָּים אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהֶאֱכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, יָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תִּזְדוּ לוֹ.
90. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִינּוּ וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מַצִּיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיתוּ לְאֱלֹהָ וְצִיתוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְנוּ עֲרָף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאֵכָל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהָאֲמִינִים וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהָאֲמִינִים, וְעוֹד יֵרְאוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּידי־כֶּם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנֶת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבָּרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתְר. וּמִי שֶׁיִּחְטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מְכָאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 219.

2. הַתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֶב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין. בְּשִׁבְלֵי שֵׁלֶב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2: 219, וּבְשִׁבְלֵי שֵׁלֶב שֵׁנִי, ר' אֶנ-נִסְאִי 4: 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֶב הַרְבִּיעִי וְהַסּוּפִי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמֹת צִיד בְּכוֹנָה תַחֲלֶה, הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בַּהֲמָה דוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לָפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבָן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הַאֲכָלֶת מִסְכָּנִים, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שְׁיִתֵּן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הַעֲנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזֹז וּבָעַל נְקָמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבֹת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלִיָּה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֵלֶּה עֲשֶׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְאֶסָּר לְהַתְּקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלַח וְנִרְחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חוֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קִשִּׁים עֲלֵיכֶם, וְאוֹלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֶלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וּמִתּוֹן.
102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלֶּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֵלֶּה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרם.
 2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱמָרָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱמָר כֹּז יוֹקֵדֶשׁ הַחֲלָב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.
 3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱמָר וְהִיא מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.
 4. נִצְיָלָה = נֶאֱמָר הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּעֲפֶם הָרֵאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיָּה. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.
 5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעַד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וְכִשְׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יוֹדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים?
105. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! דָּאָגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מְדַרְכִּים לֹא יִזִּיק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָה תַחֲזְרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יוֹשְׂרִים מִקְרָבְכֶם עַל צִנְאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעָכֶם בְּדֶרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מְבִינֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטָחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָה לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּד נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם תִּגְלָה אַחֵר כִּד שֶׁהֵם אֲשֶׁמִּים (בְּשִׁנוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָה שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעַדִּים (בְּשִׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחָנוּ אַף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מְסִירַת עֲדוּת אֲמִת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָה וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָה יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמַר, מָה הִיָּתָה תְּשׁוּבַתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָה יֹאמַר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגִּים! זָכַר אֶת חֲסִדִּי לָךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדְּלָתָהּ, וְלִמְדַתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהָאֶנְג'ל, וְכְאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֵת אֶת הָעוֹר מִלִּדָּה, וְאֶת הַמִּצְרָע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מְבִינֵיהֶם אָמְרוּ, "שְׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמָּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲיָכֹול רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתָּם.
113. אָמְרוּ, רוּצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָנֹדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עֲדִים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְיָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאַתָּה, וּפְרָנֶסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הֲנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ שְׁלֹא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֵאֵם אַתָּה אִמְרָתָ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֵין לִי סִמְכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרָתִי אוֹתוֹ, יָדַעְתָּ אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרָתִי לָהֶם אֶלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלֵי לֵאמֹר, עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינֵיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזְרָת אוֹתִי אֵלֶיךָ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשֻׁגָּח עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחַתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם מְרַצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹול.

6

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעָאם, הַמִּקְנָה», מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה בנוגע לבהימות. הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבָכַל אֵלֶה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפֵּים) שְׁוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבָכַל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סִפֵּק בִּיכְלָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֹאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיָּדוּעַ מֶה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמֶה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מֶה שֶׁאַתֶּם מְשִׁיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵהם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרָף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאַמֶּת שְׁבָאָה אֱלֹהֵהם, אוֹלִם סוֹפֵם שְׁיָבוֹא אֱלֹהֵהם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעָגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מֶה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שְׁלֹא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטֵר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵיר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֵלָּא כְּשׁוּף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אִמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹיו מִלְּאֵךְ מִן הַשָּׁמַיִם! הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאֵךְ, נִחְרָץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאֵךְ, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֵת אָדָם, וְאֵךְ הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כְּבָר לַעֲגוּ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעָגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אִמְרוּ (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסִּירוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אִמְרוּ, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אִמְרוּ, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵךְ הוּא יִאָּסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השרה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא נצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אזניהם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אִתְּךָ. הכופרים אומרים, אֵלֶּה הם אַגְדוֹת הקדמונים.
26. והם אוסרים על האֲנָשִׁים להקשיב לו, ומרחיקים עֲצָמָם מֵעָלָיו. ומביאים כָּלִיה רק על עֲצָמָם מִבְּלִי שִׁינְגִישוּ זֹאת.
27. אם תִּרְאֶה אוֹתָם (הכופרים) כְּשִׁיעָמְדוּ מוֹל הָאֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יַחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לֹא הֵינּוּ מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנֵנוּ, וְהֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כֶּף), אֲלֵא מִשּׁוּם שְׁנִגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הִיוּ מִחֻזְרִים, הִיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיהָ.
30. אם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנָם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הֵאֵם אֵין זֹאת הָאָמֶת? וְהֵם אומרים, כֵּן, בְּרְבוּנֵנוּ! אִזּוּ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כִּפְרָתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׂאוּ אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבֵיהֶם, וְיָמָּה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירָאִים. הֵאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַּחֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבֶר הַכְּחָשׁוּ שְׁלִיחִים שְׁקָדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קָבְלוּ בְּסִבְלָנוּת אֶת הַהִכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכִבֵּר בָּאוּ אֵלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שְׁקָדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הֵאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֶלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וְתִבְיֵא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרִכָּתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסִּבְלָנוּת.
36. רַק אֵלֶּה שְׁמוּכָנִים לְשִׁמְעַם מִסְּגָלִים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחְיֶה אוֹתָם (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוּאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה כָּל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכִנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֵלִמִּים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּנָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיף בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵ, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהִסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קִטְעַ 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא הִתְלַאֲה שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הִשְׁטֵן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כְּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְחָנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לִידֵי יָאוֹשׁ.
45. כֵּךְ נִגְדַע שְׂרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֶתְכֶם וּרְאִיֶתְכֶם וְיִנְאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֵּךְ שֶׁאִם לִפְתַּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הִיִּשְׁמַד מִיִּשְׁחוֹ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלומָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָד אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח? הָאֵם לֹא תַחֲשׁבוּ עַל כָּד?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוּ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם, שְׁאִין לָהֶם מִבְּלַעַדִּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.
52. אַל תִּגְרֹשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רַבּוֹנָם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקּוּהָ שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרֹשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.
53. כָּד נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנוּ? אֵד הֵאִין אֵלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?
54. כַּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ זְבוֹאוֹ אֵלִיד, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רַבּוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֲסֹר דִּיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יִשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָה) סוֹלַח וְרוֹחוּם.
55. כָּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאָסֵר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָהּ. אָמַר, לֹא אֵלִיד אַחֲרֵי יִצְרִיכֶם, כִּי אֶז הוּא אֶתְעָה, וְלֹא אָהִיָּה מִן הַמִּדְרָכִים.
57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רַבּוֹנִי, וְאוֹלָם אַתֶּם הַתַּכַּחֲשֶׁתֶם לָזֶה. לֹא בְּיָדִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בְּיָדִי אֵלֶּלָהּ לְבָדוּ, הַפּוֹסֵק בְּצָדֵק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.
58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בְּיָדִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) שְׁאַתֶּם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּלָהּ יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
59. וְאוֹתוֹ מִפְּתַחוֹת הַתַּעֲלומוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבֶשָׁה וְאֲשֶׁר בֵּיס, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמׁוֹר בְּשָׁמִים.
60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אַתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלִּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכֵּן יָקִים אַתְכֶם בּוּ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֵּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אֶז יוֹדֵעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מזאת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאלה, אל מי שלא יועיל ולא נזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאלה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים! רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבבו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים
בַּמַּעֲלוֹת אֶת אֲשֶׁר נִרְצָה. כִּי רַבּוֹנָךְ חָכֵם וְיָדָע.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצָּאָאָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם)
דְּאוּד וְסוֹלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאַיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכֻמוֹ כֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׂכָלָם מִן
הַיִּשְׂרָאִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אַלְיָשָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוֹט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחָד עִם כָּמָה מַאֲבוֹתֵיהֶם וְצָאָאִיהֶם וְאַחֵיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאִים.
88. זֶה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִיּוֹן עַבְדָּיו. אִם
יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לִשְׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹהִים נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹהִים (אֲנָשִׁי
קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הִפְקַדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאִים. אָמַר, אִין אֲנִי
דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהֲרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהִים כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹהִים דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שֶׁחֵלֶק מֵהֶן אַתֶּם מְגַלִּים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאָן) מַה שֶּׁלֹּא יִדְעָתֶם וְלֹא
יָדְעוּ אַבּוֹתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהִים (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוֹר כִּדְ עֹזב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזהיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאלקה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המית ויוציא את המית מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והידוע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשפנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאֱלֹהָ אֶת הַג' (השִׁדִּים), אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מַעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כִּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֶן, וְאִין לוֹ בֵּת זּוּג? הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, אִין אֱלֹהָ מִבְּלַעְדִּיו, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוּא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגּוֹ,

103. לֹא תִשָּׁג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָה הוּא יִשָּׁג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְחָה וְהַבְּקִיא.

104. כִּבְרָ נִתְּנוּ לָכֶם הַזְּכוּת בְּהִירוֹת מִרְבוּנְכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאִין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוּנְךָ, שְׁאִין אֱלֹהָ אֵלָּה הוּא, וְהַתְּרַחֵק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא הָיוּ מִשְׁתְּפִים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבְתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדַּפוּ אֶת אֱלֹהָ (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעְדִּי אֱלֹהָ, לְמַעַן שֶׁלֹּא יִגְדַּפוּ אֶת אֱלֹהָ מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּדְ אֲנַחְנוּ קִשְׁטֵנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוּנִם, וְיוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בַּעֲוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֵלֵיהֶם מוֹפֵת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמּוֹפְתִים בָּאִים מֵאֱלֹהָ. אֵתָם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשֶׁיָּבֹא הַמּוֹפֵת אֵלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשֶּׁם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעֲוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעציה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקנים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זעה שעהיה כמות (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשאר בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחילו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שיצר להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעלות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אלה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבונד לא הִיָּה מְשָׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שִׁישְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שִׁיזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לֹא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רַבּוֹנְד מִפְּקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רַבּוֹנְד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שִׁיבְרָא כְּפִי שִׁבְרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוֹכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּה.
135. אֵמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁאֵלֶּה רוֹצֶה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לֵאלֹהֶה חֵלֶק מִמָּה שִׁבְרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֲמָרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לֵאלֹהֶה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לַשִּׁתְּפִים אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֱלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶׁהִקְדִּישׁ לַשִּׁתְּפִיהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּה הוּא אֶל שִׁתְּפִיהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשֵּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן יָבִיֵא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וַיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שֶּׁבָּדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וַיְבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֵרָם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מִהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֵלָּא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה (בְּשִׁחְטָם אוֹתָם), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנִשָּׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּנוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שָׁלְנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהֻגֵיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וַיּוֹדַע.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹד בַּעֲרוֹת וְחִסָּר דַּעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּה סָפַק לָהֶם, מִתּוֹד שֶׁקָּר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲנוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקָלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֶכָּל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלַעֲתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁיבָשִׁילוֹ, וּבְיוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאֵת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרָנְסֶתְכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וְיֵצֵר מִן הַגְּמִלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת? הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלָה לְהַתְעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יְדָרִיד אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצָא בְּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכָל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּף, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הִנֵּה רַבּוֹנָף סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתְיַהֲדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צַפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדִּבְקָה בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִיד, אָמַר, רַבּוֹנָכֶם אֶמָּנָם רַב-רַחֲמִים, אִךְ לֹא יִחְסֹף עֲנָשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִנִּים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לְפָנֶיהֶם, עַד אֲשֶׁר טַעְמוֹ אֶת עֲנָשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשָׁהּ בְּדִכְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׁאֲתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשַׁקְרִים.

149. אַמֶר, בִּידֵי אֱלֹהָ הֵהוּכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלֹא רָצָה הָיָה מְדַרִּיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אַמֶר (לַפְּגָנִיִּים), הִבִּיאוּ אֶת עֲדִיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאֶמֶת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׂאֲתֶם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיזִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאֲמִינִים בְּיוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אַמֶר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִסִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָנס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֹא בְצִדֵּק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הִיתּוֹם אֲלֹא בְּהִגִּינוֹת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלִהְקִפִּיד עַל הַצִּדֵּק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נִגְדָּ קְרוֹבוֹים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׂצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבְצוּרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֲמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרָךְ. לָכֵן נִהְגוּ עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כִּדִּי שְׁלֹא תֵאֲמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הִסְפִּקֵנוּ לְלַמֵּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׂתֵאֲמְרוּ, אֵלֹהֵי הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִמֶּה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כָּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוּכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי יֵאֲפֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מִמֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סְטִיָּתָם.

1. הַכוּוּנָה בַּסֵּפֶר הַיֵּא, הַתּוֹרָה וְהַנִּגְיִל.

2. שְׁתֵּי הַעֲדוּת הֵן, הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים.

3. אוֹתָם = הַסֵּפֶרִים שֶׁקִּדְמוּ לְקוֹרְאָן, הַתּוֹרָה וְהַנִּגְיִל.

158. האם מִחֲכִים הַכּוֹפְרִים עַד אֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיהֶם הַמִּלְאָכִים (לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם), אוּ יָבוֹא רְבוֹנָד (לְשַׁפֵּט אוֹתָם בְּיוֹם הַדִּין)¹, אוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָד (סִימְנִי יוֹם הַדִּין)? הַיּוֹם שָׁבוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָד, לֹא תוֹעִיל לְנַפֵּשׁ אֲמוּנָתָה (אֵז), אִם הִיא לֹא הָאֲמִינָה לְפָנֵי כֹן, אוּ תִפְעַל טוֹב בְּאֲמוּנָתָה. אָמַר, הַמְתִּינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בַּמְתִּינִים.
159. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בְּדָתָם וְהִפְכוּ לְסִיעוֹת מַפְזָרוֹת, אִין לָךְ מַה לַּעֲשׂוֹת אִתָּם, אֲמַנִם, עֲנִינִם בִּידֵי אֵלֶּלֶה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.²
160. מִי שִׁנְעָשָׂה מַעֲשֶׂה טוֹב גְּמוּלוֹ יִהְיֶה עֲשֵׂר פְּעָמִים יוֹתֵר, אוֹלָם מִי שִׁנְעָשָׂה מַעֲשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ רַק בְּמַעֲשָׂהוּ, וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.
161. אָמַר, רְבוּנִי הַדְרִיד אוֹתִי אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אֲבְרָהָם הַחֲנִיף שֶׁלֹּא הָיָה בַּפְּגָנִים.
162. אָמַר, תִּפְלְתִי וְקָרְבָנִי וְחַיִּי וּמוֹתִי לֵאלֹלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים הֵם,
163. שְׁאִין שִׁתֵּף לוֹ, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צוִיתִי, וְאֲנִי רֹאשׁוֹן הַמִּסְלָמִים.
164. אָמַר, הַאֲבִקֵּשׁ רְבוֹן זִוְלַת אֵלֶּלֶה הוּא רְבוֹן כָּל דְּבָר? וְכָל נַפֵּשׁ תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע, הִיא אַחֲרָאִית לוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), וְאִין נַפֵּשׁ שֶׁתִּשָּׂא אֶת הָעַל שֶׁל נַפֵּשׁ אַחֲרֵת, כִּי אֶל רְבוֹנָכֶם תַּחֲזֹרוּ, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת דְּבַר כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
165. וְהוּא אֲשֶׁר הִקְיַמְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר בְּאָרֶץ, וְהָעֵלָה אַחֲדִים מִכֶּם בְּדִרְגוֹת (הַפְּרָנְסָה וְהַכּוֹחַ) עַל פְּנֵי אַחֲרִים, לְמַעַן נִסּוּתְכֶם בְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. רְבוֹנָד מַהִיר הָעֹנֵשׁ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוֵּרַת אֶל-אֶרְאֵף

הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶרְאֵף», הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוֹרְאָן) הוּא סִפֵּר (עֲצוּם) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיף (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סִפֵּק בְּלִבָּךְ בִּיחֹס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֱלִיף מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹת בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכּוּ אַחֲרֵי מְדַרְיָכִים זֹלָתוֹ. מִה מַּעַט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רְבוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרַיִם,³
5. וְאִז כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמַּת הַיָּינוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאֵל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאֵל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הָיִינוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקָלוּ בְּמֵאזְנֵי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְקָנוּ לָכֶם בְּהַ מַחֲיָה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִיעְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופי' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כָּבֵר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מָכַן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגָדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָהּ), מַה מֵנַע אוֹתְךָ מִלְסָגֵד כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמָּנֹנִי. אוֹתִי בָרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּין.
13. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אִם כֵּךְ, יָד מֵהֵנּוּ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שְׁחָצוֹן בָּנוּ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תָּנוּ לִי אֲרָכָה עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אֲרָכָה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעֲוֹת, אֲאַרְבֵּ לָהֶם (לְבָנֵי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוֹ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנִיָּהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָהּ) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּא אָדָם! שָׁכַן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בָּנוּ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוֹ תִּגְרְמוּ עָוֹל לְעֶצְמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רַבּוֹנְכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקָרֵב אֶל עֵץ זֶה לִבְל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהֲיוּ מִלְּאָכִים אוֹ תַּחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְּשִׁילֶם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעַמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמֵּיהֶם, אִזּוֹ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעַלֵּי הַגֶּן. אִזּוֹ קָרָא אֲלֵיהֶם רַבּוֹנָם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקָרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטָן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנוֹ! חֲטֵאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבֵת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוֹב,

25. וְאָמַר, וְכֵּה תַחֲיוּ וְכֵּה תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצֵאוּ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבִגְד פָּאָר, אֲדָב לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבִּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָוָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנֵי אָמֵנוּת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְּרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲיָה מִשׁוּם שְׁחִבְרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאֲכָלוּ וּשְׁתוּ, אֲדָב לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּגִזִּימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסֶר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפָה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתֵּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אַמַר, רַבּוּנִי אָסַר אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת בָּהֶן וְהַנְּסֻתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשָׂק, וְלִשְׁתֹּף לְאֵלֶּה שֶׁתִּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְיִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׂאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוּעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בִּשְׂעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כַּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקְרִבְכֶּם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אִךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וְלַעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּתוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כַּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמַּנּוֹת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שֶׁהֵיִתִּים קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אִזּוּ יַעֲדִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אִזּוּ יֹאמַר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הַכִּנְסוּ לֵאשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֲמוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנסוּ אֵלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָה,³ וְכַאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלֵן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רַבּוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשׁ בָּאֵשׁ.⁴ יֹאמַר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנֵשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאֲחֵרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנֵשׁ כְּגִמּוֹל מַעֲשֵׂיכֶם הִרְעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שְׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגְּמַל בְּקוֹף הַמַּחֲט. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת ינוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנוֹם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב וְכִלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכְּפִי וְכִלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנַעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתֶּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִזִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הִנֵּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֲלֵלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוּ שֶׁהִבִּיאוּ לָנוּ אֶת הָאֵמֶת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מַצְאֵנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוּ אֵמֶת הוּא. הָאֵם מַצְאֵתָם גַּם אֵתָם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֵמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוּז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אֲלֵלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֲלֵלָה, וּפְעָלוּ לְעֻקְמוֹ, וְכִפְרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִימַת מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיְעָדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לְעִמַּת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַפִּירוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מֶה הוֹעִיל לָכֶם הַהוֹן שְׁאִסְפָתֶם? וּמֶה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֲלֵלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנֵסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאַלְלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֲלֵלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הָעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שֶׁשִּׁכְּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-ג'איתיה 34: 45.

52. כָּבֶר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרִחְמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתַר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהְרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהְרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבָתָנוּ, אוֹ שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֶר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בִּקְפִירָתָם), וִימָה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנוֹכֶם הוּא אֱלֹלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲירוֹת נְמִשָּׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרַצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֱלֹלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרְבוּנוֹכֶם בִּכְנִיעָה, וּבִלְחָשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאֱלֹלָה) בִּירָאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֱלֹלָה קְרוֹבִים מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֵד (מְלֵא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבִשְׁפַע) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלִלִים. כֵּן נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיֵרֵי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֶר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹלָה כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹלָתוֹ. אֲכֹן מִפְּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֶשׁ יוֹם עַצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֶמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תוֹעָה תַעֲזֶיָה מִחֻלָּטָה.
61. אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְיַעֲץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאֵתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרוּחֲמוּ?
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עֶאֱד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם הוּד, וְהוּא אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זֹלָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אֶמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שֶׁכְּפָרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
68. לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעֵשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אֶמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֹּךָ הִדְבַּר? הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנֹשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מְאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אֶמְרָ, כְּבָר נָפַל עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מְתוֹכְחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאֵתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֻכָּה עִמָּכֶם.
72. אֲזִי הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֶת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוּדִי שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַכֹּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּנֶכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֶנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וַעֲקְרוּ אֶת הִנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאַמַּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיֶדֶת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבִתֵּיהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרִיתִי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֻה מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאִתֶּם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֶנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וּרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד-ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדָּת הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מַאֲזֵי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֻנְשֵׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזָרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יָדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקִשְׁכֶּם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיְתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיתִי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּיָנֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתְךָ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנְּחֹזֶר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָּה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֶר אֶל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֶר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בְּיָנֵינוּ לְבִין בְּנֵי עַמִּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.
90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמַנְם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת הַזִּהְרֶת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֻנְשֵׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הֵייוּ שׁוֹלְחִים נְבִיא לַעִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הֵייוּ מִכֶּם אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וּיִבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופי' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטָמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתפכשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדו, אָמְנָם הם הכחישו אותם, וראה מה היה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, בָּמָה אַתֶּם מִיַּעֲצִים?
111. אָמְרוּ, הִשְׁהָה אוֹתוֹ וְאֵת אָחִיו (הָאֲרוֹן), וְשִׁלַּח שְׁלִיחִים לְכָל הָעָרִים לְאֶסֶף,
112. לְהָבִיא אֶלֶיךָ כָּל מִכְשֹׁף מִמֶּחָה.
113. הַמִּכְשָׁפִים בָּאוּ אֶל פְּרַעְה וְאָמְרוּ, הֵאֵם נִקְבַּל פָּרֹס אִם נִנָּחַ?
114. אָמַר פְּרַעְה, כֵּן, וְאַתֶּם תַּהֲיוּ מִן הַמִּקְרָבִים.
115. אָמְרוּ הַמִּכְשָׁפִים, הוּא מוֹסֵא! הַבְּרִצוֹנָד לְהַשְׁלִיךְ מִטֶּד בְּרֹאשׁוֹנָה, אוֹ שְׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה הַמְשָׁלִיכִים?
116. אָמַר (מוֹסֵא), הַשְׁלִיכוּ אֹתָם! כְּאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֵת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אֲחִזּוּ אֵת עֵינֵי הַקָּהָל וְהַפְחִידוּהוּ וְחִלְלוּ כְּשׁוֹף עֲצוֹם.
117. אַךְ אֲנַחְנוּ הַשְּׂרִינוּ לְמוֹסֵא, הַשְׁלִיךְ אֵת מִטֶּד, וַיִּבְלַע אֵת מִרְמַת הַמִּכְשָׁפִים.
118. אַז נִתְגַּלְתָּה הָאֱמֶת וְנִתְבַּטְלוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם (שִׁקְרֵי הַמִּכְשָׁפִים),
119. וְכָךְ נִחְלוּ הַמִּכְשָׁפִים תְּבוּסָה (וּפְרַעְה וְאֲנָשָׁיו) הַשְּׁפֹלוּ,
120. וַיִּפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים (לְאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים).
121. וְאָמְרוּ, הָאֱמֶנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
122. רַבּוֹנֵם שֶׁל מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן.
123. אָמַר פְּרַעְה, הֲהָאֱמַנְתֶּם לוֹ בְּלִי רְשׁוּתִי? מִזְמָה הִיא אֲשֶׁר יִזְמַתֶּם בְּעִיר לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֵת תּוֹשְׁבֵיהָ, אַךְ אַתֶּם עוֹד תִּדְעוּ (מָה אֶעֱשֶׂה בָכֶם)?
124. אֲכָרַת אֵת יָדֵיכֶם וְאֵת רַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת (יָד יָמִין עִם רַגֶּל שְׂמָאל וְלִהְפֹּךְ), וְאַחֵר כֵּךְ אֲצַלֵּב אֵת כָּלְכֶם.
125. אָמְרוּ, סוֹפְנוּ נַחֲזֵר אֶל רַבּוֹנֵנוּ.¹
126. אַתָּה כּוֹעֵס עָלֵינוּ בְּגִלָּל שֶׁהָאֱמֶנוּ בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנֵנוּ (אֱלֹהָ) כְּשֶׁהֲגִיעוּ אֵלֵינוּ. רַבּוֹנֵנוּ! הַעֲנֵק לָנוּ סִבְלָנוּת וְתֵן לָנוּ לְמוֹת מִתְמַסְרִים לָךְ (מִסְלָמִים).

קטע 15

127. אָמְרוּ נִכְבְּדִי עִם פְּרַעְה, הַתְּרֹשָׁה לְמוֹסֵא וְעָמּוּ לְהַשְׁחִית בְּאָרֶץ וּלְעֹזֵב אוֹתָךְ וְאֵת אֶלְהִיד? אָמַר, נִהְרַג אֵת בְּנֵיהֶם וְנִשְׁאִיר אֵת נְשׁוֹתֵיהֶם חַיּוֹת, וְאֲנַחְנוּ שׁוֹלֵטִים עֲלֵיהֶם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׁיִרְצָה מֵעַבְדָּיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאַף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וַיִּרְאֶה כִּיצַד אֶתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרָעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרָת וּמַחֲסוֹר בַּתְּנוּבָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאָה עֲלֵיהֶם שְׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רָעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזָלָם, אֵף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בְּיַדִּי אֵלֶּה, אֲכַל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיו), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאָרְבָּה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצַּפְרִדְעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֲדָּהֶם הַתְּנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וּכְבָּאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנֹשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנֹשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אֲדָּהֶם כְּבָאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנֹשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דְּעוֹתָם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָהּ וּמַעֲרָבָהּ שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ וְהִתְקַיְמָה בְּמִלּוּאָהּ הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְּנָה וְזָרַע פְּרָעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הִעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שְׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחֲרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטָּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֵלֶּה זֹלַת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָּרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְּׁאֲרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיִּי הָעַבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמַבְחָן עֲצוּם מִרְבוּנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֲרֵי כֵּךְ קִבְעֵנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלּוּת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עָלֵיהֶם, וְכֵךְ מָלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יָלּוּת לְהַפְגֵּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לְפָגִישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחִיו הָאֲרוֹן, מָלֵא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַּת בְּנֵי עַמִּי

וְדַאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוּלִי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטַט הָהָר וַיִּנְעַל־

מִמְקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעַם. וְכִשְׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשָּׁבַח! הִנְנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֵלֶּה, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בְּעֲשׂוֹתְךָ הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרִי אֵלֶיךָ. לָכֵן קוֹחַ אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלְּוִחוֹת) וְהִנֵּה מַכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בְּלוֹחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצוּיָנוּ עֲלָיו), אַחֲזוּ בָהֶם בְּכַחַת, וְצִוָּה לְבָנֵי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם,

וְאֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֶרְחִיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יִאֲמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֲדָא אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְנַפְּחִשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפָגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יַעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדַרִּיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעַצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כֶּךָ כִּי רָאוּ שֶׁתַּעוּ, וְאָמְרוּ, אַכֵּן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וּכְאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אִתִּי! כָּל כֶּךָ מִהֵר שִׁכַּחְתָּם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוֹנְכֶם? אִזּוֹ הַשְׁלִיד אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאִחֲזוּ בְּרָאשׁ אֲחִיו וּמִשְׁכּוֹ אֲלָיו. אָמַר (אֲחִיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תַּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סָלַח לִי וּלְאֲחֵי וִירְחַם עָלֵינוּ כִּי אִתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רַבּוֹנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כֶךָ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֱלִילִים.

153. אִזּוֹ לֵאמֹה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רַבּוֹנָךְ סוֹלַח וִרְחוּם.

154. וּכְאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעַמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וִרְחֻמִּים לֵאמֹה הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם.

155. וְאִזּוֹ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וּכְאֲשֶׁר רָעְדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוֹר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּיד,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אִתָּה מִגִּנְנוּ, סָלַח לָנוּ
וִרְחַמְנוּ, כִּי אִתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלָחִים.

156. וְיִתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשּׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(אֱלֹהִים), אַכֵּן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרְחֻמְנוֹת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֵאמֹה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתָנִים זָכָאת (צִדְקָה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת עיאמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרינו למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתי הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהעניקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהעניקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאונה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והפנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וּשְׁאַל אוֹתָם (הַיְּהוּדִים) עַל אוֹדוֹת הָעִיר אֲשֶׁר שָׁכְנָה עַל חוּף הַיָּם, הֵם (תוֹשְׁבֵיהָ) חָלְלוּ אֶת הַשְּׂבֵת, כִּי דָּגִי הַיָּם עָלוּ עַל פְּנֵי הַיָּם בַּיּוֹם הַשְּׂבֵת, וְאֵלוּ בְּקִמִּים אֲשֶׁר לֹא שָׁבְתוּ הַדָּגִים לֹא בָּאוּ. כִּי כָּכָה הֵעֵמְדֵנוּ בְּנִסְיוֹן אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.¹
164. חֲבוּרָה מִבְּנֵי־הֵם אָמְרָה, לָמָּה אַתֶּם מְטִיפִים לְאַנְשֵׁים אֲשֶׁר אֵלֶּה עוֹמֵד לְהִשְׁמִידָם אוֹ לַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּעֹנֶשׁ גָּדוֹל! אָמְרוּ, לְמִלּוֹי חוֹבְתֵנוּ כָּל־פִּי רְבוּנְכֶם, וַיִּתְּכֵן שְׁתֵּהֲיָה בָּהֶם יִרְאָה.
165. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכֵּר לָהֶם, הִצְלֵנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אָסְרוּ אֶת הָרֶעַ, וְהִעֲנִשְׁנוּ אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּעֹנֶשׁ קָשָׁה עַל פֶּשַׁעַם.
166. וְכַאֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָסוּר שֶׁהִטֵּל עֲלֵיהֶם, אָמְרֵנוּ לָהֶם, הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים.²
167. רְבוּנָד הַכְרִיז, כִּי עַד יוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים יִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אוֹיְבִים שְׂנֵאִיקוּ לָהֶם בְּיִסּוּרִים קָשִׁים. רְבוּנָד מְהִיר-בְּעֹנֶשׁ, וְהוּא אֶף סוֹלַח וְרַחוּם.
168. אַחֵר כִּדּוֹ חִלְקֵנוּ אוֹתָם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) בְּאַרְצֵי עֲדוֹת, בָּהֶם יֵשׁ הָעוֹשִׂים הַיָּשָׁר, וּבָהֶם יֵשׁ לֹא כֵן (יַעֲשׂוּ), וְנִסִּינוּ אוֹתָם בְּטוֹבוֹת וּבְרָעוֹת אוֹלִי יָשׁוּבוּ.
169. הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם (חֲלוּפֵי רַע) אָמְנָם יָרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר, אֲדָּה יַחַד עִם זֶה הָיוּ לוֹקְחִים הַנְּחוֹת מִמָּה שֶׁהִזְדַּמְּנוּ לָהֶם מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (אִם הוּא מִתֵּר אוֹ לֹא),³ וְאוֹמְרִים, וְדָאִי יִסְלַח לָנוּ. וְאוֹלָם אִם יִמְצָאוּ אוֹתוֹ הַדָּבָר יִקְחוּ אוֹתוֹ.⁴ הָאֵם לֹא קִבְּלוּ אֶת הַבְּרִית בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה) לֵאמֹר עַל אֵלֶּה אֶת הָאֻמָּת לְבַדָּה? הֵם אֵלֶּה שֶׁלְּמַדּוֹ אֶת הַסֵּפֶר וְעִסְקוּ בּוֹ. חֵי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר (מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) לִירְאִים. הָאֵם לֹא תִבְּיֵנוּ?
170. וְאַלֶּה הַמַּחְזִיקִים בְּסֵפֶר וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְּלָה, אֲנַחְנוּ לֹא נִקְפָּח אֶת שְׂכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.
171. וְכַשֶּׁעָקְרֵנוּ אֶת הָהָר וְנִשְׁאַנּוּ אוֹתוֹ כְּסוֹכֵד מַעֲלִיָּהֶם,⁵ עַד כִּי חָשְׁבוּ כִּי נוֹפֵל הוּא עֲלֵיהֶם. (צוּינוּ עֲלֵיהֶם), אֲחִיזוּ בַּכֶּחַ בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם (הַתּוֹרָה) וְזָכְרוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ לְמַעַן תִּירָאוּ (אֵלֶּלָה) .

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכֵאשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיהֶם,¹ וְהֵעִיד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שֶׁאֲנִי רְבוּנָכָם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֵאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֵאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהִים).
175. קִרְא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהַשְׁטֹן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֱלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלּוֹ בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֵד הוּא נָטָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרֵנוּ. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַ לוֹ יְנִשָּׁם בְּכַבְדּוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסְּפֹר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמְּשָׁל שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלָלָה מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֱלֹהִים הַמִּפְסִידִים.
179. וְכִבֵּר בְּרָאוֹ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוֹשׁ בְּעָלֵי שָׂכָל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנֵּי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמְעוּ. הֵם דּוֹמִים לְבִהֲמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אִף יוֹתֵר. אֱלֹהִים הֵם הַבִּלְתִּי זֵהִירִים.³
180. לְאֱלֹלָה שְׂיָכִים הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קִרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעֲזְבוּ אֶת אֱלֹהֵי הַמַּסְלָפִים בַּשְּׁמוֹת הַיְּפִים שֶׁלּוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֵשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֱלֹהִים שֶׁבְּרָאוֹ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוֹשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקר 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוהר 7: 43.

43 - 37; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנֵם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֵלָּא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֱלֹהֶ, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֹאֲחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֵלֶּה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הַעֲצָמָה שְׁלֵה כְּבֹדָה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֵלָּא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוֹ אֲתָה מַעֲנִין לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֵלֶּה הַיָּדַעַת עֲלֵיהֶ, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהִבִּיא תוֹעֵלַת לְעַצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רְצוֹן אֵלֶּה, וְלוֹ יִדְעֵתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעַצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֵלָּא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹהֶ) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הַזּוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבֹד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֵל אֱלֹהֶ רְבוּנִים וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֶּן טוֹב נִהְיָה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֶּן טוֹב, שֶׁתָּפוּ לוֹ שְׁתֵּפִים, וַיִּחְסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אֲכֹן יִתְעַלֶּה אֱלֹהֶ עַל אֲשֶׁר יִשְׁתָּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרָפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעַצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34: 46; וסורת את-תכויר 81: 22.

3. ר' סורת ינוס 10: 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 38; סורת אל-אחזאב 33: 63; וסורת אש-שורא 42: 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמוכם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנכלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאלה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאלה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבוֹנְכֶם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וְעֶרֶב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה כְּאֲשֶׁר יִזְכֵּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר יִקְיֻמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֶל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָכְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיֵּאתָ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבְלִים לְמָוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רוֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצַח וְנִצְחוֹן בְּאַחַת מִהֲקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֲחַת הַבְּלִיתִי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהַבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּד כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָּרָאתֶם אֶת רְבוּכְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחַר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חגי 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאת ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבותיכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו,¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבותיכם ויצבי איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר.²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיתפנה להם ערף, פרט לצרף תמרונו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע.³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
 2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.
 3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המַאֲמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כִּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאַמַּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אַלְלָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יָבִינוּ.¹
23. אֱלוּ יָדַע אַלְלָה שְׁיֵשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הֵיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המַאֲמִינִים! הֲעֵנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחֵי בְּקוּרְאוֹ אַתֶּכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מִפְּרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לְבָבוֹ,² וְכִי אֵלָיו תִּתְאַסְּפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בְּחוּטָאִים שְׁבִינִיכֶם (לְבָדָם), וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כְּשֶׁהִיְיִתֶם מַעֲטִים וְנִרְדְּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֵק אֶתְכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרִנֵּס אֶתְכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
27. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחֵי, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכְכֶם וּבְנִיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אַלְלָה הַשָּׂכָר הַעֲצוּם.

קטע 4

29. הוּי המַאֲמִינִים! אִם רַק אַלְלָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמַּת לַהֶבֶל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שְׁבִזְזָם מִמֵּם.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדּוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הִמָּטַר עָלֵינוּ אַבְּנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הִבָּא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אַבְּל אֵלָלָה לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהִיָּית אֶתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּנְיָהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזַמַּן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם אֵינִם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכֵד הַבֵּית (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פָּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשִׁבִּילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסָּלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְּאָסְלִמוּ), אֲדָּךְ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הִלַּחֲמוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תּוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142; ופי' 166 - 167, ופי' 179; סורת את-תּוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אֶר-רוֹם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תּוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיף לאלה ולשליח ולקורביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה היתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלה,¹ ואלה הוא שומע ויודע.

43. אלה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלה למען תצליחו,

46. וציתו לאלה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלה (להאמין), ואלה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֲשֵׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוּלַם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חָזַר בּוֹ הַשֵּׁטָן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאֶה אֲנִי מַה שֶּׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי (הַמַּסְלָמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוּלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכֵם.
50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמַּלְאָכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחַבְטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבֵיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעֲמוּ אֶת עֲנֹשׁ הַבְּעֵרָה.²
51. כְּעֹנֶשׁ עַל אֲשֶׁר קִדְּמוּ יָדֵיכֶם, בְּאַמָּת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³
52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. אֱלֹלָה חָזַק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴
53. אוּלַם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵
54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.
55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶
56. הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר כָּרְתָּ אֶתָּם בְּרִית, וּבְכָל פֶּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).
57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פִּזֹּר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹהֵי הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מֵצַד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּד, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבֵים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יֵטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְיִסְמָךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יִרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מַחְזֵק אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מְדִינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוּתֵיהֶם, לוֹ גַם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוּתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.⁴
64. הוּי הִנְבִּיא! אֱלֹהָ מִגּוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הִנְבִּיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמַלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקְל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אֵינוּ מֵתָר לְנִבְיָא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְיֶה מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצָה (לָכֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נִעְנָשִׁים בְּעֵנֶשׁ עֲצוֹם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

76. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

77. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

78. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כוּ, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

79. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגַנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינָכֶם וּבֵינָם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

80. הַכּוֹפְרִים מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ מְגַנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתָה וְשִׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

81. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעַד בְּגוֹן עֵדוּ).²

82. וְכוּ גַם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאֱבֹק, הֵם נַחֲשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רֹאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְנֵי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ וידעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
2. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזפאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

6. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג אל-אכבר, החג הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג הזה כונה «החג הגדול» משום שזה הייה החג הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תַּאֲמִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגְּעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמָנָם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִנִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּקַחַת בְּשָׁבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבֵין הַמַּאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזִרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְיִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזִּכָּאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֲדָּ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אֵין אֲמוּן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגֶרֶשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמְּכָה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִזְרִאִים אֲתֶם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאֻמָּת אֲתֶם מַאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נֶצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֹּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הֲאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֵלֶּה יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מָכֶם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ'הָאֵד (מֵאֲבָק בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נֶפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ וְהַמַּאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיִדִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנֶחֱח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת רַק הַמַּאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזִּכָּאת, הִזְרֵא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג' יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגירו ויצאו לג' יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, ודרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם ובשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאתה לג' יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² כבאשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחְמוּ (בְּאֵלָה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלָה וְלֹא בְיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאָסֵר אֵלָה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיִשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וְיִקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְרִי² הוּא הֵבֶן שֶׁל אֵלָה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֵבֶן שֶׁל אֵלָה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדְבָרֵי אֵלָה שֶׁכָּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֵלָה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶן מָרְיָם לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה, אֲף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֵלָה אֶחָד שְׂאִין אֵלָה זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלָה בַּפִּיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלָה יִגְבִּיר וְיִשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלָה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבְדַת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדָּתוֹת, אֲכַפְּלוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִינָּה.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבֵּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֵלָה. אֲדָּ לֹאֵלָה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֵלָה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֶשׂ מְכַאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹנָה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶּׁצִּבְרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפֵּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלָה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלָה⁴ מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אֵלָה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדָּת הַנִּכּוֹנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָּהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחְמוּ בַּפְּגִינָּה כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וְיָדְעוּ כִּי אֵלָה הוּא עִם הַזֵּירָאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשכחה.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מַחְפוּט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאלה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאלה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם באשר תזעקו למלחמה בשביל אלה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא? תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אלה ואויביכם), אלה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אלה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אלה כבר עזר לו באשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אלה הוא עמנו, אז הוריד אלה את שכינתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אלה תמיד העליון, כי אלה עזאו וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אלה ברושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליד, אף המרחק היה ארץ וקשה יותר מדי בשבילם. והם לשבעו באלה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר כזו יביאו כליון על עצמם, כי אלה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אלה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באלה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אלה ברושכם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בלבול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להסית אחד נגד האחר ליצר פרויד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלוקת בין המאמינים, ונסו להפוך לך את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב גניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לכם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לכם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליו יתן לנו, ורק את אללה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הצבאות) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אללה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאללה. אללה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה אֵזו ומאמין לכל אחד. אמר, הוא אֵזו המקשיבה לכל דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליו אללה צבוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לכם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אללה ואת שליו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליו מחפה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אללה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכס (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכו את אלה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתתפים.¹
68. אלה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואלה קלל אותם, ומחפה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכס ועשירים יותר מכס עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, ושקעתם בדברי שקר על אלה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלחם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אלה, לכן הוא העניש אותם). לכן אלה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אלה עליהם (ביום הדין). אלה עזוז וחכם.
72. אלה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשפנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אלה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. וגש באללה מבניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו לדרך קשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ונשקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשיותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאי' 4: 56; סורת אל-חג' 22: 19 - 22; וסורת אל-מעארג' 70: 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השאירו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באלה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באלה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפכרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48: 15.

2. ר' סורת את-תובה 9: 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לך, לך, ואז חזרו ועיניהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לךם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלךם, אללה ושליוחן יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לךם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלךם), הם (הצבועים שפחרו להשאיר בבית) ישבעו לךם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לךם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליוחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמי, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישכנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יֵשׁ צְבוּעִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם וּמְשׁוֹכְנֵי מְדִינָה הָרְחִיקוּ לָכֵת בְּצַבִּיעוּתָם, שְׁאֵתָה לֹא מִכִּיר אוֹתָם, אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִכִּירִים אוֹתָם. נַעֲנִישׁ אוֹתָם פְּעָמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְלֵאחֶר מִכּוֹן גַּם יוֹחֲזְרוּ אֶל עֲנֹשׁ עֲצוֹם (בְּעוֹלָם הַבָּא).
102. וְאֲמָנָם יִשְׁנֹם אַחֲרֵים (מֵאֲנָשֵׁי מְדִינָה) שֶׁהוֹדוּ בְּחַטָּאָם וְחֲזְרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, וְכָד עָרְבּוּ מַעֲשֵׂה טוֹב בְּמַעֲשֵׂה רָע. יִתְכּוֹן שְׁאֵלָה יִקְבֹּל חֲזָרָתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 13

103. קִבֵּל מִרְכוּשִׁים צְדָקָה לְטֶהֱרֵם וּלְזַכּוֹתָם בָּה, וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדָם, כִּי תִפְלֹתָד מִרְגִּיעָה אוֹתָם, וְאֵלָּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
104. הֵאֱמִינָם יוֹדְעִים כִּי אֵלָּה מִקְבֵּל אֶת חֲזָרָת עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וּמִקְבֵּל אֶת הַצְדָקָה שֶׁהֵם נוֹתְנִים. אֵלָּה הוּא הַמִּקְבֵּל אֶת חֲזָרָת עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה וְרַחוּם.
105. אָמֹר, עֲשׂוּ (מַעֲשִׂים טוֹבִים), וְאֵלָּה יִרְאֶה אֶת מַעֲשִׂיכֶם, וְכֹן גַּם שְׁלִיחוֹ, וְגַם הַמַּאֲמִינִים, וְלֵאחֶר מִכּוֹן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ לָכֶם עַל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.
106. וְיֵשׁ כְּאֵלָּה שֶׁדִּינָם נִדְּחָה, מִחֲכִים לְדִין שֶׁל אֵלָּה, אוֹלֵי יַעֲנִישׁ אוֹתָם אוֹ יִקְבֹּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
107. וְאֵלָּה (מִבֵּין הַצְבוּעִים) שֶׁהִקִּימוּ מִסְגָּד לְשֵׁם הַצָּקָה (לְמַאֲמִינִים)¹ וּכְפִירָה, וְלִזְרוֹעַ הַפְּרָדָה בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וְכַדִּי שִׁישְׁמֵשׁ מִקְלָט לְכָל אֵלָּה שֶׁנִּלְחַמוּ בְּאֵלָּה וּבְשְׁלִיחוֹ מִלְּפָנִים. הֵם נִשְׁבָּעִים, הִתְכַּוְּנוּ רַק לְטוֹבָה, וְאוֹלָם אֵלָּה יַעֲדִיד כִּי הֵם מְשֻׁקְרִים.
108. לְעוֹלָם לֹא תִקָּים תִּפְלָה בּוֹ. אֶת הַמִּסְגָּד שֶׁנוֹסַד מֵהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַל יִרְאֵת אֵלָּה,² רֵאיוֹ יוֹתֵר שֶׁתִּקָּים בּוֹ תִּפְלָה. יֵשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים שְׂאוֹהֲבִים לְהִסְתָּרָה, וְאֵלָּה אוֹהֵב אֶת הַמִּסְתָּרִים.
109. הֵאֵם אֶת מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בְּנֵינּוּ עַל יִרְאֵה וְרִצּוֹן מֵאֵלָּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בְּנֵינּוּ עַל שִׁפְתֵי תִהוֹם שֶׁהִתְמוֹטֵט בּוֹ אֶל אֵשׁ גִּיהֶזֶם? אֵלָּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
110. אֶת בְּנֵינִם (שֶׁל הַצְבוּעִים) אֲשֶׁר בָּנוּ מִמִּשִּׁיד לְהִיּוֹת חֲרָדָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם יִקְרְעוּ. אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

1. מִסְגִּיד אֶצֶל צ'רָאָר שֶׁהִקִּימוּ הַצְבוּעִים לְהַתְקִיף הַמוֹסְלָמִים בְּמִדִּינָה מִמֶּנּוּ. אֲבֵל הַנְּבִיא וְהַמוֹסְלָמִים הִרְסוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי שֶׁהַצְבוּעִים יִכְלוּ לַבְּצֵעַ אֶת מְזִימָתָם.

2. מִסְגִּיד קוּבָא' קְרוֹב לְמִסְגֵּד הַנְּבִיא בְּמִדִּינָה.

קטע 14

111. אֵלֶּלָה קִנְיָה מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרַת הַגֶּן, אִם יִלְחַמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקּוּרָאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֵלֶּלָה בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֵלֶּלָה. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּלָה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַצְּמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּתָם לֵאמֹר, אֵלֶּלָה, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִרִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֵלֶּלָה, וּבִשְׂרֵי טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אִין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לִשְׁאֹל מֵאֵלֶּלָה סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָא הֵימָּן אֶת אֵלֶּלָה לְמַעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתָה אֶלָּא בְּגִלָּה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר, מִשְׁדָּד יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָא הֵימָּן הָיָה מְרַבֵּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֵלֶּלָה וּמִתּוֹן.
115. אֵלֶּלָה לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחֵר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לִשְׁמֹר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאִין לָכֵם זוּלָתוֹ מִגֶּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבּוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּלָה שֶׁהֶצְטִרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְצוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחֵר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סָרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאִזּוֹ אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבּוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבּוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הֶצְטִרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיִדְעוּ שֶׁאִין מִפְּלֵט מֵאֵלֶּלָה אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאִזּוֹ הוּא קִבֵּל אֶת תִּשְׁבּוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמְקִבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשָׁבֵי מִדִּינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהֶצְטִרֵּף אֶל שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲנִיפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שְׁהִיא, אֲלֹא
שְׁיִרְשֻׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שְׁיוֹצִיאוּ אִם גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וָאֲדִי שְׁיִחָצוּ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצֹאֵת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצֹאֵת, לְמַעַן אֵלֶּה שְׁלֹא יִצְאוּ לְלִמְדוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יִחְזְרוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְּלַחְמָה לְלִמְדוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלִּמְדוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שְׁיִהְיוּ זֵהִירִים.

קִטְעַ 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אֲתָם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זוֹ הוֹסִיפָה אֱמוּנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֱמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוּנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלֶּה שֵׁשׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רֹאֶה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֲלֵלֶּה הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוּנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבֵּר בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׁכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לְמַאֲמִינִים בְּחֻמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֵלֶּה, שְׂאִין אֵלֶּה וּזְלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוֵּרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת ינוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקְרָבָם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הָאֲמִינוּ), וּבִשָּׁר לַמֶּאֱמִינִים שֶׁיֵּשׁ
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.
3. רַבּוֹנֶכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים,
וּלְאַחַר מִכֹּן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, מִנְהַל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאֵין
מִמְלִיץ שֶׁמִּתֵּר לוֹ לְהַמְלִיץ בַּפְּנֵי עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקָּמְתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנֶכֶם שֶׁעֲלִיכֶם לַעֲבֹדוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כָּלכֶם תִּחְזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֶה הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרֵא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׁיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב בְּצִדִּיק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעֲשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּזֹן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שְׁיִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת חוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוחירוף 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת ינוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמָחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מֵעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֶם אֶל גֹּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֹן עֵדֶן, «הַשְּׂבַח לָךְ אֱלֹהֵהּ», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהֶם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְּׂבַח לְאֱלֹהֵה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֵה אֶת הָרָעָה לְבִנֵּי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּבָר סוֹפֵם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אָבֵל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּישׁ עֲמָנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרָנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בְּעִמְדָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֵלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמַּשְׁחָתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וּכְבָר הַשְׂמֵדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵן עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיִּוְרְשִׁיָּהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּיִּצַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהֲקָרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּפָגִישָׁה עֲמָנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ מִמִּירוֹהוּ. יֶאֱמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִּי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. יֶאֱמֹר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידְעֵתְכֶם, וּכְבָר שְׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יִצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָה, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתֵּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכֹי (לְהַחְלִטֵת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קִטְעַ 3

21. וְכַאֲשֶׁר נַעֲנִיק לִבִּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מִהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְחַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֲבוֹד, הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצְלִל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חִסְדְּךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּא הַאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחּוֹל עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכֶל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כְּאֵלוּ מַעוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעוֹן הַשָּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְׁפָּלָה, אֲלֵלָה הֵם אֲנָשֵׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֹשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְׁפָּלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כְּאֵלוּ כֶּסוּ
בְּקִטְעֵי לֵיל אָפֶל, אֲלֵלָה אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסָף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמֵר לְפָגְנִיִּים, עֲמְדוּ
בְּמִקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעֵד בֵּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁפֹּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמֵר, מִי מִפְּרִינֵס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֵנָבִים (בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמֵר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 106 - 107; סורת אבראמים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרמן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהָהּ רַבּוֹנְכֶם הָאֵמֶתִי. וְאֵין דָּבָר זוֹלָת הָאֵמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, פִּיצַד אֶתֶם סוֹטִים מַעְבֹּדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצָּדָךְ כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכֵל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהָהּ יִתְחִיל אֶת הַבְּרִוּאִים וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וַיִּחְיָה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדֶּרֶךְ הָאֵמֶת אֶל דֶּרֶךְ הַתְּעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיוֹכֵל לְהִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת? אָמַר, רַק אֱלֹהָהּ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֵמֶת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת רְאוּי מִכָּל שְׂנֵאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהִדְרִיכָה.² מִה קָרָה לָכֶם, פִּיצַד אֶתֶם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלָם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֵמֶת בְּמֵאוֹמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אֵי אֶפְשָׁר לְהִבְיֵא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לְאֲשֹׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וַיֵּשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפְק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחַמַּד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוּלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָהּ, אִם בָּאֵמֶת אֶתֶם צוֹדִיקִים.³

39. וְאוֹלָם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כִּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהָהּ שֶׁהִיוּ לַפְּנִיָּהֶם, וַיִּרְאֶה מִה הִיָּה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִיגֵיהֶם (בְּגִי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהִאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן), וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִיגֵיהֶם שֶׁלֹּא הִאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשִׂי וְלָכֶם מַעֲשִׂיכֶם, אֶתֶם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֲנִי עוֹשֶׂה וְאֲנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24 ; סורת אל-אסרא' 17 : 88 ; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4 ; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מְבִינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלַם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם מְסַתְּפִלִים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלַם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינֶם רוֹאִים?¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגְּשׁוּ כְּאֵלוֹ שֶׁהוּא (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וַיִּכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה נִפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אֲמָה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחִי, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחִם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדִּיק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמַּת אַתָּם צוֹדִיקִים (בְּאִיּוֹם שְׁלֶכְכֶם)?⁴
49. אָמֵר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעֲזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אֲמָה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֵר, אֵיךְ אַתָּם מִרְגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם עֲנָשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שְׁדִרְשֶׁתֶם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצָּחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשהו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שתיחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא גון,

63. אלה אשר האמינו ויראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַיִּי הַעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הַגָּדוֹל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֶיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאֶרֶץ שֵׁיךְ לֵאלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאלֹהִים.
67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה (חֲשׂוֹךְ) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מִאֲוִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹרֹו, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים וְלָד, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוֹק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מָה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלִטוֹן (הוֹכְחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קֶצֶרָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵז יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאָמַר לְבָנָי עֲמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינִיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינִיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתְּם וּשְׁתַּפִּיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָתֶם לֵאלֹהִים, וְהִכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאִתְּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מִה שֶׁאִתְּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצַּפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמְּתַמְּסָרִים לֵאלֹהִים).³
73. אֲדָּה הֵם הַתִּנְגְּדוּ לוֹ, וְנִאֲנַחְנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעִשִּׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רְאֵה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת

אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופי' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָה, וְהִם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמּוֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֶם לֵאמֹת כֹּאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאִם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֶם רוֹצִים לְהַשְׁלִיד!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שַׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּה יִבְטְלוּ.⁷ אֵלֶּה לֹא יִתְּנוּ לְמַעֲשֶׂה הַמְשַׁחֲתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלֶּה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בִּדְבָרָיו עַל אֵף שִׁנְאָת הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמּוֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעֵבֶר כָּל גְּבוּל בְּכִפְיָתוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּה סִמְכוּ עָלַי, אִם אֲתֶם מִתְּמַסְּרִים לִי?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; יונס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים עַל אֱלֹהָ. רְבוּנֵנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכּוֹפְרִים לְרֹדֶף אוֹתָנוּ וּלְנַצֵּחַ אוֹתָנוּ,

86. וְהַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַכּוֹפְרִים.

87. וְהִשְׁרֵנוּ אֶל מוֹסָא וְאַחִיו (הָאֲרוּ), הַקִּימוּ לִבֵּנִי עִמָּכֶם בְּמַצָּרִים בְּתִים לְמַקְלֵט בְּשַׁעַת סַכָּנָה, וּלְמַקְוֹמוֹת תִּפְלָה, וְקִימוּ אֶת הַתִּפְלָה, וּבִשָּׁר לַמַּאֲמִינִים.

88. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנֵנוּ! אַתָּה הָעֹנֶקֶת לַפְרָעָה וּלְנִכְבְּדֵי רְכוּשׁ וְהוֹן עֲצוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. רְבוּנֵנוּ! הִם מִשְׁתַּמְשִׁים בּוֹ לְהַתְעוֹת אֲנָשִׁים מִשְׁבִּילָךְ. רְבוּנֵנוּ! הַשְׁמִד אֶת הוֹנֵם וְאַטֵּם אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְבַל יֵאֱמִינוּ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְכָאִיב.¹

89. אֱלֹהָ אָמַר, תִּפְלֹתְכֶם נִעֲנֶתָה, לָכֵן הַמְּשִׁיכוּ לָלֶכֶת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְלֹא תִלְכוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל חֹסְרֵי הַדַּעַת.

90. וְכַאֲשֶׁר הִעֲבֵרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּיִם, וּפְרָעָה וּגְדוּדֵי רֹדְפוֹ אַחֲרֵיהֶם בָּזְדוֹן וְאִיבָה, וְכַאֲשֶׁר עָמַד פְּרָעָה לְטַבֵּעַ, אָמַר, אֲנִי מֵאֲמִין שְׂאִין אֱלֹהָ זוֹלַת הָאֵל שְׁבִנִי יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לוֹ,

91. אֲזִי נֹאמַר לוֹ, כָּעַתָּה! וְכָבֵד מְרֹדֶת מִקְדָּם וְהִיִּיתָ מִן הַמִּשְׁחִיתִים,

92. אוֹלָם הַיּוֹם נֹצִיל אוֹתָךְ בְּגוֹפֶךָ לְמַעַן תִּהְיֶה לְאוֹת לְבָאִים אַחֲרֶיךָ. אֲךָ מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם שָׁמִים לֵב לְאוֹתוֹתֵינוּ.

93. וְכָבֵד הוֹשִׁבְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמוֹשָׁב בְּטוֹחַ, וּפְרִנְסָנוּ אוֹתָם בְּמַאֲכָלִים טוֹבִים, וְהֵם לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא אַחֲרֵי שֶׁהִעֲנִקָה לָהֶם הַדַּעַת. רְבוּנֶךָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים בְּמָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.

קִטְעַן 10

94. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְק כָּל שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְמָה שֶׁהוֹרֵד אֶלֶיךָ (מִהָעֵנָן הַזֶּה), שְׂאֵל אֶת אֱלֹהֵי הַקּוֹרָאִים אֶת הַסֹּפֵר (הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי'י) לְפָנֶיךָ. כָּבֵד בָּאָה אֶלֶיךָ הָאֲמֶת מִרְבוּנֶךָ, לָכֵן, אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים,

95. וְאַל תִּהְיֶה בְּמִכְחִישִׁים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְבַל תִּהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים.

96. אֵלָּה אֲשֶׁר אֱלֹהָ הַחֲלִיט הַחֲלִטָה צָדֵק, לְגִרְשָׁם מִרְחֻמּוֹ, לֹא יֵאֱמִינוּ,

97. וְלוֹ בָּא אֲלֵיהֶם כָּל אוֹת, עַד שֶׁיִּרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְכָאִיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנשאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כָּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֹנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בְּהֵנָּה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׂאִינָם מִבְּנִים.
101. אָמַר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכֹל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנָם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינָם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֹנֶשׁ) כָּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מָכוֹן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לִהְיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדָּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׂלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֶךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׂיָכַל לְהִסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹן, מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְכִי שְׂיִתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמָה שִׁיקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהָשָׂרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אדי-דיאריא 51 : 52 ; וסורת אז-זוחירוף 43 : 23.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ

28 : 56 ; סורת מאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סִוֵּרַת הַיּוֹד הַיּוֹד

סורה זו קיבלה את שמה «היוד» משום שהשם של «היוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«היוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «היוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סְלוּף וְזִיוֹף,² וּפְרָשׁוֹ
מֵאֵת הַחֶכֶם וְהַבְּקִיא (אֱלֹהֵה),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבְדוּ אֵלָא אֶת אֱלֹהֵה.³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שְׁנִשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר
וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאֲתוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְּבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים
לְזִמְנוֹ מְגֻבֵּל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שֶׁרָאוּי לוֹ.⁴ אֵד אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם
מִפְּנֵי הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֵל אֱלֹהֵה תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגִנִיִּים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שְׁיִסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתֶּם מִמֶּנּוּ, הֵאֵם אֵינֶם
יּוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ
אוֹ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵה יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פְּרִנְסַת כָּל נֶפֶשׁ חִיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵה, וְהוּא יוֹדַע אֶת מִשְׁכָּנָה כְּשֶׁהִיא
חִיָּה, וְיוֹדַע אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֵט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי
הַקְּרוּר.⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מַלְכוּתוֹ הָיָה
עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחֹן אֶתְכֶם מִי בְּכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת.⁶ וְאִם תֹּאמַר
(הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד), שֶׁלְאַחַר הַמָּוֶת תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, אֵין זֶה
אֵלָא כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116; סורת צאד 38 : 27; וסורת אדי-ד'אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזֶמֶן מָסִים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מֵעָלִיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסָדֵינוּ לְאַחֵר מְצוּקָה שְׂפָגָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלִי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתְּהָ חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָדָּ עַל כָּדָּ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאָדָּ?² אֶתְּהָ רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאִי לְכָל דְּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמֵר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹיוֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֲלָלָה, אִם אֶתְּם צוֹדֻקִים?
14. וְאִזָּ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דְּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלֶהָ אֲשֶׁר דְּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכֵל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךָ לָמָּה שֶׁפָּעֲלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וּלְצִדּוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סָפְרוּ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיד וְרִחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעַדָּה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה כזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים יכריזו, הנה הם אלה כזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל ענשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴
- קטע 3**
25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאיב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמוהו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'ריוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הוּי בְּנֵי עֲמִי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.
30. הוּי בְּנֵי עֲמִי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹהִים אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי? הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֱלֹהִים, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹהִים שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהִים לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.
32. אָמַר, נוֹחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית הַהִתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק.
33. אָמַר נוֹחַ, אֱלֹהִים יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,
34. לֹא תוֹעִיל לָכֵם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לֵיעֵץ לָכֵם אִם אֱלֹהִים רוֹצֶה שְׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנָכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.
35. הֲאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמַּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֶטְאִי, אֲדָּא אֲנִי חַף מִחֶטְאֵיכֶם.
- קִטְעַ 4**
36. וְאַלְלָה הַשֶּׁרָה לְנוֹחַ, מִקְלֵב אֱלֹהִים שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֶף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לְכַד אֶל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
37. וּבִנְיָה אֶת הַתִּבְּהָ בְּהַשְׁגָּחַתָּנוּ וְהַשְׁרָאָתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסִלַּח לְכוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.
38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוֹחַ בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְּהָ, וּכְשֶׁמִּנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כְּשֶׁם שְׁאַתֶּם לוֹעֲגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֵם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,
39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יְבוֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וּבְאֶשֶׁר בָּא הֵצוּ שְׁלֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אָמְרָנוּ (לְנוּחַ), קַח אֶתְּךָ אֶל הַתֵּבָה זֶה מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתְךָ - פָּרָט לְאֵלֶּה שֶׁכָּבֵד נְחָרְץ גּוֹרֵלִם-² וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֵמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עֲלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אֵלֶּלֶה הַפִּלְגֶּתֶה וְעִגִּינְתָּה, כִּי רַבּוֹנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתֵּבָה מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבָּנָיו, שְׁלֵא הֶצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הֶצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֶמְצֵא מַחְסֵה בְּהָר שְׁיִגֶּנּוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגֵן הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֵלֶּלֶה, אֵלֶּא רַק לָמִי שֶׁאֵלֶּלֶה יִרְחַם עָלָיו. וְאֵז הַפְּרִידוֹ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאֵז נֶאֱמַר, הוּא אֲדַמָּה! בִּלְעִי אֶת מִימִידָּה! וְהוּא שְׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אֵז פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתֵּבָה) הִטִּילָה אֶת הָעֵלָן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאֵז נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לַכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהִבְטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֵלֶּלֶה), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאָל אוֹתִי מֶה שֶׁאֵין לָךְ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְהִיר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רַבּוֹנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֵה אֲצִלְּךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתְךָ עַל אֶשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחַם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אֵז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָךְ, אֲדָא אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְגִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִים לָךְ, לֹא יִדְעָתָם עָלָיו אֲתָה וּבְנֵי עִמְךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְאַזָּה הַטּוֹבָה לִירְאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-ג'ודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֶל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוֹד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עָלָיו (עַל מַה שְּׁאָנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׂכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְּנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, וְאִזּוֹ יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנו נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מְאֱמִינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֵּן שְׁאַחַד מֵאֱלֹהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲדִיד עָלֶי אֶת אֱלֹהָ, וְהֵיוּ עֲדִידִים גַּם אַתֶּם שְׁאָנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתֵּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיֵא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אֶתְכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֶי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוֹד וְעַמּוֹ כָּל אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעֲנֵשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנָם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עָרִיץ,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קִלְקָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמָּתִים (מִחֲפָה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוֹנָם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוֹד.

קטע 6

61. וְאֶל בְּנֵי עַם תִּמּוֹד שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִקְּבָדוֹ, הוּא בָּרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵר עֲרַבִּית קְדוּמָה טְרוּם-אַסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זָמַן לִפְנֵי קוּם הָאִסְלָאם. ר'.

סוֹרַת אֶל-אַעֲרָא 7: 65 - 71.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לָפָנַי זֶה הָיִיתָ בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכָם וּמְתוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאֶשֶׁר אַתָּה קוֹרֵא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אַצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אַבְדּוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוּלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּתְּנוּ מִהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זֹוֵהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵ הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצַּלְנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָד הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזִזוּ.
67. וְהַצַּעֲקָה פָּגְעָה בְּאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לִפְגָּרִים מוּטָלִים עַל פָּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כְּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בְּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבְדּוּ לְאֻנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הַבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהַבִּיֵּא לָהֶם עֶגְל שְׁמֵן צְלוֹי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלָּדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריאת 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכל את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אֵיךְ אֶלֶד וְאֵנִי זָקְנָה וּבְעָלִי זֶה גַם זָקוֹ! בְּאֶמֶת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְלָאָכִים), הָאֵם אֶת מַתְפַּלְאֵת מַהֲעֲנֵן שֶׁל אֱלֹהָ! רַחֲמֵי אֱלֹהָ וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהָ) רַב-תַּפְאָרֶת וּמְהֻלָּל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבֵרָא הֵימּוּ וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלֵּדֶת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְשִׁיד לְהַתְנוּכָה עִמּוֹ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבֵרָא הֵימּוּ הִזִּיה מִתּוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהָ, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּחַ.
76. הוּא אֲבֵרָא הֵימּוּ! שָׁכַח מְזָה, הִנֵּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֹטֶת רַבּוֹנָד, וְהַעֲנִשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאָכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאֵם הִזִּיה רַע בְּעֵינָיו, וְהִזִּיה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עֲמוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִיּוֹת, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתֵי² (הַתַּחֲתָנוּ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ וְאֵל תְּבִיאֵי עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֶר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֵיךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הִזִּיה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הִזִּיה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאָכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיֶךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יְבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחוֹר, פֶּרֶט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בְּבֹקֶר, הָאֵין הַבֹּקֶר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע חֲצוֹ שְׁלֵנוּ נִגְדָם, הִפְכְּנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה,³ וְהִמְטִרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג' יל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נגים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֶל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלַחנִי אֶת שׁוּעִיבָה אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהָ מִבְּלַעַדִּי, וְאֵל תַּפְחִיתוּ בְּמִדָּה וּבִמְשָׁקֶל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמַּצֵּב שֶׁלָּכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחָד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּא בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמְשָׁקֶל, וְאֵל תַּפְחִיתוּ לְאֻנְשֵׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵל תַּפְצִיזוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָה,
86. מֵה שֶׁאֱלֹהָ הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים, אוּלָם אֲנִי לֹא יָכֹל לְשַׁמֵּר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּא שׁוּעִיבָה! הָאֵם תִּפְלֹתֶךָ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרֵּשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִכְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנֵנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָד בְּדָרְךָ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבָה), הוּא בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פֶרֶנְסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָלְדָתִי. הַצִּלְחָתִי תְלוּנָה רַק בְּאֱלֹהָ שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּא בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאֶסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹלַח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי רַחוּם וְחוּמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבָה! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינֵנוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּה.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאֱלֹהָ, עַד כִּדֵּי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם לָרֹף לְמָה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מֵה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מֵה יִקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מִחֻפָּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הַצֵּלְנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עָמוּ, בְּרַחֲמֹנוּת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צֹחָה וְהֵם נִהָפְכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּגִיחֵם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ פָּאֵלוּ מֵעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הַאֲבָדוֹן לֹאֲנָשִׁי עִם מְדִין כָּפִי שֶׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שֶׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשִּׁלְטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכְן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עָמוּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנְסוּ,
99. וְקָלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֵה שִׁיקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שֶׁקְבְּלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הָעִירוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שֶׁאֲלִיָּהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כַּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוּ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכִזָּה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כַּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הָעִירוֹת הַכּוֹפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מִכְּאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּירָא מֵעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שֶׁיִּאֲסָפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דּוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כַּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשׁוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אַת האַמללים, הם יהיו באש, שיהיו גאנחים ונאנקים.
107. לנצח יהיו בזה, כל עוד יתקיימו השמים והארץ, אלא אם ירצה רבונד אחרת.¹ כי רבונד פעלו כפי שהוא רוצה.
108. אשר למאשרים הם יהיו בגן, ולנצח יהיו בו, כל עוד השמים והארץ קיימים, אלא אם ירצה רבונד אחרת.² תהיה זו כמתנה בלתי נפסקת.
109. לא יהיה בך ספק אפוא במה שהכופרים האלה עובדים, הם אינם עובדים אלא מה שעבדו אבותיהם לפניהם. כי אנחנו נותנים להם את כל המגיע להם מן הענש בשלמות.

קטע 10

110. אנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה), ואולם הם (היהודים) נחלקו בו, ולולא החלטה קודמת מרבונד, היה שופט ביניהם (בעולם הזה). והם (הכופרים מבין היהודים והפגניים) מפקפקים בו (הקוראן) באפן חמור.
111. ואכן לכלם (אלה שכפרו בקוראן) ישלם רבונד כפעלם, כי הוא בקיא במה שהם עושים.
112. ולכן המשד בדרךך כפי שצוית, אתה ואלה שחזרו בתשובה אתך, ואל תגזימו, כי אלה רואה את כל אשר תעשו.
113. ואל תבטחו בכופרים, לבל תפגע בכם האש. אז לא יהיה לכם מגנים זולת אלה, ולא תקבלו עזרה כל שהיא.
114. קיים את התפלה בשני קצות היום,³ ומשך שעות מהלילה, כי המעשים הטובים מכפרים ומוחים את המעשים הרעים. וזו הזכרה לאלה שרוצים להזכר.
115. והתאזר בסבלנות, כי אלה לא יאבד את שכרם של עושי הטוב.
116. לו היו בקרב הדורות שקדמו לכם אנשים שהתנגדו למעשים רעים, היינו מצילים אותם. והם רק מעטים מביניהם, אבל הכופרים המשיכו בכפרם ובתענוגותיהם והיו חוטאים.
117. רבונד לא היה משמיד ערים בלי סבה מצדקת, בעוד תושביהן עושים טוב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתר בשמים ובארץ, ואליו יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוֵּרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסף, יוסף» משום שהספור של יוסף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6: 84; וסורת ע'אפר 40: 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל. ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. אנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבד יזממו מזמות נגדך. כי השטן אויב גלוי לבן האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך, אבראהים ואסחאק לפנך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר מאוננו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שֶׁלַח אוֹתוֹ עֲמֵנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (נִעְקוֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאוֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהָזָאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הָזָאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאוֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֵאחֶר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכֵנוּ תַּחְרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוֹף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הָזָאב, אַתָּה לֹא תִאָּמֵן לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדֻקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעָלֶיהָ דָּם שָׁקָר. אָמַר (נִעְקוֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מָה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלְהָ יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלּוֹ, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נֵר בַּבּוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלְהָ יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאוֹד, בְּעָבוֹר דֶּרֶה־מִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנָן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִסָּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוֹף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלֵמֵד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלְהָ שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלַם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוֹף לְבִגְרוֹתָיו הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלְהָ! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוּתִי בְּבֵיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יִצְלִיחוּ.

24. וְאֶכֶן חֲשָׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאָף הוּא חֲשָׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לּוּלִי רָאָה אֶת אוֹת רִבּוֹנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הִטְהוּרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתֻנְתּוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הָעִיד, אִם כְּתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מִשְׁקֶרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכַאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֹן, כִּי מִזְמַתְכֹן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאֲךָ, כִּי הֵיית מֶן הַחוֹטְאִים.

קִטְעַ 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אִשְׁת הַשָּׂר חֲשָׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכֶל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכֵּין בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכַאֲשֶׁר הִנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִלִּפִּי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָּא מִלְּאָד מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנִם רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רִבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֶּע וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.
34. וְרִבּוֹנוֹ נֶעֱנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנִם אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֶאֱסֹר אוֹתוֹ לְזִמָּן מָה.

1. ראה את אות ריבוננו יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשִׁנִּי נְעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַ לָנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָּנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נְטָשְׁתִּי אֶת דָּתִם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהֶאֱמַנְתִּי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּףָ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמַאֲסָר! הֵאֵם (עֲבוּדָת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֲתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינָם אֵלָּא שְׂמוֹת שְׂאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מַאֲלָלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמַאֲסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשָׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כִּבְר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֲלַתֶם עָלָיו.
42. אִזּוֹ אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזֵּכֶר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אֵד הַשְּׁטוֹן הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפֶר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ, וְשְׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לִלְכֹּת,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצַדִּיק! מַה דַּעַתְךָ עַל שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשְׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדֵי שְׂיָדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בַּשָּׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מָה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בַּשֶּׁבֶל, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֲרָיו בָּאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלָנָה אֶת כָּל מָה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֲרָיו כִּד תָּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאֵז אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׁאַל אוֹתוֹ, לְבַרֵּר אֶת עֵנְן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיהֶן. כִּי רְבוּנִי יוֹדַע אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מָה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אֵז אָמְרָה אִשְׁתּוֹ הַשֵּׁר, עֲתֵה נְכוֹנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדִקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָגַדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִיצֵר מִדֵּיחַ לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יְרַחֵם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאֵז הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאַבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקַד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּד בְּשִׁסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שְׁיִרְצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכַר הַעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אָחִיו שָׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לֵאחֲרַי שֶׁשִּׁפַּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִּבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אֶתִּי, וְלֹא תִּקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אֲבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפָּם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַכְּשָׁחֲזָרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵאֱמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֵׁם שֶׁהֲאֱמַנְתִּי לָכֶם לְשֹׁמֵר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנֶימִי? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכְּאֲשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנִה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוּחָזַר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֵשׁ! הִנֵּה כִּסְפֵּנוּ הֵחָזַר אֵלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפַּחֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצְרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלָא לְאַחַר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשׁוּבָעָה לְפָנַי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכְּאֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנַי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידּוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכְּאֲשֶׁר נִכְנָסוּ כָּפִי שָׁאֵמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הִזָּה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלָא חֶשֶׁק שֶׁהִזָּה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הִזָּה אִישׁ דַּעַת, כָּפִי שֶׁלִּמְדָנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יִדְעוּ.

קטע 9

69. וַכְּאֲשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחַר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁינָה! אֲכֹן גִּנְבִים אַתֶּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנִי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבַד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטָּעַן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֵלֶיךָ! וְאַתָּם כִּבְר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאָרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וּמָה הוּא עָנְשׁוֹ שֶׁל הַגִּנָּב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמָּצֵא הַגִּבְעִי)?¹ הֲיֵהָ הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבִסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגִּבְעִי) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבוּלָהּ הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכָלְתּוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחֹת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֵא אִם יִרְצֶה אֱלֹהֶה. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדִרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהֶה).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גִנָּב הֲרִי גַם אִחַ לֹ גִנָּב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הִעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלָּכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסֵד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהֶה! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצְאָנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשִׂקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִוָּאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהֶה, הֵן כִּבְר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהֶה, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבִּשְׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גִּנָּב בָּנָד, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דַּעְנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. העונש הוא שעבוד הגונב לבעל החפץ הנגנב.

82. וּשְׁאַל אֶת אֲנָשֵׁי הָעִירָה (בְּמִצְרַיִם) שֶׁהֵינּוּ בָּהּ, וְאֶת אֲנָשֵׁי הַשִּׁירָה אֲשֶׁר בָּאנוּ בָּהּ. וְאָכַן אֶמֶת נִדְבָר.
83. אָמַר אֲבִיהֶם, הַתַּפְתָּתָה לָכֶם נַפְשְׁכֶם לְעוֹלָל דְּבַר מָה. עָלִי לְהַתְאָזֵר בְּסִבְלָנוֹת בְּצוּרָה הוֹנָגָת, וְיִתְכַּן שְׁאַלְלָה יַחְזִיר אֶת כָּלָם אֵלַי, כִּי הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
84. וְאֵז הַתְּרַחֵק מֵהֶם וְאָמַר, יְגוֹנִי מְאוֹד גְּדוֹל לְאַבְדָּנוּ שֶׁל יוֹסוּף. וְכֵהוּ עֵינָיו מִן הַצָּעַר, וְהוּא עָצַר אֶת יְגוֹנוֹ.
85. וְאָמְרוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ, חֵי אֱלֹהָה! הָאִם לֹא תִּחְדַּל לְהַזְכִּיר אֶת יוֹסוּף עַד שֶׁיִּתֵּשׁ כּוֹחַ אוֹ תִּמּוּת.
86. אָמַר, אֲנִי מֵתְאוֹנֵן עַל צָעְרִי וְיְגוֹנִי לְאַלְלָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ (מִן הַרְחָמָנוֹת) שֶׁל אֱלֹהָה אֶת מָה שְׁאִינִכֶם יוֹדְעִים.
87. הוּי בְּנִי! לָכוּ וּבַקְשׁוּ לְגַלּוֹת יְדִיעוֹת עַל יוֹסוּף וְאַחִיו, וְאַל תִּתְאַשׁוּ מִרְחָמֵי אֱלֹהָה, כִּי רַק אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים יִתְאַשׁוּ מִרְחָמֵי אֱלֹהָה.
88. וְכֹאשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו (יוֹסוּף) אָמְרוּ, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! מִצּוּקָה פָּגְעָה בָּנוּ וּבְנֵי בֵּיתֵנוּ, וְהִבֵּאנוּ מַעַט כֶּסֶף, תָּן לָנוּ בְּבִקְשָׁה מִדַּת מִזוֹן מְלֶאכָה אוֹ עֲשֵׂה צְדָקָה עִמָּנוּ, כִּי אֱלֹהָה גּוֹמֵל לְנוֹתָנִי צְדָקָה.
89. אָמַר, הָאִם אַתֶּם זּוֹכְרִים מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם בְּיוֹסוּף וְאַחִיו בְּהִיוֹתְכֶם נְבַעְרִים? אָמְרוּ, בְּאַמֶּת אַתָּה יוֹסוּף! הוּא אָמַר, כֵּן אֲנִי יוֹסוּף וְזֶה אָחִי. אֱלֹהָה הָעֵנִיק לָנוּ חֶסֶד, וּמִי שְׁיֵרָא אֶת אֱלֹהָה וְיִסְבֵּל, אֱלֹהָה לֹא יִגְרַע מִשְׁכָּרוֹ שֶׁל עוֹשֵׂה הַטּוֹב.
91. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָה! אֱלֹהָה הַעֲדִיף אוֹתָךְ עָלֵינוּ, וְאַנְחָנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
92. וְאֵז הוּא אָמַר, אֵין תּוֹכַחָה עֲלֵיכֶם הַיּוֹם, וְאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם, כִּי הוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים,
93. קַחוּ אֶת כֶּתֶנְתִּי זֹאת וְהִנִּיחוּהָ עַל פְּגִי אָבִי וְיֵאִירוּ עֵינָיו. וְהִבִּיאוּ אֵלַי אֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתְכֶם.

קטע 11

94. וְכֹאשֶׁר יָצְאָה הַשִּׁירָה לְדֶרֶכָּה, אָמַר אֲבִיהֶם, אֲנִי מְרִיחַ אֶת הָרִיחַ שֶׁל יוֹסוּף, אִם לֹא תִלְעָגוּ לִי.
95. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָה! עֲדוֹן אַתָּה שְׁקוּעַ בְּתַעֲבִיתְךָ הַקּוֹדֶמֶת.

96. וּבְאֶשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לַרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמְרָתִי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקֵּשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אֲבָא! זֶה הוּא פִּתְרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הִגִּישָׁם אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרִיד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִּי שְׁלֹטוֹן וּלְמַדְתָּנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמָּגוּן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמִּקְרָאִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלּוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקֵשׁ שְׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשֶּׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּא אֵינָם שָׁמַיִם יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהָעֵנֶשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיחַ לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבֵּין הַפְּגִנִּיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,
נצחונו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר
לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים
החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוֵּרַת אֶר-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אֶר-רַעַד» בגלל הביטוי «אֶר-רַעַד, הָרָעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אֶר-רַעַד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרָעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֵלֶּלֶה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתָּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוּב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זֶוֹג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֲשֶׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִיָּם. אֲמַנֵּם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וְרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ
לְעַפֵּר נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנִם וְאֲשֶׁר
קִבְּלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחֲשִׁי (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֶי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֶי אָדָם
לְמִרוֹת הַיּוֹתָם עוֹשִׁקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אלה) כלכם שונים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהיל לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן וזולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, ואולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים וזולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלֶה, אָמַר, וּבִכָּל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולְתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפִּקֶחַת הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁךְ וְהָאוֹר! הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפְּסִים לְאֵלֶּלֶה שֶׁבָּרָאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּלֶה לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּלֶה בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּלֶה אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאֶכֶן בָּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבִנֵּי אָדָם יִשָּׂאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּלֶה מְשָׁלִים.¹
18. לְאֲשֶׁר נִעְנֶוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיִּצּוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָד הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,
20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּלֶה, וְאֵינֶם מְפִרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,
21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּלֶה צָוָה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִפְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חִמּוֹר,
22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָמְדוּ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וּקִיְמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּה שֶׁהִתְנַקְּנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבִגְלוֹי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,
23. גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיָּהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרָיִם מִבֵּין הוֹרֵיָהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, מִה טוֹב וּמִה נָעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלְכֶם.

25. אוּלַם אֵלֶּה הַמְּפָרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְּנַתְקִים כָּל קֶשֶׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקֶשֶׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.

26. אֱלֹהָ מְפָרֵנִס בְּשִׁפְעַע אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁמַּחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאָה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְּבָבוֹת,

29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיִשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפָה (גֵּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).

30. כְּמוֹ כּוֹ, שֶׁלַּחֲנוֹ אוֹתָהּ (מוֹחַמַּד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בַּפְּנִיָּה אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׂאִין אֵלֶּה זִלְתּוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴

31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאֶרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הַאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵּי רָצָה אֱלֹהָ, הִזָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כָּלֵם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלֵּל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְּקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֵר לִפְנֵיךָ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כֹּף הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ: (אוּ הַשְׁתַּפִּים שְׂבָנִי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בַּעֲיוֹ נֶפֶחַ,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלָל, אִין לוֹ מְדִרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תַּאֲוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירְאִים, זֹרֵמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לָעַד וְצֵלָה. זֶה שְׂכָר הִירְאִים, וּשְׂכָר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שְׂמִיחוּ בָּהָּ אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִף הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאֲחֵדִים מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר) הַתִּכְחָשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֱלֹיו אֶקְרָא, וְאֱלֹיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֱלֹיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אָמֶת לְשִׁקֵּר) בַּעֲרַבִּית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי נְטִיט לָבָם לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהַעֲנָקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאָצָאִים.⁸ וְאִין שְׁלִיחַ שִׁכַּל לְהִבִּיא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-גים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מְשָׁאִיר אֶת מה שִׁירָצָה מִן הַצִּוִּים
וְהַחֲקִים,¹ כִּי אָצְלוּ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכּוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי
שָׁזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רֶק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל
קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שִׁיתִּנְגֵּד לְמַשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמֶמוּ, וְאוֹלַם הַשְּׁלִטוֹן בְּיַד אֵלָלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא
יֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשָּׂכָר הַטּוֹב (בַּיּוֹם
הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֵלָלָה. אָמַר, דִּי בָּאֵלָלָה כָּעֵד
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.
2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).
3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.
4. ר' סורת אל-אנביא' 41 : 21.
5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.
6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראָהִים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיוז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את ימי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוניכם הכריזו, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 257 ; וסורת אל-חדיד 57 : 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאֶרֶץ, אֵין אֵלֶּה זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֶאֱד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרָק אֵלֶּה יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִיֵּשׁ סֶפֶק בְּאֵלֶּה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עַנְשְׁכֶם לְזַמָּן מְסִים (עד יום הדין)³ אָמְרוּ, אֵין אִתְּם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אַבּוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֵלֶּה מַעֲנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲוֹבְדֵיו, וְאֵין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיא לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת אֵלֶּה, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלֶּה שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרָשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵּנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁכְּפִין אִתְּכֶם בְּאֶרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְּמוּלוֹ שֶׁל הִיָּרָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאָתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֵלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאָז כָּל עָרִיץ עֲקָשׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְּלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביאי' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיֻכַּל לְבוֹלְעוֹ, וְהַמָּוֶת יָבֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֵשׁ קָשָׁה.²
18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם (בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפְרָאֵשׁ פִּגְעָה בּוֹ רוּחַ בָּיֹם סַעְרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוּכָלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאַשֵּׁר רָכְשׁוֹ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הָרְחוֹקָה מִן הַדָּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֵמֶת, וְאִם יִרְצֶה יִשְׁמִידֶכֶם וַיָּבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוִמָּכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קָשָׁה עַל אֵלֶּה.
21. (וּבָיֹם הַדִּין) כְּאַשֵּׁר יוֹפִיעוּ כָּלֶם בְּפָנֵי אֵלֶּה, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאַלֶּה שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְּנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיִּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהִסִּיר מֵעֲלֵינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּה? (הַמִּתְנַשָּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּה, כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ מְנוּחִים אַתְּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֹט (מִן הָעֲנֵשׁ).⁵

קטע 4

22. כְּאַשֵּׁר הָעֵנִין תָּם וְנִשְׁלַם יַגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֵמֶת, וְאֵלוֹ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קָרָאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאֲנִי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכוּפְרִים עֲנֵשׁ מִכְאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִוְרָמִים מִתַּחַתָּם. לְעוֹלָם יַחֲיוּ בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אלה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אלה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אלה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם ובוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אלה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשנתם. אם תנסו לספר את חסדי אלה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבוני! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָה,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדַת הַפְּסִילִים.
36. רבוני! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלְךְ בְּדַרְכֵי הוּא שֵׁיף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבונו! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְּדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה). רבונו! לִמְעַן וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֲלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לִמְעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבונו! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בְּשָׁמַיִם.
39. הַשָּׁבִח לְאֵלָּהּ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֲעִיל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רבוני שוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רבונו! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבונו! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרִי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אַל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּה לֹא שֵׁם לֵב לִמְעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְּט קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרֵּב פְּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אִפּוֹא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבונו! דַּחָה אֶת דֵּינֵנו עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִלְךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּה יֹאמֶר), הָאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עֲשִׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי צַד הָעֲנִשְׁנו אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מִשְׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנְּבִיא), אֲדָא אֱלֹהָ יָדַע עַל מְזֻמָּתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשְׁלִיחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תִּחְלַף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְּצֻבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאֲזִיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְּעוּ כִּי אֵלֶּה אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבֵּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרִי

אֶל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפְק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הֵיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכוּ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהִתְקַנְּהוּ (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיִח אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵי). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֶּדֶם,
6. אֵין אִמָּה שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָהּ אוֹ לְדַחֲתוֹ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֹן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעָגוּ לוֹ.
13. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵי) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינּוּ כְּתוּצָאָה הָעִנְשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא אֱלֵכְר אֱדִי-דִכְר, ההזרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא אֱלֵכְר אֱדִי-דִכְר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רָאִינוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בַּגִּנְבָּה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחִזָּק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיַדְנוּ, אֵךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהִצְמַחִים, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמְיָה, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוֹנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוֹנָךְ, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָה.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוֹנָךְ אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבְרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבֶּנוּ וְאָפַח בּוֹ מִרוּחִי, (כִּפְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לְהִיּוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (אֲלֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שִׁאֲנִיךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גַּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִיד הַקֶּלֶה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁנִּרְמַתָּ לִי לַהֲיֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלֹטוֹן, פָּרַט לַאֲלֶה שִׁיתְּעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וּלְכָל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אַךְ יִרְאִי אֵלֶּה יִהְיוּ בְּגִנִּים וּמַעֲיָנוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּשֵׁיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמֹת זֶה,
48. בְּלִי שִׁיסָּבְלוּ מַעֲיָבוֹת, וּלְעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַ לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְכָּאִיב.
51. וְהוֹדַעַ לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנֵתִי? בְּמֵה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מֵה מִטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נָצִיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרָנוּ שְׁתֵּהִיָּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֻמָּת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדֻקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹן לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הַעֲנֵן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בָּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמֵחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶףָה עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֶלְלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הֲאֵם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הִזְדַּוְּגוּ אִתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיָּךְ (מוֹחֲמֵד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנִים.

73. עִם זִרְיַחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צְנוּחַת הַעֲנָשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָגֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרֻבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת עֲדָן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמְנוּ,⁴ וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל אֵם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אַצ-צֶאפֶּאֶת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרֵי מֶכָה בְּדֶרֶכָם לְסוּרִיָּה. כֵּן יְכוּלִים הֵם לִרְאוֹת

אֶת שְׂרִידֵי הָעִיר וּלְלַמּוֹד לָקַח.

4. שְׁתִּיָּה: אֶל-אֵיכָה וְעִירוֹ שֶׁל לוֹט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חַג' ר' הִכְחִישוּ בְשִׁלְיָחִים,
81. וְכִאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַתִּנְגְּדוּ לָהֶם.²
82. הֵם חִצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
83. אַךְ עַם בִּקְרָה הִלְמָה בָּהֶם צִנְחַת הָעָנֹשׁ,
84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
וְאִין סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סִלַּח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
87. וְאָכַן נָתְנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
הַקּוּרְאָן הַנֶּעֱלָה,
88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
בְּשִׁבִּילֶם, וּפְרֹשׁ כְּנַפֶּיךָ לְהַגִּנַּת הַמַּאֲמִינִים,
89. וְאָמַר, הִנֵּה אָנִי הַמְּזַהֵר הַגָּלוּי.
90. כִּךְ גַּם הוֹרְדְנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
92. בְּחַיֵּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיֶיךָ וְהַתְּרַחֵק מִן הַפְּגָנִים,
95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הַגִּנוּ עֲלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹלָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שִׁיִּדְעוּ.
97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
98. הִלַּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
99. וְעֲבַד אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדְאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נגים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכי כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שיירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבוראיו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עזריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקומים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), הנה מדריך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת עי'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת עי'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגיר' 15 : 14 ; סורת ינוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לָכֶם, מִהֶם לְמִשְׁקָהּ, וּמִהֶם יִצְמָחוּ עֵצִים אֲשֶׁר תִּרְעוּ בָהֶם (בַּהֲמוֹתֵיכֶם),
11. וְיִצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם תְּבוּאוֹת, וְזִיתִים, וְעֵצֵי תָמָר, וּגְפָנִים, וְכָל פְּרִי. בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.¹
12. וְהִכְנִיעַ לְשִׁרְוֹתְכֶם אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, גַּם אֶת הַכּוֹכָבִים הוּא הִכְנִיעַ לְשִׁרְוֹתְכֶם בִּפְקֻדָּתוֹ, וּבָזָה אוֹתוֹת לְבַעְלֵי דַעַת.²
13. וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָא וּפָזַר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, בְּצַבְעֵים שׁוֹנִים. בְּזֹאת אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזְכְּרוּ.
14. והוא אֲשֶׁר הִכְנִיעַ אֶת הַיָּם לְשִׁרְוֹתְכֶם, לְמַעַן תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ בָּשָׂר טָרִי, וְתוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ תַכְשִׁיטִים שֶׁתִּתְקַשְּׁטוּ בָהֶם. וְתִרְאוּ אֶת הַסְּפִינוֹת שֹׁטוֹת בּוֹ, לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה מִחֲסִדּוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים), וּלְמַעַן תֹּדוּ לְאֱלֹהִים.
15. והוא הִתְקִיו בְּאֶרֶץ הָרִים לְבַל תִּטָּה בָכֶם, וְכוּ נְהָרוֹת וּשְׂבִילִים לְמַעַן תִּדְרְכוּ,³
16. וְצִיּוֹנִי דָרְדָּךְ וְגַם לְפִי הַכּוֹכָבִים.
17. הָאֵם אַתֶּם מְדַמִּים אֶת מִי שֶׁבוֹרָא כָּל זֶה לְמִי שְׁאִינוּ בּוֹרָא מְאוּמָה! הָאֵם לֹא תִחְשְׁבוּ!
18. וְאֵם תִּנְסוּ לְסַפֵּר חֲסָדֵי אֱלֹהִים הָרִי לֹא תִמְנּוּ אוֹתָם.⁴ אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְנִרְחוּם.
19. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּירוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ.
20. אֶת אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלִיהֶם (הַכּוֹפְרִים) קוֹרְאִים מִבִּלְעָדֵי אֱלֹהִים לֹא יוֹכְלוּ לִבְרֹא דָבָר, הֵם עֲצָמָם בְּיַד אָדָם נַעֲשׂוּ,⁵
21. חֲסָרֵי חַיִּים הֵם, וְאֵינָם מְיַעֲדִים לְקוֹם לְתַחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).

קטע 3

22. אֱלֹהֵיכֶם הוּא יָחִיד וְאַחָד, וְאַכּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית, לְבוֹתֵיהֶם כּוֹפְרִים וְהֵם יְהִירִים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת עיאפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׁאוּ בָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֵר זָמְמו קוֹדְמִיָּהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֲדָ אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמֶר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שְׁתַּפִּי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשְׁלִיחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶף וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעֲוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם בְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָ בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעֲוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֲדֹן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתִתָּתָם נִהְרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצ'י-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. את אלה (הכופרים) אשר מחכים עד להופעת מלאכי המות אליהם, או עד שיבוא מועד רבונד (בהענשתם), כמוהם עשו הדורות שהיו לפניהם, ואללה לא קפח אותם, אלא הם קפחו את עצמם.

34. וכך פגע בהם כל הרע אשר עשו, והענש שהיו לועגים לו הקיף אותם.

קטע 5

35. הפגניים אמרו, אלו רצה אלה לא עבדנו מבלעדיו דבר, לא אנחנו ולא אבותינו, ולא אסרנו דבר שהוא לא אסר. כך עשו גם אלה אשר קדמו להם. אך אין על השליחים אלא להזהיר בגלוי.¹

36. ואנחנו שלחנו אל כל אמה שליח לאמר, עבדו את אלה והתרחקו מטאע'ות (השקוצים). חלק מהם הדריך אלה, ועל אחרים נגזר בצדק לתעוה. סירו בארץ וראו איך היתה אחרית המכחשים.

37. (הוי הנביא!) אם תתאמץ להדריך אותם, הנה אלה לא ידריך את אשר כבר התעה, ואין להם כל מושיעים.

38. הם נשבעו באללה בכל תקף, שהוא לא יחיה את המתים. אכן, זאת הבטחה אמתית מאת אלה, אמנם רב האנשים אינם יודעים זאת,

39. כך כדי לבאר את כל אשר נחלקו בו, וכך ידעו הכופרים כי היו משקרים.

40. כאשר אנחנו רוצים לברא דבר אנחנו רק אומרים, «היה!» והיה.

קטע 6

41. אלה אשר הגרו למען אלה לאחר שנעשקו, נשכין היטב בעולם הזה, אך שכר העולם הבא רב מזה, לו ידעו,

42. אלה אשר היו בעלי סבלנות ועל רבונם סמכו.

43. לפניך לא שלחנו אלא אנשים אשר השרינו להם. אם אתם לא יודעים זאת, שאלו את בעלי החכמה.²

44. (ושלחנו אותם) עם הוכחות וספרי קדש, ואליך (מוחמד) הורדנו מן השמים את הקוראן,³ למען תבהיר לאנשים את אשר הורד אליהם, למען יחשבו ויזכרו בו.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 25; סורת אז-זוח'רוף 43: 45; וסורת אל-מולכ 67: 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 93-94; סורת אל-פורקאן 25: 20; סורת אל-אנביא' 21: 8; וסורת אל-כהף 18: 110.

3. המונח המקורי הוא الذکر אדי-דיכר, ההזכרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-תגיר 15: 6, ור' פי' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאֵלֶּלָה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהעֶנֶשׁ לא יבוא עליהם בִּלְאִי שִׁיִּצְפוּ מֵאֵין,¹
46. או שלא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדָּרְכִים, וְלֹא יוֹכְלוּ לַחֲמֹק מֵעֲנֹשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהִים,
47. או שֶׁלֹּא יַעֲכֹבֵם עַל יְדֵי הַטֹּלֶת פֶּחַד עֲלֵיהֶם.² אוֹלַם רְבוּזָנְכֶם הוּא חוֹמַל וְרַחוּם.
48. הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי כָל אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים, יְטִיל אֶת צֵלוֹ יָמִין וּשְׂמָאל,
- סוֹגְדִים לְאֱלֹהִים בְּהִכְנָעָה.
49. וּלְאֱלֹהִים יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׂ עַד הַמְּלָאכִים וְאִין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.
50. (הַמְּלָאכִים) יֵרְאִים אֶת רְבוּזָנִם אֲשֶׁר הוּא מַעַל לָהֶם, וַיַּעֲשׂוּ כַּמִּצְוָה עֲלֵיהֶם.

קטע 7

51. אֱלֹהִים אָמַר, אֵל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהִים אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִירָאוּ,
52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְעַבֹּדְתוּ הִיא הַמִּמְשָׁכֶת. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זוֹלַת אֱלֹהִים תִּירָאוּ?
53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאֱלֹהִים הוּא. וּבִפְגַע בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְּנוּ בִּקְרִיאָה.³
54. וְאוֹלַם כְּאֲשֶׁר הוּא יִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֶלֶק מִכֶּם מִשְׁתָּף אֱלִילִים עִם רְבוּזָנִם,
55. וְאֵינֶם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנֹגוּ אַפּוֹא, וְאוֹלַם עוֹד תִּדְּעוּ.
56. הֵם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֵעֲנִקְנוּ לָהֶם⁴ לְאֱלֹהִים (הָאֱלִילִים) שֶׁאֵינֶם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוֹכְלוּ לַעֲזֹר לָהֶם). חִי אֱלֹהִים! עוֹד תִּשְׁאָלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתֶם.
57. הֵם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהִים בְּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמִיַּחֲסִים לַעֲצָמָם מִה שִׁיִּחְפְּצוּ (מִן הַבָּנִים).⁵
58. וְכָאֲשֶׁר מִבְּשָׂרִים לֶאֱחָד מֵהֶם עַל הַלְדָּת בֵּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא וַעֲמִם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17: 68; וסורת אל-מולכ 67: 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11: 102; וסורת אל-חגי' 22: 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53: 22; וסורת אצ-צאפאת 37: 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומתהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינך כל דבר נחות, ואילו לאללה שינך כל דבר נעלה, והוא העוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארפה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאלה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפגיד, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולזהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונך השורה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים בנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 : 9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צלת 41 : 50.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמַּסְלָוִלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטַעֲמִים שׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לְבִנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאִנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֱלֹהָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כָּךְ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֱלֹהָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֱלֹהָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִךְ אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַיִּשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֱלֹהָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֱלֹהָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וּמִהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרְנָס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֵאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֱלֹהָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעַדִי אֱלֹהָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכַל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֱלֹהָה. אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֱלֹהָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֶדוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנֻקָנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדַעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֱלֹהָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֶם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מָה שֶׁהֶפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצִדֵּק וְהוּא עֲצֻמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר?

קטע 11

77. לְאֱלֹהָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֱלֹהָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֱלֹהָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוּתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושערוניהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליד רק למסר הודעה ברורה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבצעדיך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים להבהרת כל דבר ובהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהִים מְצִיחַ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לַקְּרֹב הַמְשֻׁפָּחַח (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנֶּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְּמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבֶתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהִים, וְאַל תִּכְפְּרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבוּעָה בְּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהִים עָרֵב לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזֹרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וּתְהִי כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מַה שְּׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְּמֶשְׁכֶּם בְּשִׁבוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהִים מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתְּקוּמָה יִבְאֵר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהִים הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהִים יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיךְ אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּהֲדָרָכָה. וְאַלְהֵי אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּי תִלְכוּ לְאַבּוֹד אֲחֵרִי שֶׁהֵייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מִנְעִיתֶם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהִים, וְצַפּוּי לָכֶם עֹנֶשׂ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהִים בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֵל אֱלֹהִים טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָכֶם יֵאָזַל, וְרַק מַה שְּׂאֲצֵל אֱלֹהִים לְעוֹלָם יִשְׁאֵר, וְאַנְחֵנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נִחֲיָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָךְ בְּקוֹרְאָן בְּקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהִים מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלֹטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלֹטוֹנוֹ רַק עַל אֵלֶּה שְׁלֹקְחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלֶּה הַמְשֻׁתָּפִים עִם אֱלֹהִים שְׂתִפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת ינוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אַכֵּן אֶתָּה בּוֹדָה כָּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אֱמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשְׁוֹרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֲנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֵלָּלָה, אֵלָּלָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שְׁכּוֹפֵר בְּאֵלָּלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוֹחַ בְּאִמּוֹנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּירָה, יַחּוּל זַעַם אֵלָּלָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלָּה שֶׁהַעֲדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלָּה אֲשֶׁר אִטְס אֵלָּלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שְׁמִיעֶתָם וְרֵאיוֹתָם וְהֵם אֵלָּה הִלָּא שָׁמַיִם לֵב לְמָה שֶׁמִּצְפָּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפֵּק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּכַסִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאִפְן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הַגֵּרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשִׂקוּ.
112. אֵלָּלָה מוֹשֵׁל מָשָׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוֹחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשָׁפַע. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵי אֵלָּלָה, וְהִטְעִימָהּ אֵלָּלָה אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אותו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצצ 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אלה מן המתר והטוב, והודו על חסד אלה, אם אותו תעבדו.²
115. אלה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אלה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אלה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתר וזה אסור, למען תיחסו לאלה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאלה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולא לה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אלה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאלה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אלה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא», הַמַּסָּע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך התזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), בשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלִּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלִּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבּוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאַרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עַצְמְךָ בְּעַצְמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לְכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לְכֶת, וְהַחֲלוּף בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעַח, כִּי לֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זולתהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמְרָה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שֶׁטּוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדָּרְךָ הַמוֹסֵר, וְקִיָּם גִּזְרֵי הַדִּין עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נִהְרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחוּלָף נַעֲנִיק וְנִתַּן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדְ נִתַּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיּוֹתוֹ מֵאַמִּין, מַעֲשֵׂי כָל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֱמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנְךָ אֵינָהּ מִגְבֵּלָת.
21. רֹאֵה כִּיצַד הֶעֱדַפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֶעֱדַפָּה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אַל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונס 10: 67.

2. ר' סורת יונס 10: 5.

3. במקור בערבית طائر في عشقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעוננים, פסמסטים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹
אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו
«ואו!»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם
כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח
לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולעובר ארח, אך אל
תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזור להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם
בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול
(מפזרנות), למען לא תישב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא
בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי
הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל
הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא
יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «ואו» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבַגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבֹּבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַבְּבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וְכִשְׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְׁמִיעָה, וְהָרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁג
בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַּ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַעֲנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וְכִבֵּר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לְאֵלֶּה אֱלִים שְׂתַפִּים זולָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אִזּוֹ הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוֹת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחְהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שְׁמֵנוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְבַל יִבְיֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֵת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עֲרֵף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוּגִוִּירָא 49 : 12. יַעֲיִדוּ עַל הַהִתְנַהֲגוֹת הַבִּלְתִּי מוֹסְרִית שֶׁל בְּעֲלֵיהֶם.

4. נִסְתּוּם אֶת אוֹזְנֵיהֶם וּלְבוֹתֵיהֶם לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַקּוּרָאן. ר' סורת אז-זוֹמֵר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינִיָּהֶם, שְׁאֲתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רֵאָה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעַז וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַהֲיוּ אַבְנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנִּידוּ בְּרִאשִׁיתָם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקֹרֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשְׁטֹן יַכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנָאָה בִּינִיָּהֶם. כִּי הַשְׁטֹן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִפִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחֲמֶכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזִּבּוֹר.⁶
56. אָמַר (לְכוּפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֲלֶלָה לְעֹזְרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֶלָּה (אֲלִילִים) אֲשֶׁר אֱלֹהֵם עוֹבְדֵי הָאֲלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֲלֶלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינִיָּהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מֵעֲנָשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מֵעֲנָשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטֹאת שֶׁלֹא נִשְׁמֵד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוּ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנִשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אַצֵּל אֶלְלָה).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מִכָּה), אֲלֵא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכֵן נָתַנוּ לִבְנֵי עַם ת' מוֹד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוּי לַעֲיוֹן, אֲדָּהֵם כִּפְרוּ בָּהּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלֵא לְשֵׁם אִזְהָרָה וְהַפְחָדָה.
60. כִּבֵּר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עֲשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלֵא לִבְחוֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָּהֵם הַדְּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבָלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֵּד לְאִשֶּׁר בְּרָאתָ מִטִּין?
62. וְאָמַר אֲבָלִיס (לְרְבוּנוֹ), הִרְאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשֶּׁר כִּבְדָּתָּ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלֵא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלֵלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֶתָּה וְכָל אֱלֹה שִׁילְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמֵּלֵא בְּגִיָּהֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שֶׁתּוֹכֵל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פְּרִשִּׁיד וְחִיָּלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתוֹן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטוֹן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָר אֲלֵא הַשְּׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תִהְיֶה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמִגֵּן עֲלֵיהֶם נִגְדַּד הַשְׁטוֹן וְתַחֲבוּלוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהנום. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוחיאן 44: 43 - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

4. ר' סורת מרים 19: 83.

5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

6. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אלה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיחך ממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לדיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך בפלים של עגש בחייד וקפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את העגש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 49.

קטע 9

78. קַיִם אֶת הַתְּפִלָּה מִהִתְחַלֵּת נְטוֹת הַשָּׁמֶשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיִם תְּפִלַּת הַשָּׁחַר. כִּי לַתְּפִלַּת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמְּלָאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוֹם לַתְּפִלָּה, תּוֹסֶפֶת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימְךָ רַבּוֹנָךְ בְּמָקוֹם (מַעֲמָד) מְהֵלָל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאָמַר: רַבּוֹנִי! הִכְנַס אוֹתִי לְמָה שֶׁהוּא טוֹב לִי בַּצּוּרָה הוֹנֵנָת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רַע לִי בַּצּוּרָה הוֹנֵנָת. וְתֵן לִי מֵאֲתָךְ סִמְכוֹת אֵיתָנָה שֶׁתֵּתֶנּוּ לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֱלֹה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאָמַר, הוֹפִיעָה הָאֵמֶת (נֶת הָאִסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַפְּרִירָה) כָּלָה, אֲכֹן הַשְׁקֵר יִכְלָה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשָׂאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים, אֵךְ לְכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבַדּוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֹסֵד לְאָדָם הוּא מְשַׁתְּמֵט וְאֵינוּ מַכִּיר תּוֹדָה,³ אֵךְ בְּכּוֹעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מַתִּינָאשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוּ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לְפִי הַטָּבַע שָׁלוּ, אֵךְ רַבּוֹנְכֶם יוֹדַע מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשָׁר.⁵
85. יִשְׁאַלּוּךְ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קִבְּלֶתֶם אֵךְ מַעֵט מְאֹד מִן הַיָּדַע.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוֹכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הַשְׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצֵא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעֲדִינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנָךְ, כִּי רַב חֲסִדוֹ עָלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאָנוּשׁ וְהַגֵּ' הַסְּכִימוּ בִּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לְקוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַם יִסְעֵנוּ זֶה לָזֶה.
89. הִבֵּאנוּ לְבִנֵי אָדָם כָּל מִינֵי מְשָׁלִים בְּקוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם בְּחֵרוֹ בְּכַפִּירָה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מְבוּעַ (מַעְיָן) מַיִם,
91. אוֹ עַד שְׂיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכוֹ נְהֹרוֹת,
92. אוֹ תִפּוֹל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פֶסוּת, אוֹ תִבְיֵא אֶת אֶלְלָהּ
וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
93. אוֹ עַד שְׂיִהְיֶה לָךְ בֵּית מְזֻהָב, אוֹ שֶׁתַּעֲלֶה הַשָּׁמַיְמָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֶלָּא
שְׁלִיחַ בְּשַׁר וָדָם.
- קטע 11**
94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֶלָּא
שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֶלְלָהּ בֶּן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
95. אָמַר, אֵלֹהֵי הָיוּ מַלְאָכִים מִתְּהִלָּתָם בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
מִן הַשָּׁמַיִם מַלְאָךְ שְׁלִיחַ.
96. אָמַר, דִּי בְּאֶלְלָהּ לָעַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוֹאֶה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
97. אֶת מִי שֶׁאֶלְלָהּ מִדְרִיךְ הוּא הַמְדַרְךְ, וְכָל אֲשֶׁר יַתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
מִדְרִיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲוֹנִים יִהְיֶה בְּגִיהָם, וּבְכָל
פַּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּכְבֶּה נּוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבֶּה.
98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הָיִיתֵנוּ
לַעֲצָמוֹת וְאַבְקָה, נוֹקֵם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חַדָּשָׁה?
99. הֲלֹא יָרָאוּ, כִּי אֶלְלָהּ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
כְּדֻגְמָתָם? וְהוּא קָבַע לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵךְ הַכּוֹפְרִים בָּחֲרוּ בַּכְפִּירָה.
100. אָמַר, לוֹ הָיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִּידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הִחֲזַקְתֶּם בָּהֶם,
מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרַעַה וְאֶנְשָׁיו). וּפְרַעַה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף
אַתָּה.
102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֶלָּא
רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לְעֵין. וְרוֹאֶה אֲנִי, פְּרַעַה, כִּי סוֹפֵף
לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהמים 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שייכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֶף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֶף, הַמַּעֲרָה» משום שזוֹכֵר בָּהּ סְפֹרֶם הַמֶּלֶאךָה שֶׁל «אַצְחָאֵב אֶל-כֶּהֶף, בַּעֲלֵי הַמַּעֲרָה». הַסְּפֹרֶם הַזֶּה מִדֵּהִים וּמֵרָאָה אֶת גְּדוּלְתוֹ וּיְכוּלְתּוֹ שֶׁל אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת נִסִּים שְׁאִין בִּיכּוּלֵת בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת. וּמֵרָאָה גַּם אֶת נִכּוֹנוֹת הַצַּעֲרִים הַמֵּאֲמִינִים בָּאֱלֹהִים לְהַקְרִיב אֶת חַיֵּי הַנּוֹעֵם וְהַרוּחָה כְּדֵי לִשְׁמֹר עַל אֲמוּנָתָם בָּאֱלֹהִים וּלְחַיּוֹת בְּשָׁלוֹם. סוֹרָה זו הוֹרְדָה בְּמַכָּה אַחֲרֵי סוֹרַת אֶל-ע' אֲשֶׁיָּהּ 88, וּפְסוּקֶיהָ מֵאָה וְעֶשְׂרֵה. קִיבְּלָה אֶת שְׁמָהּ «הַמַּעֲרָה» מִפְּסוּקַת תְּשַׁעָּה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוּס,
2. יַצִּיב וְקִיֵּם, וּכְדִי שְׂיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׂיָבוֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהֵה) לַכּוֹפְרִים, וּלְבָשֵׁר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שְׂבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֹצַח,
4. וּכְדִי שְׂיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלָד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מֶה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרַג אֶת עַצְמְךָ מִצָּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשֵׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוּמִם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאַר-רָקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לַפִּלָּא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מָצְאוּ מְקָלֵט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפִּלְנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמָקָה בַּמַּעֲרָה שָׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפֵּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אָכֵן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנָם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יְהִיָּה זֶה שֶׁקָּר רְחוּק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהִבְיֵא הוֹכְחָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי!
16. (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולָת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מִקְלֵט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָה, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹן וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אֵתָה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פַּעַם לְצַד זְמַן וּפַעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הִיָּית נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּכְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מִקְצֵת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנוֹכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שְׁהֵיִתָם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהַאֲכֹל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהֲרוּת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמִצָּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְּעוּ כִּי הִבְטַחְת אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלְקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנוֹם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אֱמֶת, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שְׂיֵאמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׂאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נְחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנַכַּח בְּעֵינֵינוּ אֵלֹא בְּאֶפְן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאֵל תִּשְׁאֵל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבוֹנָדָאם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוֹנִי לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבוֹנָדָא (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מלז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבוֹנָס, בקר ועבר
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבבו, והוא רדף אחרי תאוותו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבוֹנָכֶם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתות, יושקו רק מים לוהטים כזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקמים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כָּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
 34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֵב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר
 מֵאֲשֶׁר לְךָ,
 35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוּפְרוֹ אֶת חֹסְדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוֹר
 שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
 36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי
 שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
 37. אוּלַם יַרְעָהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה,
 וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
 38. וְאֲשֶׁר לִי, אֲלֵלָהּ הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
 39. וְלוֹ בְּהַכְנֹסֶדֶד אֶל גִּנֶּדֶת אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֲלֵלָהּ יִהְיֶה, אֵין עוֹז אֲלֵא
 בְּאֲלֵלָהּ! אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּדֶּה,
 40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן
 הַשָּׁמַיִם וְתִתְחַפֵּד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
 41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּהּ יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצְאֵם.³
 42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ
 שֶׁהִפְכָּה לְשָׁמָמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
 43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֲלֵלָהּ, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֹסֶר מְגוֹן וְעֲזָרָה.
 44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֲלֵלָהּ אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים
 וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כְּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן
 הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ
 וְהָרוּחַ מִפְּזָרֶת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֲלֵלָהּ יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
 46. הִרְכוּשׁ וְהַבְּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים
 קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכֶּרֶם רֵב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֶה וְתִקְוָתָם גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרון 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נִצְתִּיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְרָף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשִׁבְתֶּם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ! וּמִצָּאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'וֹ, לֹא צִית לָצוּ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאֵיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹזְבִּים לָכֶם! אַכֹּן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קִרְאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם, אֵד הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֲנַחְנוּ נִשְׁלֵם מִחֲצָה בִּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחֲשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֶל תּוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֵט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי הָאָדָם מִשְׁלִים שׁוֹנִים. אֲמַנֶּם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמִּנֵּעַ מִבְּנֵי אָדָם לְהִיאָמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהֲדָרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתִּנְגְדוּתָם לִנְבִיא וּבִקְשָׁתָם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אזניהם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא יזכרו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כאשר כפרו, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנער, לא אפסיק בדרך עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנער, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחת את הדג, משום שהשטן גרם שלא אזכרהו, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהעניקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אלה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדותיך.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאליני דבר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שָׁעָלוּ לְסַפִּינָה, וְהָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חֹר. אָמַר (מוֹסֵא), הִנֵּקֶבֶת בָּהּ חֹר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסַעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבָּל.
72. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסֵא), אַל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאַל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם עַד שִׁפְגְּשׁוּ עָלָם, וְהוּא הִרְג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסֵא), הֲאִם הִרְגֵת נֶפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסֵא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמָמֶת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ) הָקִים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסֵא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כֶּד.
78. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבֹאֵר לָךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיתָה שְׂיִכֶת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מֶלֶךְ הַשּׁוֹדֵד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעָלָם שֶׁהִרְגֵתִי, הוֹרִיו הִיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שְׂיִכְכָּה עֲלֵיהֶם תַּעֲנֶיהָ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוֹמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנֵתִי, בְּעֲלִיָּהּ הִם שָׁגוּ נְעָרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחֲתֶיהָ טָמוֹן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הָיָה אִישׁ יִשָּׂר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנְעָרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמֹנוּת מִרְבוּנוֹךְ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוֹשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאַלְוּ אוֹתָךְ עַל ד'ו אל-קִרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקֵנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדֶרֶךְ.
86. (פְּנֵה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנָרָאָה שׁוֹקֶעֶת הַשָּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעֲיָן מִיָּם וּבֶחַץ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹלָה וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אִמְרָנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִין! הַבְּרָרָה בִּידֻד לְהַעֲנִישׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹלָה אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעַדִּינוֹת.
87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,
88. וְאִמְנָם מִי שְׂמָאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שְׂכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.
89. וּלְאַחַר כֵּן הוּא הִלֵּךְ בְּעֵקֶבּוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פְּנֵה מִזְרָחָה),
90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמֶשׁ,
91. וְכִבֵּר יִדְעָנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.
92. וְאַחַר כֵּן הוּא הִלֵּךְ בְּעֵקֶבּוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),
93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שְׂכַמְעֻט לֹא מִבְּנֵי שִׁפְחָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שְׁפָתָם,
94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנִין! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שְׂכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֶר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?
95. הוּא אָמַר, מַה שְׂרַבּוּנֵי הָעֶנִּיק לִי מִהַכּוֹחַ וְהַמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שְׂאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יִדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֶר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.
96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כְּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,
97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֶר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.
98. אָמַר, (הַגֹּדֶר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מִרְבּוּנִי, וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רַבּוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רַבּוּנִי אֶת הַגֹּדֶר, הֵן הַבְּטָחַת רַבּוּנִי אֶקְמֵת הִיא.
99. בְּיוֹם הַהוּא נִבְנִיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אַחֲרֵים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הֵים, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאֹסָף אֶת כָּלָם יַחְדּוֹ לְדִין.
100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶלֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,
101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יָכְלוּ לְשָׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִחְשָׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֻלָּתִי לַמִּגְנִים? אֲנַחְנוּ הִכְנוּ אֶת גִּיהֲנָם לַכּוֹפְרִים כַּמָּקוֹם מִרְבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאֲבֹדוֹ?
104. אֱלֹה הֵם אֲשֶׁר מֵאֲמָצִיָּהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לִשְׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמּוֹ, מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנֹשְׁךָ, גִּיהֲנָם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחִי לְלַעַג.
107. אֲדָּהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן אֲשֶׁר יְהִיָּה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וְבוֹ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיּוֹ (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רַבּוֹנִי, כִּי אִזְ הֵיִם אֶזֶל בְּטָרָם יֶאֱזְלוּ דְּבָרֵי רַבּוֹנִי, וְלוֹ גַם הִבְּאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיּוֹ).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֵא שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹהִי, שֶׁהָאֱלֹה שְׁלָכְךָ הוּא אֱלֹה אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנוֹ, חִיָּב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רַבּוֹנוֹ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ כָּל שִׁתְף.

19

סִוֵּרַת מַיִּים מַיִּים

סורה זו קיבלה את שמה «מַיִּים, מַיִּים» מן הספור
המענין של מַיִּים בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַיִּים» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֹן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכָר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כְּכָר נִחְלָשׁוּ עֲצָמוֹתַי (כּוֹחִי אֶזֶל), וְרָאשֵׁי הַלְבִּין מְשִׁיבָה, וּמַעוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוּתִי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שֶׁיִּירָשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שֶׁלֹּא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרָאוּי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֹשׁ אוֹתִי וְאֶת בֵּית יַעֲקֹוב (יַעֲקֹוב) (יִירֹשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עַבְדֶּיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֵנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בָּבוֹ, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנֶיךָ.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאֲתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קֵל מְאוּד לִי. וּכְכָר בְּרֵאֲתֶיךָ מִלְפָּנֶיךָ, בְּהִיּוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שֶׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֹס לְהַרְיוֹן), וְיֹאמַר, הָאוֹת שֶׁלְּךָ יִהְיֶה שֶׁלֹּא תִדְבֹּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיּוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהַעֲנִקְנוּ לוֹ מִיְלֻדוֹתוֹ חֲכָמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא : אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 41.

7. הספר : התורה.

13. וְהַעֲנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוּת, וְאַהֲבָה, וְטֶהַר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֵלֶיָּה,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדוֹתָו יוֹם מוֹתוֹ וַיּוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסֵפֶר (הַקּוֹיֶרָאן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזִּרְחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שָׁלַחְנָה אֵלֶיהָ אֶת רוּחִנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגִבֵּר
מִשָּׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֶסֶה מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֵלֶיָּה הַנֶּךְ!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שָׁלַחַת רְבוּנֶךָ לְתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנֶךָ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנִי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחָרֵץ הָעִנְיָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוּק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזְעַ שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וְלַעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנֶךָ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזְעַ הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֶּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמָּרִים בָּשִׁלִּים וּטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגֵעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרֹתֵי צוּם
לְרַחֲמֹן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוּק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשָׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כִּבֵּר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הוּי אֲחוֹת הָאֲרוֹן!³ אֲבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאֲמָא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִידֵךְ נִדְבֵר עִם תִּינוּק בְּעָרִיסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוּק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֵלֶיָּה, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתֵי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצְדָּקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סָפֵק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתִּבְחַם שְׁמוֹ! אִם יִרְצֶה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיָהּ!» וְהֵיָהּ.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלֶקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בִּיגִיָּהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הָעֹנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוֹ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיְגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרֵץ הַדְּבָר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁמְנוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכֹן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזָרוּ.⁵

קִטְעַ 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכֹן הִיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאֲבִיו, אֲבִי! לָמָּה תַעֲבֹד אֶת מַח שְׁאֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אֲבִי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מַח שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרֵי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אֲבִי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הַרְחָמֹן,
45. אֲבִי! אָכֹן יֵרָא אֲנִי כֹן יַעַבְדְּ עֹנֵשׁ מִן הַרְחָמֹן, וְאִז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתָּה אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָא הֵימָּן? אֲכֹן אִם לֹא תִּחְדַּל אָרְגִם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָא הֵימָּן אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֱלֹהִי,¹
48. וְאַתְּרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפְלָתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבִּלְעָדֵי אֱלֹהִים, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים,
50. וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צֶדֶק מְרוֹמָם.

קִטְעַ 4

51. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוּהוּ לְדַבֵּר אֵלָינוּ בְּאִפְּרָטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאֲעִיל (יִשְׁמָעֵאל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצִּדּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצִּדְקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִים חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצִּדְּמָאֲצֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצִּדְּמָאֲצֵי אֲבָרָא הֵימָּן וְאַסְרָאֲאִיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרָכְנוּ וּבִחְרָנוּ,⁶ בְּהִקְרָא אוֹתוֹת הַרְחֻמָּן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר ביו זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדו אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שידמה או ישנה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברכיהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מכם שלא זבא אל גיהנם (כאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברכיהם.
73. כאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכנותיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַכִּנְיָהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ הַמֵּיֶעֶד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יִרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלְלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקִּיָּמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הִרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתֵינוּ,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשִׁחְצוֹנֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יְחִידִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלְלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזֵי.
82. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלָה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסִּתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צָמְאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֲלֵא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעֵט בְּקַעֲזוֹ מַדְבִּיר זֶה, הָאֶרֶץ כִּמְעֵט נִבְקָעָה, וַיִּהְיוּ כִּמְעֵט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמֹן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוּרְאָן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הָרַחֲמָן עָלֶה עַל כָּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדִּיו, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוּלִי אָבִיָא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שִׁידְרִיךְ אוֹתֵנּוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיָה קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֶה), הוּי מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָךְ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוּנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֻרְתִּי בָךְ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לְמָה שֶׁיִּשְׁעֶרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוּא, וְקִיַּם אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיָהּ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוֹ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֹד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שְׁעָלְיוֹ אָנִי נִשְׁעֵן, וְבוֹ אָנִי מְכֶה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּשׁוֹן.
22. וְאַסְּף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשָּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. יֵלֶךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהִקַּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהִתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יְבִינּוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפָּחָתִי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֵזֶק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרֶךָ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שִּׁשְׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקוֹתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָּה וְאַמְרָה, הָאֵם אַרְאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שֶׁגִּדְלַת הַרְגָּת נָפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשִׁהִיתָ מִסְפָּר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כֵּן בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמַיִם מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחַרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם,
44. אַךְ נָסוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָ).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנֵנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָ, אַל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הֵלֵךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשָּׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנֵנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כֵּן הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אָמַר פָּרַעַה, וַיֵּמָּה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהִדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֶל רְבוּנִי בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשָׁב לָכֶם, וּפָתַח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מְקֻנִּיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קֶטַע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיָּה נְחִזִּירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּלֵס, וְאוֹלֵם הוּא כַּחַשׁ וְסָרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתְאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוֹ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֶאֱסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו בְּלֵס לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפּוֹ שְׂיֵאבֹד.
62. אַזְ הִתְיַעֲצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהִים הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוּצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קוֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשַׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׂיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אֹתָם. וְבַהֲשַׁלִּיכְכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשַׁל הַכְּשׁוֹף שֶׁלָּהֶם.
67. אַזְ הִרְגִישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יָדָד עַל הָעֲלִיוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׂיִפְנֶה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטְהוֹ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שֶׁלֶמֶד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבַּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גִּזֹר עֲלֵינוּ מֶה שְׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנֵנוּ כְּדִי שְׁיִסָּלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׁיָבוֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרָאוֹי.
75. אִךְ מִי שְׁיָבוֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלָה לָהֶם הַדְּרוֹגוֹת, הֶעֱלִינוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בַּיִם דָּרָךְ וּבִשָּׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיכַם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עֲמוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצְלָנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִינִי שָׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדָרָךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעְזוֹב אֶת בְּנֵי עַמְּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלָיְךָ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנִינְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמְּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהִסָּאמְרִי² (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אֲזַ חֲזַר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עֲמוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרְךָ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שֶׁיַּחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הַסָּאמְרִי, בַּעֲבֵרִית «שׁוֹמְרוֹנִי» לִפִּי הַמַּסּוֹרֶת הָעִבְרִית, הוּא שֶׁהַחֲטִיָּא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַעֲשָׂה לָהֶם הַעֲגָל. (ר' רִיבְלִין).

3. ר' סורת אל-אֶעֱרָף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפֿרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדּ הָיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פֶרְעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בְּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹּהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. האַרונן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּגִי עֲמִי! (הַעֲגֹל) אִינוּ אֶלָּא מִבְּחוֹן לָכֶם, וְרַבְּנֹכֶם הוּא הַרְחֲמֹן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְּעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחֲזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנַּע מִמֶּךָ בְּרִאוּתְךָ אוֹתָם תּוֹעִים, שְׁלֹא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פֶּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שְׁלִי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרִאשׁוֹ וְזָקְנוּ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
93. אָמַר (הָאֲרוֹן) לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים, בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרִאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֱמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
94. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֶתְּךָ סֵאמְרִי?
95. אָמַר, אֲנִי רִאֲתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשְּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּכְשִׁי הַשִּׁיָּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
96. אָמַר (מוֹסָא), הַסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הַסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֶלְהָךְ אֲשֶׁר הָיִית עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגַּר אוֹתוֹ בָּיָם.
97. אָכֹן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֶלְלָה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהַּ מִבְּלַעַדִּיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
98. כִּד נִסְפֹּר לָךְ (מוֹחַמֵד) דְּבָרֵי הַעֲבָר, וְכָבַר נִתְּנוּ לָךְ מֵאַתְּנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶךְ, הִנֵּה יִשָּׂא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
99. לְעוֹלָמִים יִשָּׂאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיָּהֵם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
100. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוּפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם בְּהוֹת וְעוֹרֶם כָּחַל (מִחֲמַת הַפֶּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם לאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר ההרים (ביום הדין), אומר, רבונִי יפֹר אותם כאבק פֹּרֶחַ בָּאֵוִיר,

106. ויהפֹךְ אותם לאדמה חרוכה,

107. אֲשֶׁר לֹא תֵרָאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. ביום ההוא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרָא לָהֶם, אִין מְנוּס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יִנָּמְכוּ מִיִּרְאַת הַרְחָמָן וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָא לַחֹשׁ.

109. ביום ההוא לא תועיל כָּל הַמְלָצָה אֵלָא אִם הַרְחָמָן יִרְשֶׁה לַמְּמַלִּיץ וְהִיָּה מִרְצָה מִן הַמְּמַלֵּץ עָלָיו.¹

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹלָם יִדְעָתָם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָה יְכוּלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הַרְחָמָן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָי (אֵלָלָה) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְּבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשָׂה אֶת הַטוֹב וְהוּא מַאֲמִין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפּוֹחַ וְעֶשֶׂק.

113. וְאֵכָן הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרָאן עֲרָבִי,³ וּפִרְטָנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לִמְעַן יִירָאוּ וַיּוֹזְהֲרוּ.

114. אֵכָן יִתְעַלֶּה אֵלָלָה, הַמְּלֹךְ, הָאֵמֶת. וְאֵל תִּמְהַר (מוֹחַמֵּד) בְּקִרְיַת הַקּוֹרָאן בְּטָרֶם יִתֵּם לְהַתְגַּלּוֹת לָךְ,⁴ וְאָמַר, רַבּוֹנִי! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כָּבֵר מִקֵּדָם הַזֹּהֲרָנוּ אֶת אָדָם (מִהַשָּׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח, וְלֹא מִצָּאָנוּ בּוֹ רָצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נגים 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרִם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשֶּׁטֶן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נְצִיחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֵז נָגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעֵלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלֶכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בְּעֵתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עֹנֵר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְפָּת אוֹתִי עֹנֵר? הֵן הֵיִיתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֵלֶּלֶה), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ יַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֶמֶן בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.
- קטע 8
129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָן צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנָשָׁם מִגִּשָּׁם מִזְמָן,

1. ר' סורת אל-בוקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כָּלִפִּי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנֶךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמִיחָה,
131. אֵל תֵּשָׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנֶךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְיַמַּד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פִּרְנָסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרָנִס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוֹל שְׁמוֹר לִירְאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרַבּוֹנוֹ (לְחֻזֵּק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוֹר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסִּפְרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגֹּד אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כָּלְנוּ מְחַכִּים, וְחָכְנוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַחוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֱל־אֲנִבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֱל־אֲנִבְיָא'», הַנְּבִיאִים», משום שנוכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכִמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הִרְסָנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהִגִּישׁוּ בְּעֵנֶשְׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהִירוֹת רַבָּה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הַרְוָחָה בְּבִתְיָכֶם, מְשׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לוֹ רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אַכּוֹן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדִי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסֵק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה, כִּי אַז נִשְׁחַתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְעַלֶּה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאָרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֲאִמְנָם לְקַחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמֵר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכַר אֱלֹהָה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבְּתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְכַנְיֹךְ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֱלֹהָה זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אֲפֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָה). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינִם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לִפִּי פִקְדָּתוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִשְׁהוֹ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶזֶם. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאֶנְחֲנוּ פֶרְקֵנוֹ אוֹתָם, וְנַצְרֵנוּ מִן הַמִּים כָּל דָּבָר חִי? הַאִינִם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעֵנוּ עַל הָאֶרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהִנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשְּׂמִים יַצְבֵּנוּ כִּגֹּג אֵיתָן, וְאִף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שָׁל הַשְּׂמִים).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלְּיָלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבִב בְּמַסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשְׂבִילוֹ).
34. לֹא נָתַנוּ לְאִישׁ לִפְנֵידָּ נִצָּחִיוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּח?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לָךְ, הָאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזָכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחֲפֹז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עֲנֹשִׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוֹלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתָּם צוֹדֵקִים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בְּיוֹם שְׁבוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיָּהֶם וְעַל גְּבִיָּהֶם מִלְּהַבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוֹכְלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבַר הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוּעִים פָּגַע הָעֵנֶשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הַרְחֻמוֹן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֻקוּ מִזְכָּר רְבוּנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעְדֵּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֵנֶקְנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֵאבֹתֵיהֶם הִנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאֱמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מִקְצוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְרִיאָה כְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֵד כְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל רְבוּנָךְ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנִי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפְשׁ בְּמֹאוֹמָהּ. אֲכַלּוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֵאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהִזְכָּרָה לִירֵאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוּנָם בַּסֶּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זִכָּר (קוֹרְאָן) מִבְּרָךְ אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזַכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ אִפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֵאבְרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכְרַנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. כְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבְנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מִצְאָנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֵן הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלִינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אֶתָּה לּוֹעַג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוּנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בְּאַלְלָהָ! אֲנִי אַעֲשֶׂה מַשְׁהוֹ נֶגְדַּ הָאֱלִילִים שְׁלָכְכֶם אַחֲרֵי שְׁתַּעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שָׁבַר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִיסִים, חוּץ מִן הַגְדּוֹל שֶׁבָּהֶם, לְמַעַן יוֹכְלוּ לַפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לְאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאֻמָּת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָּם, וּשְׁמוֹ אֶבְרָהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָּל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדּוֹ.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָהִים! הֲאִם אַתָּה עֹשֶׂית זֹאת לְאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְדּוֹל שֶׁבָּהֶם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוֹכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוֹדוּ בְּהִרְכִּנָם רֹאשִׁיהֶם, הִנֵּה כָּבֵר יוֹדֵעַ שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הַתַּעֲבָדוּ בַּמָּקוֹם אֲלֵלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוּמָה?
67. «אוֹף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בַּמָּקוֹם אֲלֵלָה! הֲאִם לֹא תִבְּנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׁרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בְּאֻמָּת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַשְׁהוֹ?
69. אָמְרָנוּ, הוֹי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֲדָּ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבְאֵנוּ אוֹתָם אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עֲשִׂינוּ תַּמִּימֵי דֶרֶךְ,
73. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָם מְנִהִיגִים יְשָׁרִים וּמְדִרְכִּים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵּם אֶת הַצְדָּקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הֶעֱנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שֶׁאֲנָשֶׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהַכְּנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רַבּוֹנוֹ) לְפָנָי כֹּן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְדּוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגְדַּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּוּד וְסוֹלִימָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינו עֲדִים לְפֶסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוֹלִימָאן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדֵנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוֹלִימָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בֵּינָם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֹו, וְאֲנַחְנוּ הֵיינו מְרַסְגִּים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כִּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחֵם שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִסְרֵנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאֹת הַזְּכָרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמָאֲעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגָּז וַחֲשָׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֲאֲפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלְוִיָּתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כִּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבִרְיָאָה (שֶׁתּוֹכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשָׂיִם טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהֻרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוֹלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהָם, אַךְ לִבְסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כֻּלָּם.

קטע 7

94. הָעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזָכוֹתוֹ.

95. כָּל עֵיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֲלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמָגוּג, הֵם יָבֹאוּ בַּמְהִירוֹת מִן הָרָמוֹת,

97. אַז הַבְּטַחַת הָאֲמַת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיִּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאַלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֹצֵץ שֶׁל הַגִּיהָנֶם שְׁאֵלָיו כֻּלְכֶם נִכְנָסִים.

99. אֱלוֹ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֲלָיו, וְכֻלָּם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מַעֲצַמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהָנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵשׁ מְתוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֶה שֶׁחֲשָׁקָה נַפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֹאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהַבְּטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שֶׁמִּקְפָּלִים אֶת הַמַּגְלּוֹת. וַיִּכָּשֶׁם שֶׁבְּרָאנוּ לָרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כִּתְּבֵנוּ בְּזָבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדְעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) אֶלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אלהה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כָּבֶד הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתְּרוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵנוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵנוּ, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיַּחְסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אֶל-חַג' הָעֵלִיָּה לְרֵגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חַג'», הָעֵלִיָּה לְרֵגֶל» משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלִיָּה לְרֵגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. הוּי בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְנִיקָה תִּבְהַל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה תִּפֹּל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוּרִים, וְאִין הֵם שְׂכוּרִים (מִיָּין). כִּי הֶעֱנֹשׁ שָׁל אֱלֹהֵה קֶשֶׁה מְאוּד.
3. יֵשׁ אַנְשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטוֹן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (חֲשָׁטוֹן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֵקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּעָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עֵנֶשׁ הַהֶהָבָה.
5. הוּי בְּנֵי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בַּדָּבָר תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּרְאנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטְּפָה, אַחֵר מִדָּם קְרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרַת וּבֵין אִם לֹא, כֹּךְ לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בָּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּנְרָצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כֹּךְ אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שְׁתִּמּוּתוֹ (אַחֲרֵי זָמַן מִסֵּס), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֲמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאֲדָמָה בְּלִי סִימּוֹן חַיִּים, אֵךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֹּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֲמָת, וְכִי הוּא אֲמָנָם יַחֲיֶה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיֶה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגְּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֲמָת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לְאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אדי'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֵּלָהּ לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבֵד אֶת אֱלֹהָהּ בְּסִפְקוֹת, אִם יִשְׁיִיגְהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אִךְ אִם יַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אֱמוּנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבֵדוֹן הַגָּלוּי.
12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהָהּ, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲזִיחַ זֶה מִרְחִיקָה לָכֶת.
13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעַתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.
14. אֱלֹהָהּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. אֱלֹהָהּ עוֹשֶׂה מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה.
15. כָּל מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁאֱלֹהָהּ לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵד אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנָּסֶה לְמַנֵּעַ אֱלֹהָהּ מִלְּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ?¹
16. כִּךְ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֵּלָהּ יִדְרִיף אֶת מִי שִׁירְצָהּ.
17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְסַלְּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצִּבְיִיִּם, וְהַנוֹצְרִים, וְהָאֲמִינוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהָהּ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהָהּ עַד לְכָל דָּבָר.²
18. הַאִינֵךְ רוֹאֶה כִּי לֹאֱלֹהָהּ סוּגֵד כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַשׁ, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַהָרִים, וְהָעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ מַבִּישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֱלֹהָהּ יַעֲשֶׂה אֶת מָה שִׁירְצָהּ.
19. הִנֵּה שְׁנֵי יָרִיבִים (הַמְסַלְּמִים וְהַכּוֹפְרִים) רָבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנִים: וְאוֹלָם אֵלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשֵׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,
20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,
21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,
22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֹּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֵּאמֶר לָהֶם), טַעְמוֹ עֲנֵשׁ הַבְּעָרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבּוּר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתְּפָאֶרֶת.
24. אַךְ אֵלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגֹרְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מְכָאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקָּדוֹשׁ), (כְּדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תִּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בְּתַפְלָה, וְלְכוֹרְעִים, וְלִסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כֶּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקֻוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהֵמוֹת מִקְנֶה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כִּד יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֵתִיק,
29. כָּכָה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדֶשׁ אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֶל רַבּוֹנוֹ. כָּל הַמְּקַנֶּה מֵתֵר לָכֶם לְאַכִּילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפִנְיָכֶם (בִּקְרוּרָא).⁵
30. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקָר.
31. כַּחֲנִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אברהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי' לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי' הם עשרת הימים הראשונים של חודש די' אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחגי' גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחון למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניכם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הקבצן. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא גיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיר אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזור להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפניכם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת' מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחרזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא זפר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך באלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתו להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שיהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיכה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחקם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מְדִרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דֵּת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ יַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נֹעַם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעַנֵּק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוּן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי צָדֵק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלּוֹ אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מְמַחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִּיר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיָם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אוֹלַם הָאֵדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קָבְעֵנוּ לְכָל אֲמָה סְדְרֵי עֲבֻדַּת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכַּח בְּעֵנֵינוּ אֵלָה, וְהַמְשִׁיךְ לָקְרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אַתָּךְ, אֲמַר, אֱלֹהָ הִיּוֹדַע אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוֹחַ הַשָּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לָאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאוֹלַם אֵין מוֹשִׁיעַ לְכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לְפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאָפֶן גָּלוּי, תִּכְּזֹר בְּפָנֵיהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעַט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֲמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁגָרוּעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם! זֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לְכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוֹפְכֶם.

קִטְעַן 9

73. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרְאוּ אֶפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּךְ. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדֹּרֶשׁ וְהַנְדָּרֶשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרֹאוֹי לוֹ,⁶ וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲזָק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר לְפָנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתייה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונוס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאָבֶק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קָשִׁי בְּדַת¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כְּבֹר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנִים, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִדוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכֵן קִיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּךְ. כָּמָה טוֹב הַמְּגֹן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוֵּרַת אֶל-מוֹאֲמִנִין הַמֹּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִנִין», הַמֹּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֹּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. כָּבֹר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְּקַפְּדִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְּלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מְשׁוֹשְׁלֵת שֶׁל טִין (שְׁנֹלֶקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפָּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוֹשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֵבֶר עִם עֲצָמוֹת, וְאִזּוּ כְּסִינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בָּשָׂר. וְכֵן נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חַדְשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תְּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תּוֹקְמוֹ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכָי הָאֲדָמָה, אֶךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמְר וְעִנְבִּים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֵל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכַן בַּמִּקְנֶה לָכֶם לָקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוֹ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשְׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוּחַ שָׁלַחְנוּ לְבָנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אֵין זֶה אֱלֹהַ אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אַבּוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אֵין הוּא אֱלֹהַ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעַתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְּנֵשֶׁב עָלָיו דַּעַתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאֲתָנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדֻתְנוּ, וַיִּתְּפָרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנֵים שְׁנֵים (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מִהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תין 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בְּתַבָּה, אַתָּה וְאֲשֶׁר עִמָּךְ, אֲמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשָׁב מְבָרָךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשָׁבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהָ זולָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שִׁתְּמוֹתוֹ וְתִהְיֶה עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כָּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְּנָשׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָהֶם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַיָּם,
- שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֶדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֵר זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֵר זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיגְלֻכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֵר שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִימִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עֲמָו אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲיִסָּא בְּן מָרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנִתְּנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גְּבֻעָה בְּעֵלֶת דְּשָׂא וּמִמֶּם זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחִזְקָה בִּדְעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגִּיעַ זְמַן (עֲנֹשָׁם).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהָרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רַב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנֶּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנֶם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם,
59. וְאִינֶם מִצְרָפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנֶם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנֶם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהָרִים וּמִתְחָרִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אֲנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָהּ לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקֶס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲיָה וְאִינִם מֵאֲמִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אִינִם כְּמַעֲשֵׂי הַיְּרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֶשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל גִּדְּנוֹ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנִּיכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְּלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חִשְׁבוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְׁלִיחַ אֶשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַפְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמַת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמַת.
71. אֵלֵינוּ הָאָמַת (אֵלֶּלֶה) הִתְנַהֵּג לִפְנֵי יִצְרִיָּה, הָיוּ נִחְרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּואִם. אֲנַחְנוּ הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהְרָה הַמִּיַּעֲדֶת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הֵאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתֶּה מֵהֶם שְׁכָר? הֲלֹא שְׁכָר רְבוּנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתֶּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֵלֶּה אֶשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
75. אֵלֵינוּ אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסְיֵר מַעֲלֵיהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲיָתָם הַמַּעֲגוֹרֶת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֵּדָם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנָעוּ לְרְבוּנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵינוּ.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֶשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוֹ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֵדָּה מַעֲט הוּא שְׁתּוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹוֹ תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלְּיָלָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעַפְר וְעֶצְמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָה?¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֹד שִׁמְעָנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֶלֶּא אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בֵּיד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֹּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֹד הִבָּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל זָלָה, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֱתוֹ. אֱלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִז הִיָּה כָל אֵלֶּה הוֹלִיד לֹו עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיִּחְסִים לֹו.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לֹו.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אָמַנְסָה תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אִז אֵל תִּשְׁלֵם אוֹתִי בֵּין קַהֲל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֵם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדֵ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונִי! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֶתִּי.

99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ)¹.

100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹה רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מִחֻצָּה שֶׁתִּשְׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים.

101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קוֹשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגּוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.

102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִּים יִהְיוּ², אֱלֹה יִהְיוּ הַזֹּכִים בָּנוּ.

103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יִהְיוּ, אֱלֹה יֶאֱבְדּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָנָם,

104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.

105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחֲשִׁיתֶם לָהֶם?

106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֲמֻלּוֹת שֶׁלָּנוּ גְבֵרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.

107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.

108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מִנְּדִים בְּתוֹכָהּ וְאֵל תִּדְבְּרוּ אֵלַי.

109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמֵנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמֶיךָ,

110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,

111. הַיּוֹם גִּמְלָתִי לָהֶם עַל סִבְלָנוֹתֶם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.

112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהֵיְתֶם בְּאַרְץ?

113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שְׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.

114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהֵיְתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.

115. הָאֵמֵנִים חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָרָאנוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?

116. אֲלֹלָה יִתְעַלָּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֲמִתִּי שֶׁאֵין אֱלֹה זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כָּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.

117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹה אַחֵר זֹלָת אֲלֹלָה, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.

118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוֵּרַת אֶן-נֹוֹר הָאוֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹוֹר, הָאוֹר», משום שהשם «אֶן-נֹוֹר, הָאוֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבועלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (היייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאישא, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא באֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחִיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמֵיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלֶתֶם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רָעָהוּ, וְאַמְרָתֶם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אֲךָ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרָתֶם בְּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כֶּדֶּ, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לִבֵּל תַּחֲזִרוּ עַל מַעֲשֵׂה כְזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֵלֶּה הַמִּשְׁתַּוְּקָקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכַאִיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמֵיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמֵיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירְצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמִצָּעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וְלִסְלַח לָהֶם. הָאִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאישא, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאישא. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאים דָּבָה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמַאֲמִינוֹת, יִקָּלְלוּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנִשׁוּ עֲנִשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנֵתֵיהֶם, יָדִיהֶם, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲיִדוּ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַהוּא יִמְלֹא לָהֶם אֵלֶּה בְּאֶמֶת אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵז יִדְעוּ כִּי אֵלֶּה
הוּא הָאֶמֶת הַגָּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשָׂאנָה רַק לַאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאָנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשָׂאוּ
רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נִקְיִים
מִמָּה שִׁידְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגֹן עֲדָן).¹

קטע 4

27. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים זוֹלָת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׁתַּקְבְּלוּ רְשׁוֹת,
וְתִדְרָשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אֵל תִּכְנָסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם
יֵאמֶר לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֵלֶּה יוֹדְעֵי אֶת
מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם, לַחֲטָא אִם תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיֹּשְׁבִים, שְׂאֵתֶם
שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֵלֶּה יוֹדְעֵי מַה שֶּׁתִּגְלוּ וּמַה שֶּׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמַר לַמַּאֲמִינִים שִׁישְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶה יוֹתֵר
טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֵלֶּה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמַר לַמַּאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה
אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפִיָּהֶן.
וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֶי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת
בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי
אֲחִיוֹתֵיהֶן, אוֹ נְשׁוֹתֵיהֶן (הַמְּסֻלָּמוֹת), אוֹ שְׁפָחוֹתֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן
(הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאֵינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי
מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרַגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לַמַּעַן יוֹדְעֵי מַה שֶּׁהֵן מְסִתִּירוֹת
מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֵלֶּה, אֵתֶם הַמַּאֲמִינִים, לַמַּעַן
תִּהְיוּ מַצְלִיחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוֹאִים מִכֶּם, וְאֵת הַיִּשְׁרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם
וְשְׁפָחוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֵם אֵלֶּה מִחֲסִדּוֹ. כִּי אֵלֶּה רַב-חֶסֶד
וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׂיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתָכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹר אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרֹר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוּן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוֹתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשָׁכֶם שֹׁכֵר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכֵן הוֹרְדָנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבָהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהִזְהָרָה לִירְאִים.¹

קִטְעַ 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהֵר, וְדוֹלָקֶת
בְּשִׁמּוֹן עֵץ הַיִּזִּית הַמְבָרֵךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמּוֹן
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנָּחֶה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׂיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתַּפְּלָה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחִרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּתָד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשִׁבְנוּ הַצִּמָּא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגִּיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בְּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֻלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42; סורת עיאפר 40 : 18; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261; סורת אנ-נסאי 4 : 40; סורת אל-אנעאם 6 : 160; סורת את-

תובה 9 : 121; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כְּחֶשֶׁכָה בַּיָּם מְאוֹד עֲמַק אֲשֶׁר הַגָּלִים מַעְלִי גְבוּהִים, גַּל מַעְלִי גַל, וּמַעְלֵיהֶם עֲנָנִים, שִׁכְבוֹת מְחֻשָּׁכִים זֶה עַל גְּבִי זֶה, אֲשֶׁר אִם יוֹשִׁיט אֶדָם אֶת יָדוֹ לֹא יוּכַל לָרְאוֹתָהּ. וּמִי שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ אֱלֹהָה אֹר, אֵין לוֹ כָּל אֹר.

קטע 6

41. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָה יִשְׁבַּחוּ אוֹתוֹ כָּל שׁוֹכְנֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְגַם הַצְּפוּרִים פּוֹרְשֵׁי הַכֶּנֶף, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ אֶת תַּפְלָתוֹ וְתִשְׁבְּחָתוֹ? אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.¹
42. לֹא־אֱלֹהָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהָה יָשׁוּב הַכֹּל (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָה יוֹלִיד עֲנָנִים, אַחֲרֵי כֵן יִחַבְּרֵם יַחַד, וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם עֲרֻמָּה, וְהִנֵּה תִרְאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְיוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִתּוֹךְ הַרְרֵי הָעֵנָן בְּרֶד, וּמִשְׁקָה בּוֹ אֶת מִי שְׂיִרְצָה, אוֹ מוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמִּי שְׂיִרְצָה, כְּמַעַט יַחֲטוּף נִגַּה בְּרָקוֹ אֶת הָרְאוֹת.
44. יִהְיֶה אֱלֹהָה אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם. אָכֵן בְּזֶה לָקַח לְאִנְשֵׁי רְאוֹת.²
45. וְאֱלֹהָה בָּרָא כָּל חַיָּה רוֹמְשֹׁת מִן הַמַּיִם. יֵשׁ בָּהֶם הַזּוֹחֲלִים עַל גַּחוֹנִם, וּמֵהֶן הַזּוֹלָז עַל שְׁתֵּי רַגְלִים, וּמֵהֶן הַזּוֹלָז עַל אַרְבַּע רַגְלִים, כִּי אֱלֹהָה בּוֹרָא מֶה שֶׁהוּא רוֹצֶה. כִּי אֱלֹהָה הַכֹּל יָכֹל.
46. אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ (בִּקְוִירָאן) אוֹתוֹת בְּרוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֱלֹהָה יְדִרִיד אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (הָאֶסְלָאם).
47. יֵשׁ (הַצְּבוּעִים) הָאוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאֱלֹהָה וּבִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) וְאֲנַחְנוּ מַצִּיתִים לָהֶם, וְאוּלַם אַחֵר כֶּךָ סוּטָה חֵלֶק מֵהֶם מַשׁוּם שְׂאִין הֵם מַאֲמִינִים.
48. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לָהֶם לְפָנוֹת אֶל אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) לְשִׁפֹּט בִּינֵיהֶם, גַּם אִזְ סוּטָה חֵלֶק מֵהֶם,
49. אִךְ לוֹ הִיָּה הַצֶּדֶק אִתָּם, הֵם בָּאִים כְּאֵלוֹ בְּהַכְנָעָה אֶל הַשְּׁלִיחַ,
50. הָאֵם יֵשׁ מִחֲלָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אוֹ הִטִּילוּ סִפֶּק, אוֹ פָּחַדוּ פָּן אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ יַעֲשִׂקוּ אוֹתָם? הֵם עֲצָמָם חוֹטְאִים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשונו), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שקבר אחרי כן, אלה הם המשתתפים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכניס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

1. ר' סורת את-תובה 9: 96; סורת אל-חשר 59: 11 - 12; וסורת אל-מנאפקון 63: 2.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תֵּאֲוָתוֹן לְמִשְׁכָּב חִלָּפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוּלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתֵיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחִיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוּדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוּדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוּדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתֻחֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהַכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ לְשִׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אִמְנַם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֹתֵי מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ אֶת עַצְמְכֶם,² שְׂאֵלַת שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרָכַת וְטוֹבָחָ. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אַכֵּן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתְּפִים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיָן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אַכֵּן אֵלָה אֲשֶׁר יִבְקְשׁוּ מֵאֵתָד רְשָׁיוֹן אֵלָה הֵם אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקְשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לְלָכֶת לְכָל עֶנְיָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הִרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנֵם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.

63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְנַגֵּב לְצֹאת בְּסִטֶּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרֵי פֶן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

64. אַכֵּן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שֶׁבוּ יוֹחֲזוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סִוֵּרַת אֶל-פּוֹרְקָאן

הַקּוֹרְאָן (הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר)

סורה זו נקראת «אֶל-פּוֹרְקָאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אֶל-פּוֹרְקָאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אֶל-פּוֹרְקָאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקרה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אֶל-פּוֹרְקָאן», הקוראן המבחיין בין אֱמֶת וְשָׁקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. וַתִּבְרָךְ (אֱלֹהֵה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפִּירְקָאן (הַקּוּרְאָן הַמִּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר) אֶל עֲבָדָו (מוֹתַמֵּד)¹ לְמַעַן יִהְיֶה מִזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² וְלֹא הוֹלִיד וְלֹד, וְאִין לוֹ שִׁתָּף בַּמְלוּכָה,³ וּבָרָא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקֶת.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָּבָר, וְהֵם עֲצָמָם נִבְרָאוּ,⁴ שְׁאִין בְּכוֹחַם לְהִרְעֹ אוֹ לְהוֹעִיל אֶפְלוֹ לְעֲצָמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בַּמְּוֹת וְלֹא בַּחַיִּים, וְאִינִם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אִין זֶה (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא שָׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בְּעִזְרַת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כִּפְרוּ וּבָדּוּ שָׁקֶר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אִין (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא לִקְטֵ אַגְדּוֹת קִדְמוֹנוֹיֹת שֶׁהוּא רָשָׁם מִפִּי מִישָׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בָּקֶר וְעָרֵב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכַל הַמֵּאֲכָל וַיִּתְּהִלֵּךְ בְּשׁוּקִים (כְּשֶׁאֵר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֵלָיו מִלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיטֵר מִזְהִיר אוֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֵלָיו אוֹצָר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יִהְיֶה לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מִכְשָׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׂמֵת־חַתָּן זוֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כְּחֹשׁוּ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכָּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אֵשׁ בּוֹעֶרֶת.
12. בְּרֹאוּתָהּ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁיפְתָּהּ,
13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהָס,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׂיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).
14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פַּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פַעֲמִים.
15. אֲמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן עַדן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשֵׁם יִנְתֵּן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹו הִבְטַחַת רְבוּנֶךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יִיאַמֵּר, הַתַּאֲתָם הַתַּעֲיִיתָם עָבְדִי אֱלֹהִים, אוּ הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ!³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוּת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נִתַּת לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיִּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אָבוּדִים הִיוּ.⁴
19. הִרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כְּחֹשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לְמַנֵּעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נִתֵּן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עֲצוּם.
20. וְלֹא שֶׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֵּא הָיוּ אוֹכְלִים הַמֵּאֲכָל וּמְהַלְקִים בְּשׁוֹקִים. כִּדְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רְבוּנֶךָ רוּחָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49 ; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת יוסוף 12 : 109 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לַפְּגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רַבּוֹנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֲלֵלֶּה אֶסֶר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח.²
24. אוּלַם בַּעֲלֵי גֹן עֵדוֹ יִמָּצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר.³
25. וּבַיּוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ,
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹו, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים.⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רַבּוֹנִי! בְּגִי עִמִּי נָטְשׂוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה.⁶
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לִפְנֵיךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּגִי עִמּוֹ, אוּלַם רַבּוֹנֶךָ דִּיּוֹ לָךְ כְּמִדְרִיד וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹו הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בְּבֵת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לִבֶּךָ. וְעֲשִׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה.⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יָבִיאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מִפְּרִשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֲדָהּ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנִיָּהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאִמְרָנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עַם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהָכֵנוּ עֵנֶשׁ מִכְאִיב לְכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִּי מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבֵל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֵאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָהּ לְשָׁלִיחִי³!

42. הוּא כִּמְעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֲדָהּ סוּפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ!⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוֹר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אִידָהּ רְבוּנָךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֲרֵי כֵן אֲנִיחֵנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ,¹ וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵיג מַחִיָּה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֶמָּה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים, וְהִלַּחֵם בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיּוֹ מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְּׁנִי שְׁמִימִיּוֹ מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק לָהֶם, וְכָד נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלַם אוֹתָדָה (מוֹחֲמֵד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמִצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחִי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדָּיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ;

וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, הוּא הָרַחֲמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בַּגְּדָלְתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לְרַחֲמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הָרַחֲמָן? הֲאֵם נִסְגֵּד לְמִי שְׂאֵתָה תַּצְנָה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הָרַחֲמָן הַמַּהֲלָכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוּ, וּבַדְּבָרָם אֵתָם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הָרַחֵק מֵאֵתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֶנָּם, כִּי עָנָשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לְשָׁכֵן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵנָם,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זולַת אֱלֹהָהּ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָהּ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנָשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תִּחַת הַמָּתִים יִכְפַּל עָנָשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֶרֶף בְּגִיהֶנָּם לְנִצָּחַ,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָהּ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
71. הַחֲזָזִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָהּ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מַעֲדִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִנּוּן (אֶלָּא מְקַשְׂיָבִים אֲלֵיהֶם בְּעֵין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ בְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמִכּוֹן וּלְמִקּוֹם.
77. אֲמַר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהֶעֱנֵשׁ.

26

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַגָּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׂמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאִרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הִרְחֵמוֹן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֵרָף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?⁷
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרָעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרִהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שְׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִי, וּמִפִּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 27: 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנֵיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אֲתִיכֶם מִקְשִׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעָשִׂיתָ מָה שֶׁעָשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שֶׁעָשִׂיתִי אִזְּ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹן שֶׁשְׁעַבְדָּתָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁגָּע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקַּח לָךְ אֶלֶּה זולָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפֹלוּ אִם אָבוֹא אֲלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְקָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵא אוֹתָהּ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזְּ הַשְּׁלִיךְ מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנִה לְבָנָה הִיא לְרָאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוחרוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמְּנַהֲיָגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצָתְךָ?
36. אָמְרוּ, עֲבֹב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזִמּוֹן מָה, וּשְׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׁפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וַנֹּאמֶר לְאַנְשֵׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמְכַשְׁפִּים אִם הֵם מְנַצְחִים.
41. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׁפִּים אָמְרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֹּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקֻרְבִּים לָנוּ.³
43. אַז אָמַר מוֹסָא לְמְכַשְׁפִּים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבִלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בְּעֹז פִּרְעָה אֲנִי מְנַצְחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסָא הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שְׁלֶהֶם,⁴
46. וַנִּפְּלוּ הַמְכַשְׁפִּים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאָמְרוּ, כָּבֹד הָאֱמֻנָה בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הִתְאַמֵּינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהֲרִשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא הַגָּדוֹל שֶׁבָּכֶם שְׁלִמֵד אֶתְכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוּפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אָמְרוּ, אִין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחֵנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתֵנוּ מִרְאֲשׁוֹנֵי הַמֵּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמֶּךָ) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמֻנָה).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כך השרינו למוסא, צא עם עבדי בלילה, כי רודפים אחריכם.
53. ושלח פרעה בערים מאספים (לאסוף חילים).
54. (ואמר פרעה), אלה הם עדה קטנה,
55. אשר הרגיו אותנו.
56. ואנחנו כלנו מוכנים ועומדים על המשמר.
57. ונוציא אותם (פרעה ואנשיו) מגנים ומעילות,
58. ומאוצרות ומקום מפאר,
59. כך עשינו, והורשנו כל אלה (האוצרות) לבני ישראל,¹
60. ורדפו אחריהם בפקר (עם זריחת השמש),²
61. וכאשר ראו שני המהנות זה את זה, אמרו אנשי מוסא, הם עומדים להשיג אותנו.
62. אמר (מוסא), לא ולא, כי רבוני עמי והוא נחני מישרים.
63. אז השרינו למוסא, הבה במטף את הים, והים נקבע, וכל חלק (מן הים) כהר עצום הנשא.³
64. ונמשך שמה (אל תוך הים) את האחרים (פרעה ואנשיו),
65. והצלנו את מוסא ואת אשר אתו יחדו,
66. והטבענו את האחרים (פרעה ואנשיו).
67. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
68. רבונך הוא העוז והרחום.

קטע 5

69. וקרא לפניהם על דבר אברהם, וקרא לפניהם על דבר אברהם,
70. באומרו אל אביו ובני עמו, מה זה אתם עובדים?
71. אמרו, אנו עובדים פסלים ונשאר מסורים להם.⁴
72. ואמר, הישמעו אתכם כאשר תקראו אליהם לעזרה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 137; סורת אל-קצצ 28: 5 - 6; וסורת אד-דוח'אן 44: 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20: 77.

3. ר' סורת טא. הא 20: 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 52.

73. או שָׁמָא יוּעִילוּ לָכֶם או נִזְיָקוּ?
74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצָּאֵנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׁים כֵּן,¹
75. אָמַר. רָאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָשׁוֹנִים,
77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְיוֹם הַדִּין.
83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצָרְפְּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִירְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
87. וְאֵל תְּבִיִּשְׁנִי בְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
88. בְּיוֹם שְׁלֵא יוּעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
90. וְיִקְרַב גֹּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רופ 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אז-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֵלֶּלָה! כִּי הִיִּינוּ בַתְּעִיָּה בְּרוּרָה,
98. בְּהִשּׁוּתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אֵין לָנוּ עֵתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִיִּינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעִזּוּ וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 6**
105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
106. בְּאֲמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֵלֶּלָה?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מִהֶם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנֵי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנָי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֶם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּכָה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעִזּוּ וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשְׁלִיחֵם הַיּוֹד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֶה!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שֶׁכֶר עַל הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שֶׁכֶרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֱלוֹ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְּכֶם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) בְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנוֹת, וּמַעֲנִוֹת.
 135. אַכֵּן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מָה שֶׁאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים) אֵלֶּא מְנַהֵג הָרֵאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחֲנוּ אֵינָנוּ נֶעֱנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחֲנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתָם. אַכֵּן בָּזָה אוֹת, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֲמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֹזֵז וְהַרְחוֹם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלַח, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֶה?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוּא אֶת אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֶׁכֶר, כִּי שֶׁכֶרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת פוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;
 וסורת אל-פג'יר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומעונות,
 148. ושלדות תבואה ונצי תמרים בשלים,
 149. ותחצבו בתים בהרים בכשרון,
 150. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
 151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
 152. אשר ישחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
 153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
 154. אין אתה בלתי אם אדם כמוני, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
 155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
 156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחו בכם ענש יום עצום,
 157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
 158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא נאמינו.
 159. רבונך הוא העוזז והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוט התכחשו לשליחים,
 161. אמר להם אחיהם לוט, הלא תיראו את אלה?
 162. אכן אני שליח נאמן לכם,
 163. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
 164. אין אני דורש מכם שחר, כי שכרי על רבון העולמים.
 165. התבואו אל הזכרים בתאווה מבני אדם,
 166. ומזניחים את נשותיכם שברא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק אתם.
 167. אמרו, לוט! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
 168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
 169. רבוני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאִמָּנֶם הִצְלָנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זָקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֲרִים,
173. וְהִמָּטְרָנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶדְ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
175. רְבוּנָדָה הוּא הָעִזּוּז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַיָּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָהִים.
177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ?
178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָהּ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שֶׁלְמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
186. וְאֵינְךָ אֶלָּא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׂקָרוֹ,
187. הִפַּל עֲלֵינוּ פְסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱמָרוּ עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה עֲנֵשׁ יוֹם עָצוּם.
190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶדְ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
191. רְבוּנָדָה הוּא הָעִזּוּז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאָכֵן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
193. יָרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזֵהִירִים,¹
195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׂקֻדָּמוֹ.²
197. הָאֵם אֵין בְּזָה אוֹת בְּשִׁבִּילֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֲרַבִי,
199. וְהָיָה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְּפִירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְקַאֵיב,
202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
203. וַיֵּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אַרְכָּה?⁵
204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
205. הִרְאִיתִי! אִם נֵאֲרִיד יִמִּיהֶם בְּנַעֲיִמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזֵהִירִים,⁸
209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
211. מִשּׁוֹם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חגיר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חגיר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופ' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-ליל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-גין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אֲפֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֵי אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנִּעֲנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֹפֶךְ לְאַשֶׁר הָלָכוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעִזּוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרֹאֶה אוֹתְךָ בְּקוֹמָךְ לַתַּפְּלָה,²
219. וְהַתְּנוּעוֹת שְׁלֶכֶךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרַבִּיתֶם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאָה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבַּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינווס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נִמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נִמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נִמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמְדָּרִיד וּמִבְשָׁר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְּלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוּלֵם אֱלֹהָ שְׂאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינִם יוֹדְעִים אֶת דִּרְכָם,⁴
5. לָהֶם נֹעֵד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכְּן אֶתָּה מִקְבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסֵא אָמַר לִבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹיֵד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסֵא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזִּיז וְהַחֶכֶם.
10. הַשְׁלִיךְ אֶת מַסְדּוֹ! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסֵא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֱלֹהָ אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחַזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19 : 97; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 114; וסורת הוד 11 : 1.

6. ר' סורת טא. הא 20 : 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נמל 4 : 110; וסורת טא. הא 20 : 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיֵאס אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבוֹא אֱלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחֲשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטְאִים וַיְהִירִים. וַרְאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמִּמְאִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֱלֹהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאוֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַחֲסַק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תּוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקָתָ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֲרַי כִּךְ הוּא עָרַף מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחֶנָּה אִם לֹא תִבְיֵא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עֶבֶר זָמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לִמַּדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִתִּי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאֲרָץ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מִלְכוּת מִבְּאֶר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֱלֹהָ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִס מִן הַדָּרֶךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בשמים ובארץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹

26. אללה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.

27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.

28. הוליכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.

29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.

30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אללה הרחמן והרחום,

31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בענייני זה, איני מחליטה בלי שאתניעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.

33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בגידך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.

34. אמרה, הנה המלכים בבוּאָם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,

35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.

36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אללה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.

37. חזר אליהם (שולחיד), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ונגרשם מארצם ונכנעים ומשפלים.

38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שיבואו אלי מתמסרים?

39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפריית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נברו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הקזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אלה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה וננהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8 ; סורת אר-רום 30 : 44 ; וסורת פוצלת 41 : 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7 : 75 - 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 78 ; סורת אל-אעראף 7 : 131 ; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29 ; וסורת אש-שמש 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וּרְאֵה אֲפֹאֶה אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתְךָ. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתְךָ וְאֶת בְּנֵי עַמְּךָ כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הֵאֱמִינוּ וְנִרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עַמּוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתֵאוֹהָ בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֶתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עַמּוֹ הִיְתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזְרָנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטֵרְנוּ עָלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטֵרוּ הַמוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזַהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחַמֵד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתֶם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלַתֶם לְגַדֵּל?³ הִנֵּשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵךְ הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת עיאפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה? ומוריש לכם את הארץ? ² הִישׁ עוד אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? מַעַט הוא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הִישׁ עוד אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? יתעלה אֱלֹהָ על אֲשֶׁר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)? ³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ? ⁴ הִישׁ אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? אֹמֵר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדִיקִים אַתֶּם. ⁵
65. אֹמֵר, אִין מִי שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. ⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה, ⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אכן כבר הבטחנו לנו ולאבותינו כזה לפניכם, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אֹמֵר, הִתְהַלְכוּ בָּאָרֶץ, וְרֹאוּ אֵיךְ הָיָה סוּפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים, וְלֹא תַעֲצֹב בְּגִלְגֵּלם וְלֹא יֵצֵר לָךְ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
70. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
71. אֹמֵר, יִתְּכוּ כִּי כָּבֵד הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ. ⁸
72. אַמֵּן, רְבוּנָד הוא רב-חסד לבני אדם, ואולם מרביתם לא יודו לו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוגי 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַדְּ רַבּוֹנָד יוֹדַע מַה שֶׁתִּסְתִּיר לַבּוֹתִיָּהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נֶרְשָׁם בְּפִנְקָס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאַכֵּן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רַבּוֹנָד יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַיּוֹדַע.
79. לָכֵן הִסְמִךְ עַל אֱלֹלָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דָּרָד) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתָּד לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמּוֹעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַקְּרִיאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וַיַּעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכַאֲשֶׁר יִבְאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹלָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבַּנְתֶּם אוֹתָם? אוּ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?⁴
85. אַז יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעָדִי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹלָהּ, וְהִפֵּל יִבְאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תַּחֲשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲדָּהֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹלָהּ אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֵׂה), וַיְהִי בְּטוֹחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קִדַּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאִין. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּרִיאוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹן מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ הַסְּפוּר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפוּר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפוּר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֻנְשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוֹרְאָן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הַתִּנְשֵׂא בְּאֶרֶץ וְעִשָּׂה אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חִיָּה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אַךְ אֲנַחְנוּ הַחֲלָטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,
6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וְלַהֲרֹאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חִשְׁשׁוּ בָּן יִקְרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אַךְ אִם אֶת דּוֹאֶגֶת לַחֲיִיו, הַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֶל תַּפְחָדִי וְאֶל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ אֵלַיִךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.
8. אַחֲדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יִהְיֶה אוֹיֵב לָהֶם וְלַהֲבִיא עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וְלָךְ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוּלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצָהוּ לְבֹן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יִהְיֶה עַל יָדֵינוּ).
10. וְלָבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגָּלְתָה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לָבָה, לְמַעַן תַּהֲיֶה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אַזְ אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתִבֶּט בּוֹ מִן הַצַּד, וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ.
12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנֶי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה (אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דְּעֵתָהּ וְלֹא תַעֲצֹב, וּלְמַעַן תִּדַּע, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלַם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וַיָּבֹא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֲדָתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וַיְבִן עֲדָתוֹ בִּקְשׁ אֶת עֲזָרָתוֹ, אֲזִי הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגָּה אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוּ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעָה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפושְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמָּשׁ קָרָא לְעִזָּרָה, וְשׁוּב בִּקְשׁ אֶת עֲזָרָתוֹ, וְאֵז אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוּ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הָרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגֵּי אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְץ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמַּהֵּר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדֵי הָעִיר הַחֲלִיטוּ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוּת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּן, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּן, מִצָּא שָׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדֵרֵיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהִשְׁקוֹת (אֶת עֲדֵרֵיהֶם). וְאֵבִינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתייהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כִּד פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַּעַת לְחִסְדָּךְ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כִּדִּי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפּוֹר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיָּהּ, אָבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שָׁכַרְתָּ הוּא, הַחֲזֵק וְהִנָּאֵמֶן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלֵי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דְּבַר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמַנִּים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדִבְרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכּוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֹרָכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֲשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהִרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאֵל תִּפְחֹד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הַכֵּס יָדָךְ אֵל חִיקָךְ, וְהִיא תִצָּא לְבָנָה מִבְּלִי פָגַע. וְאִסְףְּ אֶלֶיךָ כִּנְפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחֹד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנָךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,

34. וְהֶאֱרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שָׁלַחְהוּ אֶתִּי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֵלָלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמִּנְצָחִים.

36. **אֹלֶם כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֲלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׂמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאֵתָה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.**
37. **וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדֵעַ טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.**
38. **וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֵס אֱלֹה מִבִּלְעָדִי. הַאֲמֹאן! הֲכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגְדָּל, לְמַעַן אֲרַאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.**
39. **הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאֶרֶץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזְרוּ אֲלֵינוּ.**
40. **וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אֲפּוֹא, אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.**
41. **וְעֲשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרְאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַיָּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.**
42. **כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִהְיוּ מֶן הַמְּשַׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.**

קטע 5

43. **כָּבֵר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבָנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.**
44. **וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמֵד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כְּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיָדִים לְכָךְ.**
45. **כִּי אַחֵר כָּךְ הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גִרְתָּ בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֲלֵיךְ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.**
46. **וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מִזְחִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.**

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ אֹז, רְבוּנוֹ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְךָ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיָה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֵלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לֹו כְּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹהָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֹז אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיּוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֱלֹהָה! וְאֱלֹהָה לֹא יְדַרִּיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאַלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפִנְיָהֶם, יֵאמְרוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנוֹ, וּכְבֹר לְפָנָיו הֵינּוּ מִסְלָמִים.
54. אֱלֹהֵה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמֵעַם לַהֲגֵי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֵּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים אֶת חֲבֵרָתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבְּל אֱלֹהָה יְדַרִּיךְ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהוּא מְכִיר אֶת הַמְדַּרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלְךָ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִנְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קָדוֹשׁ וּבִטּוֹחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מַצִּדְנוּ! אַךְ רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלִתִּי אִם מַעֵט, וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֵצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֹפֵחַ. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לָרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצִדֵּק הָעֹנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאַנְחֵנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיךָ כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מִחִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אֲזִי יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֹנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלֹאִי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.
65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?
66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֲמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלָּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֹיו תִּחֲזְרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׁאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יָדִי לַיְלָה אַרְבֶּּךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר! הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׁאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְבֶּּךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמּוֹ נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרֻנְסָה) מִחֲסָדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנִּבְיָא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הֵהוֹכַחַה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֱלֹהָ, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹ² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֶמְנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֱלֹהָ אֶת מַעֲוֹן הָאֲחֵרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חֲלֻקָּךְ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֱלֹהָ, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְצְךָ, כִּי לֹא יֹאהֵב אֱלֹהָ אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹ), אֲכֹן אֲדָּבְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְׁמִיד אֱלֹהָ לִפְנֵי דוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכֵשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹ. אֲכֹן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיגוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹ: קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אִזְּהֵם הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא יָכֹל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.

82. אִזְּהֵם אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמְצַמֵּם אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חֶסֶד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מִעוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֱלֹהָ שְׂאִינָם רוֹצִים לְהִתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהִשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירָאִי אֱלֹהָהּ.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עָלֶיךָ לְמַסֵּר אֶת הַקּוֹרְאֵן וְשִׁיבְךָ הַשֶּׁב (נִחְזִירְךָ אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרְךָ וּמִי נָתַן בְּתַעֲזָה גְמוּלָה.

86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאֵן) יִנָּתֵן עַל יָדְךָ וְרַק רַחֲמֹנוֹת מִרְבוּנְךָ. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבֵל יִרְחִיקוּךָ (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם. וְקִרָא אֶל רְבוּנְךָ, וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַמְּשִׁתָּפִים (לוֹ),

88. וְאֵל תִּפְגֶּה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחֵר זולָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זולָתוֹ. כָּל דָּבָר יִחַלֵּף מִבְּלַעֲדֵי פְּנֵיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלֵטוֹן וְאֵלָיו תִּחְזְרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֶל-עֲנֻכְבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֲנֻכְבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֲנֻכְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בְּנֵי הָאָדָם כִּי יַעֲזֹבוּ לֵאמֹר, הָאֱמֵנוּ, מִבְּלִי שְׁיַעֲמָדוּ בְּמִבְחָן?²
3. הֲרִי כָּבֵד נָסִינוּ אֶת אֱלֹה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֵיהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹדְקִים וּמִי הֵם הַכּוֹזְבִים.
4. האם חושבים עוֹשֵׂי הָרָעוֹת כִּי יוּכְלוּ לַעֲבֹר אוֹתָנוּ, הֲרִי לָקוּי כּוֹחַ שְׁפוּטָם.
5. מִי שֶׁמְקוֹנֶה לְהַפְגִּישׁ עִם אֱלֹהָ, הִנֵּה עֵת מוֹעֵד אֱלֹהָ בּוֹא זָבוּא, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
6. מִי שֶׁמְשַׁקֵּיעַ מֵאֶמֶץ עֲלָאִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן עֲצָמוֹ,³ כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְבְנֵי אָדָם.
7. וְאֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר, לָהֶם נִכְפָּר עַל חַטָּאֵיהֶם וְנִגְמַל לָהֶם עַל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴
8. אֲמָנָם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּנֹעַם וְחֶסֶד עִם הוֹרָיו.⁵ אֵךְ אִם יִתְאַבְּקוּ אֶתְדָּ לַצָּרָף לִי שֶׁתִּפְּסִים אֲשֶׁר אֵינָךְ מְכִיר, אֵל תִּשְׁמַע לָהֶם. אֵלֵי שׁוֹבְכֶם, וְאוֹדִיעֶכֶם אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
9. אֵךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס (לָגֹן) עִם הַיָּשָׁרִים.
10. בֵּין בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ הָאוֹמְרִים, הָאֱמֵנוּ בְּאֱלֹהָ, אֵךְ אִם הֵם נִפְגָּעִים בְּשִׁבְלִי אֱלֹהָ, יִשְׁמִימוּ פְּגִיעַת בְּנֵי הָאָדָם כְּעִנֶּשׂ אֱלֹהָ.⁶ וְאוֹלָם בָּבוֹא נִצְחוֹן (לְמַאֲמִינִים) מֵעַם רְבוּנָךְ, יֹאמְרוּ, עִמָּכֶם הֵינּוּ. הֵאִין אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹת בְּנֵי הָאָדָם?⁷
11. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַמַּאֲמִינִים, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹבְעִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים יִשָּׂאֻהוּ עַל אֲשֶׁר בָּדָו.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלְף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֶם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבִנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָהָהִים כַּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבָדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אֲכֹן אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִים אֲלֵי־הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כָּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּן בִּקְשׁוּ אֶת פְּרֹנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבָדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כָבֹר הַכְחִישׁוּ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֹּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּיצַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִתְחַזֵּר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אֲכֹן נִקַּל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבָרוּ בָּאֶרֶץ וִירְאוּ אֵיךְ יִצַּר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִיצַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בָּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגוֹ וּמוֹשִׁיעַ זולַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שְׁכָרו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה השְׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוּעִיבָה, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלָּה, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכָם בְּאַרְצָה.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזוּ בָּאָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹאֲחֲרִיָּה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוּר לָכֶם מִחֲרָבוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מֵה שִׁקְרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעֲיָם), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכֵן הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסָא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָה, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הֶעֱנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיו סוֹפֵת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיו אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלָּה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלָּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלָת אֵלָּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הַעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלָּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר עַל הָאֲלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלָתוֹ, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלָּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלָּלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַקִּיָּם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הקורֶאֶן), וְקִזְּמָה אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכָר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֵל תִּתְנַפְּחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרֵט לְחוּטָאִים שְׂבָהֶם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מִסְלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרֶאֶן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאָמְרוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָ (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאָמְרוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרֶאֶן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתִבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאִלָּא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אֲבָל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלָבוֹת אֵלְהָ אֲשֶׁר נָתַןָה לָהֶם הַדְּעֵת. רַק הַחוּטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאֲמָרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֵלָיו אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוֹנוֹ? אֲמָרוּ, אֲכֹן הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.⁴
51. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרֶאֶן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אֲכֹן בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשְׂמִים וּבְבָאֶרֶץ. וְאַלְהָ אֲשֶׁר הֵאָמְרוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹאִלָּא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יִחוּשׁוּ.
54. יִבְקָשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיהֶלֶם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהן 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מַעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוּ יֹאמְרוּ לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשָׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְקִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׂכָר הַעֲמִילִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינִם מְסֻגְלִים לַפְּרִינִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִינִס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּי צֶדֶד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֶת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִינְסוֹתָיו שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדָיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אָמֵר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרַכִּיבָתֶם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחֵר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיָּבֵשָׁה, יִצְרָפוּ לוֹ שְׂתַפְּכִים,
66. וְיָשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאֵם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאֵם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שְׁבָאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִייהֶם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשָּׁטָן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנָּחַה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאָכֵן אֱלֹהִי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אֶךְ-רוֹם, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו : זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים). וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִכָּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּגִי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינֵינוּ, וּמִסִּיחִים דַּעְתָּם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, מְרִבִּית בְּגִי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֹשֶׁת רַבּוֹנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוֹאִים מָה הִיָּה הַסּוּף שֶׁל קוֹדֶמֶיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדּוֹ וּפְתָחוֹ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פְּתִיחָהּ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשִׁלְחִיָּהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תִּהְיֶה הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית, וְאַתָּם תִּחְזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְגַּאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטיין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתתפים אשר שתפו לאללה מתעבדים לטובתם, ואז יכפרו בשתתפיהם שצרכו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפרדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לענש.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המת, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שניצר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עמהן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הברק שמעלה בלבבותיכם פחד ותקוה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֹאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בְּשֵׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ
הַמָּשָׁל הַנֶּעֱלָה בְּשִׁמְיָם וּבְאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲזָק.

קטע 4

28. והוא מָשַׁל לָכֶם מָשַׁל מִנְּפִשְׁכֶּם, הָאֵם עֲבָדֵיכֶם שֶׁתִּפִּים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ
לָכֶם! וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם! אוֹ הִתִּירָאוּ אוֹתָם כִּי־רִאֲתָכֶם אִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ? כִּזְאֹת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מִבְּנִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיף
אֶת זֶה שֶׁאֵלָּה גִזַּר שְׂיִשְׁאָר בַּתְּעִיָּה? לֹא־אֵלָּה לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פְּנִיךָ לְדַת (הָאֵסְלָאם) כְּחִנִּיף.¹ בְּרִיאַת אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי
הָאָדָם עָלֶיהָ. אִין לְשִׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָּה. זוֹהִי הַדַּת הָאֱמֶתִית, וְאוֹלָם
מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וְיִרְאוּהוּ וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְאֵל תִּהְיוּ מִן הַפְּגָנִיִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלָה שֶׁנִּתְפַּלְגּוּ בְּאֱמוּנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֶן שֶׁמַּחָה בְּשִׁלָּה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְּפַלְּלִים אֶל רַבּוֹנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו
בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׂיטָעִים אוֹתָם מִרַחֲמָיו, וְהִנֵּה חֶלֶק מֵהֶם מְצַרְפִּים
שֶׁתִּפִּים לְרַבּוֹנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הַתְּעַנּוּ זְמַנִּית, לְבִסּוֹף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדֵנוּ לָהֶם הוֹכָחָה מִן הַשְּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבֵּר בְּעַד הַשְּׁתִּפִּים
אֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְחָה, אֲדָּא
תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְּנִיאֲשִׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים כִּי אֵלָּה מִרְחִיב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפְּרָסָה לְמִי שִׁירְצָה?
אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקִרּוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֶלֶק הַמִּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצִּדְקָה), וְגַם לְמִסְכּוֹ וּלְנֹעַ
וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לֹאֵלָה הַמְּבַקְשִׁים פְּנֵי אֵלָּה. וְאֵלָּה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרַבִּית לְהַגְדִּיל הוֹנֵכֶם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דְּבַר
אֶצֶל אֵלָּה, וְרַק הַצִּדְקָה שֶׁאַתֶּם תוֹרְמִים לְרַצוֹת פְּנֵי אֵלָּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל
אֶת גְּמוּלָכֶם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיַּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיָה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיִּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתָם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיָּךְ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרֶם יָבוֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לְעֻכְבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לְעֻצָּמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּד יִגְמַל מִחֲסִדּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסִדּוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לִפְנִיָּךְ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוּבָה עָלִינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאִז אֶתְּה רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מִיֵּאֲשִׁים לִפְנֵי שְׂרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבִגְנוּ אֶפְּזָא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיֵּצַד יַחֲיָה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה. אָכֵן כָּכָה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאֲכֹן אַתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עָרְף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְעִיָּתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אִשֶּׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אִשֶּׁר יִרְצָה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אִשֶּׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֵלֶּה אִשֶּׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לְלוֹחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתֶם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לְבָנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מְשָׁל. אֲכֹן אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שְׁקֶרְנִים.
59. כִּךְ חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יִחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם מְשַׁכְנְעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לִוְקֵמָאן לִוְקֵמָאן

סורה זו נקראת «לוקמאן» משום שהשם «לוקמאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקמאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקמאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אלהה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אלה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרך והרחמים לעושי הטוב,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמצליחים.
6. ויש מבגי האדם אשר יקנה התולדי הספורים, כדי להתעלות מדרך אלהה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפננו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אלהה, והוא העזיז והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי עמודים שגוראים לעיו, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבל תנוע בכם, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאוה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אלהה, הראוני מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרויים בתעיה גלויה ובכורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ונאמרנו לו), הודה לאלהה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אלהה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. ו(זכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאללה שתפים, כי אכן השתוף (לאללה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אָמוּ נְשָׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמְל וְכָאָב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנֵיתִים² עַד שְׁגָמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֵלֵי הַדְּרִיךְ.
15. אַךְ אַם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אַל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבִנוֹ), בְּנִי! גַּם אַם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדְל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֲנָה אֶלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקְיָה בְּמַעֲשֵׂי עַבְדִּיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׂיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֶלְה הֵן הַמְּצוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֶלְלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלֵי אָדָמָה, כִּי אֶלְלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצַּנֵּעַ לָכֵת וְהַנִּמֵּךְ קוֹלְךָ, כִּי אַם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.

קטע 3

20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֶלְלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוֹתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוֹי וּבִסְטֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדָבָר אֶלְלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדְּרָכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׂאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׂמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֶלְלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֻמִּיץ הַבְּלָתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֶלְלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֶל תִּצְטָעֵר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֶלְלָה יוֹדֵעַ מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאגלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? נגידו, אלה. אמר, השבח לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעטים, והים לדיו, ועוד שבעה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזז וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדין) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינד רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה; והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבלעדי שקר הם, ואלה הוא העליון והכביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה לכם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכשו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילים אל הנבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדין) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדרך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדין, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שפיהם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע ובקיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-חגי 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שזכר
בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו
כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפנייהם. ר' פ'
15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה
שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-
עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרֶדֶת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקּוּרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפִּנְיָנִים) אוֹמְרִים, הַמַּצִּיא אוֹתוֹ (הַנְּבִיא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקּוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָךְ, כְּדִי שֶׁתִּזְהֵר עִם שְׂלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְרְכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאֵז עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעַדְיו כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְלִיץ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּךְ שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הָעֹזֵז וְהִרְחוּם,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרֵאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֵּיִן,
8. וְאֵז יָצַר אֶת זֶרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנּוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נִחְזָר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בִּפְגִּישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֱסָפְכֶם מִלְּאֵד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בַּיּוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מִרְכִּינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רַבּוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רַבּוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָעַת אֲנִיחֵנוּ מִשְׁכַּנְעִים.
13. אֱלוֹ רַצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְּרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גִּזְרָתִי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָּם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בַּיּוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשׁ שְׂכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ שְׂכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בָּמָה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בִּהְזָכִירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרַבּוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבַּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רַבּוֹנָם בִּירְאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לְכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוּת הַמַּעֲוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנִים הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָּם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאֵת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזִרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשָׂתֶם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בַּיּוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יִחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה.
22. הֵינֶשׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנוּ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אֲנוּ נִנָּקִים בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «نُكْسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת ינוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסַפֵּק
בְּדָבָר פְּגִישָׁתוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יִדְרִיכּוּ בַּפְקֻדֹתֵינוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֹמְדֵי בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָדָה הוּא יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיִּבְיֵנוּ כְּמָה הַשְּׁמֵדָנוּ לִפְנֵיהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי־צַד נֹבֵיל מִיָּם אֶל אֲדָמָה יִבְשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִיָּם) זֶרַע
שֶׁיֵּאֱכָלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהִעָנְשָׁתָם), אִם אַתָּם צוֹדִיקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפְּדִרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפְּדִרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפְּדִרְצָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶה, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֶה בָּקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעוּ עַל אֱלֹהֶה. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶה לְמִשְׁעוּ.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶה לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְגִרְשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מְאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבִרְיֶכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶה מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָד הִנְכוֹנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֶם (הַבְּנִים הַמְאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהֶה. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיכֶם, אַחֲיֶכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (חֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לָכֶד בְּלַבְכֶם, כִּי אֱלֹהֶה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמַאֲמִינִים מְאַחְרִיֹּתֶם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתִיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוִי דָם וְהִיוּ רִאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶה (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמְהַגְרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֶּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּבָר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הִנְבִּיאִים, וְאַתָּה (מוֹחֲמֵד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיֻסָּא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשׁוּתִיכֶם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار, טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיֵּרָאָה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמַטָּה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כְּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְחַד), וַתַּחֲשְׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אַז הָעַמְדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֵלָּא הַבְּטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ'ר⁴ בְּשָׁבִיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאַמְנֶם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לִסְגָת, בְּאַמְתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לְלֹא מָגוּ, וְאוּלָם הֵם אֵינֶם חֲשׁוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוּתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֵלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמּוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אַז לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מָעֻט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת עיטפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נצייר וקוריטיה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'ר, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲכָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינָם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוּלָם כַּאֲשֶׁר חוֹלְפֹת הַסִּפְנָה יָכוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בָּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָּאוּ מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמַּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תִּקְוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהִדְבֵּר הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמַּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲבִּיבוּתָם כְּלַפִּי אֱלֹהָ, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמִּתִּינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לַעֲצָמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּד לַמַּאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לַכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָּתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הֵיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וְנִפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאֻתָיו, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאִילָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מָכֹן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֶּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוֹל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אֵין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֲשָׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֵּיכֶן, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת יְמֵי הַבְּעִרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיַּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּגֵי הַבִּית (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טַהוֹר,
34. וְזָכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְּסִרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֵּיכֶן, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוֹקִים וְהָאֲדוֹקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֶצוֹם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוגיוראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאָף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הִרְהוּ תוֹעָה תַּעֲזֶה בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֶשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֶשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאֶשְׁתֶּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֶשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֶשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאֶשֶׁר זִיד גָּרַשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִיָּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֶשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֶשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֶשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אֲבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קֶטַע 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקוֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֶשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמִלְאָכֵיו מִתְפַּלְלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׁיֻצֵּיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲזִיָּה לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְנִרְחוּם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֶשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הֵכִין לָהֶם גָּמוֹל נִכְבָּד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לַעֲד וּלְמַבְשָׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקִרְאָה אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁוֹר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הֵבֵן הַמֵּאֲמִינִים שֶׁל הַנְּבִיא.

3. אִשְׁתּוֹ שֶׁל זִיד הִיתָה זִינָבָה בְּנַת גִּיחֶשׁ. הִיא הִיתָה בַּת דּוּדָה שֶׁל הַנְּבִיא מִצַּד אֲבִיו.

4. מִה שֶׁאֱלֹהָ צָנַח עָלֶיךָ לְהַנְשֵׂא לְזִינָב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סִין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרָשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלִכֶּן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִיגוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הִתְרַנּוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהִשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלַל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְּךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנְבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבָדֶךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שֶׁאֵת זְכוּתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כָּבֹר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שְׁלֹא יָבֹא מִיִּשְׁהוּ אֱלִיד בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְיִתְקַרֵּב אֱלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁבַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעָדוּ תִתְפָּאֲרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֲמַה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנְבִיא, אֲדָּהּ הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּגִיבָם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּהּ אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהַצִּיק לְשִׁלְחֵי אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ו אחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבגלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכיו מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו וברכו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויהרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יתפכו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ שׁוֹלָל אַחֲרֵי אֲדוֹנֵינוּ וּמִנְהִיגֵינוּ וְהֵם הִתְעוּ אוֹתָנוּ מִדֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר,

68. רבוֹנֵנוּ! אֲנֵא הִכְפֵּל אֶת עֲנָשָׁם וְקַלַּל אוֹתָם קִלְלָה נִמְרָצָת.

קִטְעַ 9

69. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר הִצִּיקוּ לְמוֹסָא, וַיִּנְקְהוּ אֵלָלָה מֵאֲשֶׁר דִּבְרוּ. הוּא הִיָּה נִכְבָּד אֲצֵל אֵלָלָה.

70. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלָלָה וְדִבְרוּ דְבָרִים אֲמִתִּיִּים,

71. וְאִזְ יִצְלִיחַ לָכֶם אֵלָלָה מַעֲשֵׂיכֶם, וַיִּסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם. כִּי מִי שֶׁמְצִיֵּית לְאֵלָלָה וְלִשְׁלִיחוֹ יִזְכֶּה זְכִיָּה עֲצוּמָה.

72. הִצַּעְנוּ אֶת הָאֱמוּנָה¹ לְשִׁמִּים, לְאֶרֶץ, וּלְהָרִים, אֲדָּהִם סָרְבוּ לְקַבֵּלָה וּלְשִׂאת בְּחוּבוֹתֶיהָ, וְנִשְׁמְרוּ מִמֶּנָּה. וְרַק הָאָדָם קִבֵּלָה עַל עֲצָמוֹ, אֲכֹן הוּא הִבִּיא עוֹל לְעֲצָמוֹ מִתּוֹךְ בְּעִירוֹת,

73. עַל כֵּן יַעֲנִישׁ אֵלָלָה אֶת הַצְבוּעִים וְהַצְבוּעוֹת וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְהַפְּגָנוּיִת, וּמִקְבֵּל תְּשׁוּבָת הַמֵּאֲמִינִים וְהַמֵּאֲמִינוֹת, כִּי אֵלָלָה סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אללה.

34

סִוְרַת סַבְא'

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סַבְא', שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי סַבְא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סַבְא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44. הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלַח.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנֶעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרֶעִין מִמָּה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטָן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּכִרְוֹשׁ בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֹשׁ הַמִּכְאִיב בְּיוֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנֶךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכָו שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁיבָה. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרְרוּ לְעַפָּר, תִּקְוֹמוּ לַתַּחִּיָּה מִחֲדָשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵ אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבֶּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית יְבוֹאוּ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הפרזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסולימאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסרבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטְרמית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתֵר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפרנסת רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרך הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, וצצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וְקִבְעֵנוּ בֵּינָם לִבֵּין הָעָרִים אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ עָרִים אַחֲרוֹת הַנִּרְאֹת לְעֵין, בְּתַחֲנוֹת בֵּינָם, לְהַקֵּל עַל הַשִּׁירֹת אֶת הַנְּסִיעָה בֵּינֵיהֶן: עֲבְרוּ בֵּינֵיהֶן לִילוֹת וַיָּמִים בְּטוּחִים.
19. וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! הַגָּדֵל הַמֶּרְחָק בֵּין תַּחֲנוֹת מִסְעֵינוּ. כִּךְ חֲטָאוּ לְנַפְשָׁם, וַיִּשְׁיִמֻם לְשִׁיחָה, וְהַפְצָנוּ אוֹתָם לְכָל רוּחַ וְקָרוֹעַ קָרָעֵנוּ אוֹתָם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹתוֹת וְלִקְחָ לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת מִכִּיר תוֹדָה.
20. אָכֵן מִצָּא אֲבָלִים אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם אֲמַת, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו, פָּרִט לַחֲבוּרָת מַאֲמֵינִים.
21. וְלֹא הָיָה לוֹ עֲלֵיהֶם כָּל שְׁלֹטוֹן, כִּי לִמְעַן גִּדַּע בֵּין הַמַּאֲמִין בְּאַחֲרִית לְאֲשֶׁר הוּא מְטִיל בָּהֶם סִפְק. רְבוּנָךְ מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

קטע 3

22. אָמַר, קְרָאוּ אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם לְקִיּוּמָם זִילַת אֵלֶּלָה, אֲשֶׁר אֵינָם שׁוֹלְטִים אֲפֹלוּ עַל דְּבַר שְׁמִשְׁקָלוֹ כְּגִרְעִין, לֹא בַשְּׁמִים וְלֹא בַּאֲרָץ, וְאִין לָהֶם כָּל חֶלֶק בָּהֶם,² וְאִין לְאֵלֶּלָה מֵהֶם כָּל עוֹזֵר.
23. (בַּיּוֹם הַדִּין) לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה בְּלִי רְשׁוֹת אֵלֶּלָה.³ וְעַם חִלּוֹף הַפַּחַד מִלִּבָּם, יֹאמְרוּ, מָה אָמַר רְבוּנָכֶם? יַעֲנוּ, הָאֲמַת, וְהוּא הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר.
24. אָמַר, מִי יִפְרֹנְסְכֶם מִן הַשְּׁמִים וְהָאֲרָץ? אָמַר, אֵלֶּלָה. לָכֵן בְּרוּר שְׁאֲנַחֲנוּ מִדְּרָכִים בְּדֶרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וְאַתֶּם נִמְצָאִים בְּתַעֲבָה בְּרוּרָה.
25. אָמַר, אַתֶּם לֹא תִשְׁאָלוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְאַנְחָנוּ לֹא נִשְׁאָל עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
26. אָמַר, רְבוּנָנוּ יִאָסֶף אוֹתָנוּ וַיִּשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק, וְהוּא הַשּׁוֹפֵט וְהַיּוֹדֵעַ.
27. אָמַר, הִרְאוּ לִי אֶת אֵלֶּה שְׁצִרְפַּתְתֶּם אֵלָיו כְּשִׁתְּפִים. לְעוֹלָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.
28. אוֹתָךְ (הַנְּבִיא), שְׁלַחְנוּ רַק כַּמִּבְשָׁר וּמִזְהִיר לְכָל בְּנֵי הָאָדָם, אֵךְ רֵב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים,
29. הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, מִתִּי יָקוּם הָאִיוֹם הַזֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים?⁴
30. אָמַר, לָכֶם מוֹעֵד יוֹם לֹא תִאֲחָרוּ אוֹתוֹ אֶף בְּשַׁעָה וְלֹא תִקְדְּמוּ אוֹתוֹ.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נבים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָם לֹא תִרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, לוּלֵא אַתֶּם, הֵייוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמַּתִּיָּהֳרִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֲאִם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאָתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, אַדְרָבָה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאֵלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מִסְּגֻרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵייוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הָעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֶשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירָצָה.⁶ אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הִם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵים הָעֲלִיוֹנִים (בְּגֹן עֵדֶן).
38. אֵד אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירָצָה מֵעֲבָדָיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְּרִנָּסִים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֶפֶס (אֵלֶּלָה) כָּלֶם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלָה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הָאֲדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתֶם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוֹמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נָתַנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שִׁלְחוּ אֲלֵיהֶם לְפַנֵּיךְ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלָּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלָּה לֹא הִשְׁיִגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נָתַנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נֹרָא הָיָה עֲנֹשִׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֶטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֵלֶּלָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אָחַד, וְתַחֲשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שֶׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגָעוֹן, אֵלָּא שֶׁלִּיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לַעֲצֹמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֵלֶּלָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמִם בְּאֱמֶת (נִגְדַּת הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יְסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֶתְעָה, אֶתְעָה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֶדְרֹךְ, הֲרִי הִדְרֹכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתׁ לְרֹאוֹתֶם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלּוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֹאמְרוּ, הֲנֵה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאֵלֶּה וּסְפָרָיו וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָּה יִשְׁיגוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָּפִי בַּתַּעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵיץ בִּינֵיהֶם וַיִּבֶן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָ עֵמֶק.²

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12.

2. ר' סורת עיאפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֵר הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֵר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֵר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיד תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התייחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הַרוּצָה בְּעַז, הִנֵּה הֵעִז כָּלֹּל לְאַלְלָהָ.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבִיר הַיָּפָה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְיֶמְנוּ עָלָיו. וְהַזֹּמָמִים רָעוֹת, לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זְמִמָּיהֶם.

11. אֲלֶלָה יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְּפָה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זִוְגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה), אִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחִי אָדָם לֹא יֶאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֹּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקָּל הוּא לְאַלְלָהָ.

12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁוִים זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁיתָהּ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמָרִים. אַךְ מִשְׁנִיָּהֶם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִיָּנִי דָגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תִּכְשִׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִפְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בַּחֲסִידוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ טוֹבָה.

13. אֲלֶלָה מִחֲדִיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשְּׂמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד יֵת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֲלֶלָה רְבוּנוֹכֶם, לוֹ הַמְּלָכוֹת, וְאוֹלָם אֵלָּה שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵיכֶם, בְּמָקוֹם אֲלֶלָה אִין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קַלְפָּה שֶׁל גִּלְעָיִן תִּמָּר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הִיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הִיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קִשְׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כִּמּוֹ בְּקִיָּא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הַעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָהָ, וְאַלְלָהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֲלֶלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸

18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרָא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרֵים) לְשֵׂאת אֶת מִשְׁאָהָ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיִּרְאִים אֶת רְבוּנוֹס בְּסִתֵּר וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאֲשֶׁר יִזְכֶּה, לְנֶפֶשׁוֹ יִזְכֶּה. וְאֶל אֲלֶלָה הַדֶּרֶךְ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 139; סורת יונוס 10: 95; וסורת אל-מונאפקון 63: 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; וסורת אר-רעד 13: 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55: 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19: 81 - 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14: 19.

8. ר' סורת אבראהים 14: 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּסֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׂרָבִית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאוֹלָם אֶתָּה לֹא תִּיכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזֹהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבָּשָׁר וּמְזֹהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מְקֻרְבָּה שְׁלִיחַ מְזֹהִיר.³
25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסִפְר מְאִיר.⁴
26. אֲזִי הָעֲנֵשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעָה 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמְּקָנָה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם הַמְּלַמְּדִים הֵם הַיְּרֵאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלֵחַ.
29. אָכֵן, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסִפְר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקִנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מִחֲסָדּוֹ, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסִּפְר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסִּפְרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרֵשְׁנוּ אֶת הַסִּפְר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מֵעוֹבָדֵינוּ. אֲדָּ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן וְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁיבָה לָאֵלֶּלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנָנוּ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עֵמֶל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֵד הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוֹת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּד נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנָנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזְנֵנוּ נִעְשָׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרוּצָה לְהִזְכֹּר שְׂיָכַל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הַעֲנֵשׁ)! אִין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שְׂפִלְבָּבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַל בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשִׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירְתּוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אֵלֶּלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפְנוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוּלֵי נָתַנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחֲזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה וְרַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֵלֶּלָה מַחֲזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם,³ וְאִם יִחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם, לֹא יִחֲזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבָּעוּ שְׂבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֵלֶּלָה, כִּי אִם יָבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִישְׁרֵיו לְכַתּ מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוּלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוּתָם וְיִהִירוּתָם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשֵׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזָמְמוּ לָרֵעָה, אֵד לֹא תִקְיֵי הַמְזַמָּה הָרָעָה אֵלָּא בְּבַעֲלֶיהָ. הַיּוֹכֵלוּ לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אֵלֶּלָה לֹא יַחֲלִיף וְלֹא יִמִּיר לַעֲוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בארץ וראו מה היה גורלם של הדורות אשר קדמו להם? הם היו חזקים מהם, ואולם אין דבר שאללה לא יכל להתגבר עליו, לא בשמים ולא בארץ. הוא יודע והכל-יכול.

45. לו היה אללה מעניש את בני האדם לפי פעלם, לא היה משאיר כל בריה על פני האדמה, אך הוא דוחה את עונשם עד למועד קבוע, אולם באשר יגיע המועד הקבוע להם, הנה אללה יודע את מעשי עבדיו.

36

סִוְרַת יֵאָ. סִין.

יֵאָ. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין.» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט». ה. 20; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין, יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין.» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְחִקְוֹרְאֵן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמִיד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בְּאַרְח מִישְׁרִים.
5. הוּא (הַקְוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֲזוּז וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתֶם בְּצִדְקָא, אֲדָּהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוֹאֲרֵיהֶם מִסְּגוּרוֹת⁵ עַד הַזֶּקֶן יָגִיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וַיִּמְאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעֹרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּם אוֹ לֹא תִזְהִירוּם, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלָּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מִדְּבָרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֹן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכֹן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ)?¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתְּם בְּמֵאוֹמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֹן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יִדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקִבַּע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבָּדִים בְּגֹן עֵדֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נִאֲלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מֶה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיִוְבָאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 131 ; סורת אנ-נמל 27 : 47 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6.

5. ר' סורת הוד 11 : 111.

קטע 3

33. ואות הוא להם, הארץ המתה החיינו אותה ונוציא ממנה דגנים אשר מהם יאכלו,
34. ונטענו בה גנות תמר וענב, והבקענו בתוכה מעינות,
35. למען יאכלו מפריו, אף כי לא ידיהם עשו זאת. האם לא זכירו תודה?
36. השבח לאללה אשר ברא את כל המינים מאשר תצמיח הארץ, ומהם עצמם (ברא זכרים ונקבות), ומאשר לא ידעו.¹
37. ואות הוא להם הלילה, נפריד ממנו אור היום, והנה חשוכים הם.²
38. והשמש היא נעה במסלולה עד מקום אשר נקבע לה, לפי קביעת העזוז היודע.³
39. לגרם קצבנו תחנות, עד שהוא חוזר ונראה כענף דקל נושן.⁴
40. השמש לא תוכל להדביק את הירח, ולא הלילה עובר את היום, כי כל אחד מהם מהלך במסלולו הקבוע.⁵
41. ואות להם אשר נשאנו את צאצאיהם על הספינה העמוסה,⁶
42. יצרנו להם עוד כדגממה למען ירכבו עליה,⁷
43. ואם נרצה נטביעם ואין עוזר להם והם לא ינצלו,
44. אלא ברחמים מאתנו ונתן להם להתענג לזמן קצר.
45. ואם נאמר להם (לכופרים), יראו את אשר לפניכם ואשר מאחוריכם,⁸ למען תרוחמו. (הם פונים ערף).
46. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, יפנו לו ערף.
47. ואם נאמר להם, תרמו (לנצרכים) ממה שהעניק לכם אללה. הכופרים יאמרו למאמינים, האם נאכיל את מי שאללה לכל להאכיל אם ירצה? אכן, רק אתם (המאמינים) נתונים בתעיה ברורה (לשאל מאתנו לעשות כדבר זה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189 ; סורת ינוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בְלָתִי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתְנַכְּחִים.
 50. וְלֹא יוּכְלוּ אֲפֹלוּ לְצוּת לֹאֲף אֶחָד, אוֹ לְשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִיחַ הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוּנָם וַמְהִירוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצִדְקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִיחַ הֵם כָּל־ס יוֹבָאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בְלָתִי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בַּעֲלֵי הַנֹּץ, נִהְנִים הַיּוֹם מִהַתְּעַנּוּגוֹת,
 56. הֵם וַיִּשְׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרִשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל מִינֵי הַפָּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאַל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבֶּר הַתְּעָה מִכֶּם הַמּוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרֶתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוּם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צִד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת ינוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְכִּים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?¹
69. לֹא לִמְדָנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חִי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲלֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יָרְאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ לְמַעַנְס מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעָבְדָנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לָרְכִיבָה, וּמֵהֶם לְאֶכִּילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלָת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אוֹלִי יַעֲזָרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילִיָּהֶם) חִילִים. הֵם וְאֱלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֹשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אִפּוּא דְּבָרֵיהֶם, כִּי אָכְנוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרְאֵנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גְּלוֹי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשָׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרַאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יֶרֶק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לִבְרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכֵן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דְּבָר הוּא רַק מְצִיָּה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֹּׁכֵחַ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאָת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאָת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַאפָּאָת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֶיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכָבִים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּיָן, וְצַפּוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ
- אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטֵּיִן דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבַהֲזָכִיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֶלָּא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוִים נָקוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנְסִי כֹן! וְאַתֶּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג'י 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכֵן רַק תִּרְוָעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹזִי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפּוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, וְהִדְרִיכוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׂנִיגֵיעוֹ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזַ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתָם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתָם.

31. וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוּנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲזִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמֵנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּבּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי בְּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהִי מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמָת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהִי הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשווע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מִזֹּנִם בְּשֹׁפֶעַ.
42. פִּירוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֶמֶת זֶה,
45. וְגִישׁוֹ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לִשְׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוּלוֹת וְכֹפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזֵּה לִי פֶעַם עָמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִזְמֶר, הֲאִם אֶתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֹד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הֲאִם אַתָּם מְבִיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֲמִצֵּעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבִדְתִּנִּי.
57. וְלֹאִלָּא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרָאוּשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נַעֲנֵנָשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגוֹרֵל כְּזֶה יַעֲמְלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הֲאִם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוֹ אוֹתוֹ לִהְיוֹת מְבָחָן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאָכַן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמֵּי־רוּתָחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְּשׁוּבָתָם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אָכַן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרֹךְ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדָמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרָאָה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאִמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיָּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵנוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָה־הֵם,
84. כְּאֲשֶׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאָבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וּמָה תִּחְשְׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלֹו שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנוּ עֵרֶף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָ אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הַתַּעֲבָדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוּ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בַּשָּׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הַנְּנִי הוֹלִיךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יִדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מַצְלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַז בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לַגִּיל שֶׁל יָשׁוּב הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרְבָּן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבְּעָלִי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוֹךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוּי אֲבֵרָאֵהִים!

105. כְּכֹר קִימַתְ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבָשׁ שֶׁשְּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהַנְּצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבֵרָאֵהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישְׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעוֹשֵׂי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרְכֵנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמְצָאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעַצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הַבֶּן הַמִּתּוֹן בַּעֲרַבִית חַלִּים, חִלִּים, הוּא אִיסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֵאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנִתְּנוּ לְשִׁנְיָהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבֹאֵר,¹
118. וְהִדְרָכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לְשִׁנְיָהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְּשׁוּ אֶת הַטּוֹב בַּיּוֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאִמָּנָם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכֹן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחַד,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתָם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבִלְיָלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אֲפּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלוח וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשִׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהֵה),
144. כִּי אִזּוּ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהָדָג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמֵם כְּשֶׁהוּא חָלָשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כֵּךְ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הֲאֵם לְרִבּוֹןֵךְ הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הֲאֵם בָּרֵאנוּ אֶת הַמִּלֻּאֲכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָעִידִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצֵאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהֵה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֶה.
153. הֲאֵם אֱלֹהֵה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אֵינֶךְ תִּשְׁפָּטוּ?
155. הֲאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הֲאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהֵה וְהַשָּׂדִים, אֵךְ הַשָּׂדִים יוֹדְעִים שְׂיוּבָאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהֵה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וְיִתְעַלֶּה מַעַל לָמָה שֶׁמִּיִּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵךְ לֹא כֹן עֲבָדֵי אֱלֹהֵה הִנָּאֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהַאֲלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתָּנוּ מְקוֹם קָצוֹב,
165. וְאַנְחֲנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכַן אֲנַחְנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתָנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אָבֵל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֵר יֵצֵא דְבָרָנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גִדּוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
175. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוּא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
179. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבְחָ לְרִבּוֹנָהּ, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הַנִּעְלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבְחָ לְאַלְלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת : צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמַחוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרֶבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלֹהִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֵלָּא הַמִּצָּאָה.

8. הַחִוֶּרְדָּה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּה־רַתִּי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמְעַנִּיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בְּמִדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִם.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׁמָהּ (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וַיִּכְבֵּר קִדְמוֹ לָהֶם בְּכִפְיָהּ בְּגִי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְגִי עֲאֵד, וּפְרָעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונוס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹשׁ שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֶלָּא לְצַפּוֹת לְצוֹחָה יַחֲידָה שְׂאִין לָהּ דַּחֲיָה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הַחֹשׁ לָנוּ אֶת חִלְקֵנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לִפְנֵי יוֹם הַחֲשׁוֹבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דָּאוּד אִישׁ הַחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּוֹפְפִי אֶת הַהָרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכָל־שְׂמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקְנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲקָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָנָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שְׂמָעֵת עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיְרִיבִים שֶׁטִּפְסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּד).

22. וַיִּכְנָסוּ אֶל דָּאוּד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יְרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשֵׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּינֵינוּ בְּצֶדֶק וְאַל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעַת כְּבָשׂוֹת וְלִי כְּבָשָׂה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שְׁתַּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֹץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּד, אֲכֹן הוּא עֲשֵׂק אוֹתָדָּ בְּכִשּׁוֹ כְּבָשֶׁתָּדָּ עַל כְּבָשׁוֹתָיו. שְׁתַּפִּים מִרְבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזֶה, אֲדָּ לֹא הִמָּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דָּאוּד כִּי רַק הֶעֱמַדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזִי בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוֹ, וְסָגַד, וַיִּחַזַּר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרָב לָנוּ, וַיִּחַזַּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הוֹי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תִשְׁוִקְתָּךְ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשָּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשָּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשִׁבּוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוֹ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינִיָּהִם. זֹאת מִחֲשָׁבֶת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מִעֵנֶשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנֹשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עָרַב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּה.

33. וְהוּא אָמַר, הִשִּׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לִלְטֹף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הַעֲמַדְנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כֶּסֶּאֱו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִזוֹ),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הַעֲמַדְנוּ לְרִשּׁוֹתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָּתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאַזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשִׁבּוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بِالْحَقِّ : באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אֵיּוֹב (אֵיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאֲדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲמָהּ וּלְשִׁתָּהּ.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאֶנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאֵל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מַה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה), הוּא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיעֲקֹב, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִי הָעֵמֶקָה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהֵה),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לַעֲוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כַּפֵּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִזָּה הוּא הַזִּהְרָה וְכָבוֹד (לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לִירְאֵי אֱלֹהֵה הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי יַעֲדֹן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהִם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדָם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אַחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִחַדֵּל לַעֲוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיהָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הַיִּצּוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרִים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אלהה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל : 16 ; 96 ; סורת הוד : 11 ; 108 ; סורת פוצלת : 41 ; 8 ; וסורת אר-רעד : 13 ; 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מִנְסָה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! אֱלֹהֵ אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנָשׁ בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֵמֶת הִיא, כִּךְ יִתּוּכְחוּ בַעֲלֵי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר, אֵין אֱלֹהֵ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵ, הָאֶחָד, הַמִּנְצָח,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, הַעֲזִיז וְהַסֹּלֶחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבָר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶךְ.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאָתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּנָךְ לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטֵּיִן.³
72. וְהִיָּה בַעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתֵי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסָגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סָגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַהֵר וְהִיָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵ), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָךְ לִסְגֹּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי? הַתְּנַשְׂאֲתִי, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֲתִה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מִטֵּיִן.
77. אָמַר (אֱלֹהֵ), יֵצֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אֲתִה.
78. וְעֲלִידָה קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבאי 78 : 2. (النبي العظيم = אנ-נבאי אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקרָה 2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת

אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם קוּמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדְּךָ! כִּי אֲתַעֶה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתִּימָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ וְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנגחלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. כאשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אד כאשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצורף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונו? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאללה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגיו משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו נפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אברהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיף אֱלֹהִים וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הַאֲתָה תַצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶזֶם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהֻרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֱלֹהִים שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהִים מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעֲנִיּוֹת.¹ וְאַחֵר כֶּף יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּנֵּבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְרִסְסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בֵּינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֱלֹהִים אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֲסֵלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֱלֹהִים.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֱלֹהִים הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֶּף יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֱלֹהִים.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיף אֱלֹהִים אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֱלֹהִים, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֲכָזְרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׁנִידֵי אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן?)⁵ וַיֹּאמֶר לְכּוֹפְרִים,
טַעְמוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה (הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֱלֹהִים נָתַן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שינד למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האלילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אל-עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִתְנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שִׁיקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שִׁיתְעָה הָרִיחוּ מִתְעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֶלְלָה נֶאֱסַף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעַת מוֹתָן, וְאֶת אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֶלְלָה מְלִיצִים? אָמַר (מוֹחֲמַד), אֶפְלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יָבִינוּ דְּבָר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאַלְלָה שִׁיכַת הַהִמְלָצָה כְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֶלֶּי תִחַזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֶלְלָה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמְחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֶלְלָה! בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֶלְלָה הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרָא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֶלְלָה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֶלָּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדַבְרֵיהֶם אֶלָּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כֶּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ופגשו.¹
52. האנשים יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שיצא? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכן אחרי הטוב (הקוראן) שהירד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחושו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבְיָדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפְּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וַיִּבְטִיטוּ.

69. אֵז תֵּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקַס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וַיּוֹבֵאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וַיִּשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא זִקְפָחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלוֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרֵיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלֵּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקֶּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכֹּסֵנוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמְהָ נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הִיִּהְיִרִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרֵיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכֹּסֵנוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחוֹתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֶּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֵן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אָכֵן מֶה טוֹב שְׂכַר הָעֲמִלִּים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רְבוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֻזּוֹ וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסֵּלְחָן לַחַטָּאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוֹנֵשׁ קִשּׁוֹת,² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הַרְבִּיִּים,³ אֵין אֱלֹהֵה בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּלֵם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנֹכְחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהֵה,⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּה (מוֹחֵמַד) אִפּוּא הַסֵּתוּבָבוֹתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעֵסֶק.⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָה. הֵם הַתְּנֹכְחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לַהֲפָרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלַם אֲנִי הָעֲנִשְׁתִּי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עָנְשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רְבוּנָדָּה כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהֵה (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשְׂאִים אֶת כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רְבוּנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רְבוּנָנוּ! אֶתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,⁷ סֵלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּד, וּשְׁמַר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׁאוּל.⁸
8. רְבוּנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אֶתָּה הָעֻזּוֹ וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות : ע'אפר 40 ; פוצלת 41 ; אש-שורא 42 ; אז-ז'ורוף 43 ; אד-דוח'אן 44 ; אל-ג'את'יה 45 ; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

6. ר' סורת הוד 11 : 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 80 ; סורת אל-אעראף 7 : 89 ; וסורת טא. הא 20 : 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2 : 201 ; וסורת אאל עמראן 3 : 16.

9. וַשְׁמַר אוֹתָם מִן הָרְעוֹת, וְאַשֶּׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִיו, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרָאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיהֶנֶם), שְׁנֵאתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֵאתְכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם .

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוּנֵנוּ! הִמֵּת אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְהִתְחַלֵּית אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחֵנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דָּרֶךְ לְצֵאת מִכָּאן (מִן הָעֶנֶשׂ הַזֶּה)?¹

12. (וְאַזּ יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֶנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאַשֶּׁר יִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלָם כְּאַשֶּׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפִּיִּם הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אַכֵּן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזֶּוֹן, אֵד רַק הַחוּזָר בְּתִשּׁוּבָה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רַבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגָּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיוֹפִיעוּ בָּלֶם לִפְנֵיו, לֹא יִסְתִּירוּ דָּבָר מֵאֱלֹהָ. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאַשֶּׁר הִלְבְּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם יִחַנְּקוּם מִפֶּחַד. אִין לַכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דְּבָרֵיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמִּבְט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתָּר בְּלִבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוּלָם אֵלָה (הַשְּׁתַּפִּיִּם) אֲשֶׁר יִקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלָעָדֵיו, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֵאוּמָה. אַכֵּן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפניהם? הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברוכים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברוכה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארוו, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הנחיו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה פאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאייהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהָג עִם נוֹחַ וְעָאֵד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדּוֹ.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יֵרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֵשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנָן מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּמִי שִׁתְּעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֶתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּן מִתְּעָה אֵלֶּלָה אֶת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֵלֶּלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהּגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלֶּלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵן יַחֲתֵם אֵלֶּלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִיץ.
36. וְאֲמַר פְּרָעָה, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²
37. שֶׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֵעֲלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵן קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּלָה, אֵד הַמְזֻמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִידוֹן.
- קטע 5**
38. אֵז אֲמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרֵי וְאֲדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמִינִית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּחֱצֵחַ.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֹּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנָסוּ אֶל הַגֹּן וְפָרְנָסוֹ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֶתְכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֶתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֶתֶם מְזַמְּנִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלֶּלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֶת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמֵּן אֶתְכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אוֹתִי אֲלֵיו (עֲבֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינוֹ רְאוּי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּלָה סוֹפְנוֹ לְטוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרַתִּי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עַבְדִּיו,
45. וְאָכַן הֵצִיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֶנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֶלֶק מִן הָעֶנֶשׁ?
48. וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלָנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעַבְדִּים שְׁלֹוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוֹנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׁ.
50. וַיֹּאמְרוּ (הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וַיֹּאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן, וַיֹּאמְרוּ, קְרָאוּ (אֵתֶם) אֶפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֲדָּא אֵין קָרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֶלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַיּוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בַּיּוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדֻקוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלֶקֶם, וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַמַּעוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנֵקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֵתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָדָּ, וְשִׁבַּח וְהַלֵּל אֶת רְבוֹנָדָּ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֶלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוּאָה.

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.

2. ההבטחה לנביא היא, שהוא יצא על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אָכּוּ בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלַם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶת, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לַעֲוִשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׁמַיִם לֵב לֹא זֶהְרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֵלֵא כָּל סֶפֶק, אָבֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מֵאֱמִינִים בְּזֶה.
60. רְבוֹנָכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֵד שֶׁחֲצָנִים הָרוּאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּיזָה לְמִנוּחֲתָכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוֹנָכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּיצַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמֶּנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֹר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהָעִנִּיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֵכֶל וְלִשְׁתוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוֹנָכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמּוּנָתוֹ. הַשֹּׁבֵחַ לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֱלֹהִים בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחֵר שִׁבְּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוֹנִי, וְצוֹיֵתִי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצֹר אֶתְכֶם מֵעֶפֶר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְּבַגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מָסִים, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרֵא דָבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חִגִּי 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, אל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאלה? הם יאמרו, תעו מאתנו,² אך אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ואתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקים משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת ינוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפנייהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרותם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באלה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, ודרכו של אלה בעבדיו בצדק, לכן הכופרים הם המפסידים.

41

סִוֵּרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחָמְךָ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הִזָּה) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הֶרְחָמְךָ וְהֶרְחֹם,²
3. (הוא) סִפֵּר שֶׁבָּאָרוֹ אוֹתוֹתָיו מִפְּרָשִׁים, קוֹרָאן עֲרַבִּי לִבְנֵי אָדָם יוֹדְעִים,³
4. מִבְּשׂוֹר וּמִזְהִיר, אָבֵל מִרְבִּיתָם פָּנוּ עֵרָף וְלֹא רָצוּ לְשִׁמְעַ לּוֹ.
5. וְאָמְרוּ, לְבוֹתֵינוּ מְכַסִּים בְּכִסּוּי עֵבֶה אֲשֶׁר מוֹנֵעַ אוֹתָנוּ לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁר
אֵתָהּ מִזְמִין אוֹתָנוּ אֵלָיו, וְאֶזְנֵינוּ כְּבִדּוֹת מִשְׁמוֹעַ אֲשֶׁר אֵתָהּ אוֹמֵר,⁴ וּבִינָנוּ
וּבִינְךָ יֵשׁ מְחִיצָה. עֲשֵׂה אִפּוֹא, וְאֶף אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים.
6. אָמַר, אָכֵן אֲנִי אָדָם וְאֲנִי כְּמוֹכֶם, אֵדָּה מִן הַשָּׁמַיִם הוֹשֵׁרָה לִּי כִּי אֱלֹהֵה הוּא
אֱלֹהֵה אֶחָד,⁵ הֵיוּ אִפּוֹא נְכוֹנִים עִמּוֹ וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ. אוֹי לִפְגָּנִים,
7. אֲשֶׁר אֵינִם נוֹתְנִים אֶת הַצִּדְקָה, וּבְעוֹלָם הִבָּא הֵם כּוֹפְרִים.⁶
8. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב לָהֶם שְׂכָר בְּלִתִּי מְגָבֵל.

קטע 2

9. אָמַר, הָאֵם אַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָרֶץ בְּיוֹמִים,⁷ וַתַּעֲשׂוּ לוֹ
שְׁוִים! (הַבּוֹרָא) הִזָּה הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
10. וְקָבַע בָּהֶם הָרִים יַצִּיבִים,⁸ וַיִּבְרָךְ אוֹתָהּ, וְקָצַב בָּהּ מִזּוֹנוֹתֶיהָ בְּאַרְבָּעָה יָמִים,
לְמִי שֶׁבָּרְצוֹנוֹ לְלַמּוֹד עַל כָּךְ.⁹
11. אַחֲרֵי כֵן הִתְנַשָּׂא אֶל הַשָּׁמַיִם, וְהֵם עָשׂוּ, וְאָמַר אֲלֵיהֶם וְאַל הָאָרֶץ, בּוֹאוּ
בְּרָצוֹן אוֹ בְּהִכָּרַח, אָמְרוּ, נִבּוֹא מִרְצוֹנֵנוּ הַטּוֹב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קישט במאורות ובמשמר, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כבאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עס ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו וייראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאובי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישירים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באלה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המחה אדמה כזו וחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחיית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורו הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָּשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אִין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלְדֶת אִם לֹא בְּדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנַיִם), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אִין בִּינִינוּ מִי שְׁנִיעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנַי כּוֹ, וְרָאוּ כִי אִין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אִין בּוֹ אֵדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אֵדָ כְּשִׁפּוֹנְעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לְהַתִּיֵּאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמִינוּ אַחֲרֵי שְׁפָנְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֹו לִי, וְאִינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֵדָ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשִׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֵדָם הוּא סוּטָה, אֵדָ כְּשִׁהֲצָרָה פּוֹנְעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רַבָּה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵ תוֹעָה גְּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלֻקָּתָ?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שְׁתַּתְּבָּרַר לָהֶם הָאֵמֶת. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סִפְּק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֵדָ הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתַעְצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתַעְצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתַעְצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתַעְצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱוִיז וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגְלוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.
5. כִּמְעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתִהְלֵת אֱלֹהָ וּמִבְּקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אֲכֹן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגְּנִיִּים מִבְּלַעַדְיוֹ, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרָבִי, כִּדִּי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּנֹן וְחֶלֶק בָּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגֹן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ מִגְּנִיִּים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגֹן, וְהוּא הַמַּחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכִד דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עָלָיו סִמְכָתִי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִיָּה חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְּפִשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזִּדְיוֹגוֹת אֵתְּוֹ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5: 48; וסורת הוד 11: 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִנְבֵּלָה לְאֲשֶׁר יִרְצֶה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לִדְת לִפִּי מֶה שָׁצְנָה לְנוֹחַ (נח), וּמֶה שֶׁגָּלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסָא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְמוּ אֶת הַדֵּת וְלֹא תִחְלְקוּ בָּהּ, לִפְנֵנִי קֶשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מֶה שֶׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֱלֹהֵי אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיד אֱלֹהֵי אֶת הַחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה.
14. וְלֹא נִחְלְקוּ (הַפְּנֵנִי) אֲלֵא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֱלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מַסִּים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלֶּה שֶׁיִּרְשׁוּ אֶת הַסֶּפֶר³ מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְמוּת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת בִּיחֹס אֱלֹהֵי (הָאִסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אִפּוֹא (לְעִבּוֹדָת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְדֵּךְ אַחֲרֵי נְטִיווֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכָחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֵאָסֶף אוֹתָנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֱלֹהֵי.
16. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שֶׁנִּעְנֵנוּ לוֹ, טַעֲנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד אֶת הַמַּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנֵּין לָךְ לַדַּעַת שֶׁשַּׁעַת הַדִּין קָרוּבָה?
18. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיֶשֶׁה, וְאוֹלָם הַמַּאֲמִינִים בָּהּ מִלֵּאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוָּדְעִים כִּי הִיא אֱמֶת. אֲבָל אֵלֶּה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בְּתַעֲיָה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֱמֶת).
- קִטְעַ 3**
19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעֲבָדָיו וְהוּא מְפָרֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם תִּבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֶת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם תִּבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה! לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז הנה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצרצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, יודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו הנה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוהכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמותה.¹ אך מי שישלח וישלים, שכוונו על אלה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתעזה אלה, לא יהיה לו מושע. ותראה את הפושעים כפאשר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מַאֵת אֵלֶּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִמְנַע בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מִקְלָט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָף, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֵלָא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרְחֻמִּינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָא אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֵלֶּה מַלְכוּת הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וְיָכוֹל.
51. אֵלֶּה לֹא יִדְבֵּר לָאָדָם אֵלָא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּה (אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכָם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצֶה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֵלֶּה אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ. וְאַל אֵלֶּה חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פי' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רוף 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹.
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותנו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשא אל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּ אֶנְחָנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעַדְדֵי חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר גָּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּ בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טָעַנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלֵּא בְּכַעַס.⁴
18. מִהִסּוּג שֶׁמִּגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׂאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טָעַנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרְחָמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאִיָּה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרְחָמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נָתַנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֶפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֶנְחָנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּ לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מְזַהֵר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֶנְחָנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֶנְחָנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוֹ, הִתְנַקְּמָנוּ בָּהֶם, וִרְאָה מָה הִיָּה סוֹף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהַשָּׂאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֵלֵיהֶם הָאֵמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּחַ (מוֹחֲמַד) גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתֵּי הָעָרִים?¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲיָתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמֵנוּ אַחַדִּים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׂרִוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ.
33. וְלֹא שִׁיחִיו בְּגִי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהֵחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֵצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרְחָמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מַדְרִיכִים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר גִּיַּע אֱלִינוּ יִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמְרַחֵק בֵּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעַרֵב, כִּי חֵבֶר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֱלִינוּ (מוִיחַמַד), אֶנְחֵנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדֵנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזָק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדָרָךְ הַיִּשָּׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבִנֵּי עַמּוֹךְ, וְעִתִּידִים אַתֶּם לְהִשָּׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיחַסְתֶּם אֵלָיו?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרְחָמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מועיירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בברית אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחת? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לציג לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אמר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אלה וציתו לי.
64. כי אלה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי ש'אפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה פאויבים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאוונה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! ש'שים רבונך קח לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אמר, אלו הנה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל למה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשליח ולשחוק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדי לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבונני! אלה עם אשר לא נאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִוֵּרַת אֶדְ-דּוּחַ'אן הַעֲשֹׁן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דּוּחַ'אן, הַעֲשֹׁן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחַ'אן, עֲשֹׁן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשֹׁן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אֲשַׁבַּע בְּסֵפֶר הַבְּרִיר (הַקּוֹרְאָן)!
3. הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּלִילָה הַמְּבֻרָד,² כִּי אָמַנְס הָיִינוּ מִזְּהִירִים.
4. בּוּ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מִהַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי לַמְּלָאכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגְזֵר,
5. צוּ מֵאֲתָנּוּ, מֵאֲזוּ וּמֵתֵמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מִרְבוֹנָד, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רְבוֹן הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינִיָּה, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוֹנֶתְכֶם אַתֶּם.
8. אִין אֱלֹהֵ זולָתוֹ, הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְהוּא רְבוֹנְכֶם וְרְבוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרֵאשׁוֹנִים.³
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בַּהֲטֹלַת סֶפֶק בְּאַמֶּת.
10. לָכוּ חֲכֵה לְיוֹם בּוּ יְבִיאוּ הַשְּׁמַיִם עֶשֶׂן גְּלוּי,
11. יִכְסֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה הָעֶנֶשׁ מִכְּאִיב.
12. רְבוֹנֵנוּ! הִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אֶת הָעֶנֶשׁ, כִּי מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בְּיוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שֶׁכָּבַר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמִיד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֶרֶץ וְאָמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לְמַד אוֹתוֹ) וְהוּא מִשְׁגָּע.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֶנֶשׁ לְזִמְן מָה, אַתֶּם תַּחֲזֹרוּ לְכַפֵּירָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנִעְנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וְכָבַד נִסִּינוּ לְפָנֵיהֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פְּרַעָה, כַּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסָא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמציאן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהִזְכָּחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסָה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעָבַר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנֹנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחֵזִי רוֹחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאֶנְחֵנו הוֹרְשָׁנו כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קִטְעַ 2

30. וּכְבֹר הַצֵּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחִרְנוּ בָהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוֹן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֵנו נְמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נִקּוּם לַתְּחִיָּה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
37. הָאִם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבָע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבָע: תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,
42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחום.
- קטע 3**
43. הנה עץ הזקום,²
44. מאכל לכופר,
45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,
46. כרתיחת המים החמים מאוד.
47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,
48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.
49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד.³
50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴
51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,
52. בגנות ומענינות,
53. ללבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,
54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵
55. ויזמינו בהן (בגנות עדר) כל מיני פרות, והם בטוחים.
56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,
57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.
58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שישזכרו.
59. לכן המיתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוֵּרַת אֶל-גִּ' אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אל-ג' את'יָה, הפּוֹרְעִים בְּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג' את'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפּוֹרְעִים בְּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'אתייה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זְהוּ סִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֵזוּז וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאַתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחֵיָה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאֶרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבְחִלְפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַנֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבְכוּוֹן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לְעַם מְשֻׁכִּיל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבֹן מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה וְקִרְאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשֹׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נוֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שָׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָּהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זְהוּ (הַקּוֹרְאָן) מְדַרִּיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינּוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּאֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֶנְשִׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׁה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׁה רַע מְזִיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבָּר נָתַנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּכְרַנְסָנוּ אוֹתָם מִן הַמְטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנֶם).
17. כֵּן נָתַנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכֵן רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעָנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תַּטָּה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֶי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאֱלֹהֶה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאֶנְשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶה שֶׁבִּחְרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִינָם אֶצְלָנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאֱלֹהֶה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוָתוֹ? הֲתַעְהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעִין וְיַחֲתֶם אֶת אֲזָנָיו וְלִבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוּת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֵלֶה, וְרַק הַזִּמָּן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לְתַחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיָה אֶתְכֶם, אַחֵר כֶּךָ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בּוֹ, וְאוּלַם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אִז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֹן אֶל פִּנְקֵס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פִּנְקֵס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלַם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֹּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלַם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוִים, וְאִין סִפְּךָ בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דִּמְיוֹן שׁוֹא וְאִין אֲנוּ מֵאֱמִינִים בְּבוֹאָה.
33. וְאִז נִתְּגַלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וַיִּקְרִי אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אִז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שְׂאֵתְכֶם שְׁכַחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאִין מִי שִׁיעֹזֵר לָכֶם,
35. מִשׁוּם שֶׁשְׂמַתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.

46

סִוְרַת אַל-אַחְקַאף גְּבַעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אַל-אַחְקַאף, גְּבַעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אַל-אַחְקַאף» היה מקום מגורם של בני עַאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבַעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵי הָעֶזְזִי וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִּים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הָרָאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הִבִּיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׂאִרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאָסְפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְגִּיָּהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אָמְנָם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפָנַי אֱלֹהֵי בְּמֹאמָה. הוּא הִיּוֹדֵעַ בְּמָה אַתֶּם מִרְחִיבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-ח'ג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח בְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אִין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי,¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבָּרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינּוּ מְדַרְיָךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוּנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הִיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכִּינּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרָכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפְרָ זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַעֲדִיק אוֹתוֹ בַּשָּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוּנָתְם בְּאֵלֶּלָה,² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וְיִלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוָנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לִמְדִּנִּי וְהִדְרָךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדָה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי,³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְצִאֲצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמַּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם!⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוּם (מִקְבָּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲתָהּ)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִין! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמַּת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אִין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת ינוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אֶזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אֶזְנִיהֶם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף: גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וּכְבֹר הַשְׁמִדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֲדָה וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאָר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שְׁיִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשִּׁקָּר אֲשֶׁר שָׁגוּ בוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבִירָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְּהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
31. הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הָעֵנּוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהֶאֱמִינוּ בוֹ, כְּדֵי שְׁיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיָגוּ עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֵּק בְּאַרְצָא, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדִי מִגְנִים. אֶלְלָה הֵם בְּתַעֲזִיהַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אַכֹּן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָ לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנָנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוּת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיִּצְיָבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֶשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׁיִרְאוּ מֶה שְׁנוּעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפּוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְּהָרָה לָהֶם) אֶלְאִי הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כָּכָה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לִבְנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הַיָּטִב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בְּעַצְמוֹ מְכַנֵּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וַיִּשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וַיִּכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאָרֶץ וְרָאוּ מָה הֵיָתָה אַחֲרֵית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשִּׁמִּיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרֵית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אֱלֹהִים יִכְנִס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב לַגִּנוּת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָּה הַכּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשִּׁמְדָּנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדּוֹ הוֹכָחָה מִרְבוּנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הֶלֶךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לָאֱלֹהִים הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁתִּנָּה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֵטֶם אֱלֹהִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָּה אֱלֹהִים אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהִים לַהֲדִרִיךְ וַיִּתֵּן יָרָאתָם אֶת אֱלֹהִים.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לַהֲזָכָר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלָת אֱלֹהִים, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בַּלֵּילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דָּבָר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאֶה אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עֲלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפְּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּיִי יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיִת, וְכַאֲשֶׁר נִתְרַץ הַדָּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצֹאֵת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֵלֶּהָ, הָיָה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הֵיִתְכּוֹן כִּי כָל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עָרֶךְ תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקִרְבֵּי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֵלֶּהָ, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוּרְאָן? אוֹ הֲאֵם נְעוּלִים לְבוּתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֱמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדְדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לָאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מַה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּהָ (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַקְצֵת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ סוּדוּתֵיהֶם.
27. אִידֵּי יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמְּלָאכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהִלְכוּ אַחֲרֵי מַה שֶׁמְרָגִיז אֶת אֵלֶּהָ וְדָחוּ אֶת מַה שֶׁמְשַׁבֵּעַ אֶת רְצוֹנָו, וְלָכֵן יִתְבַטֵּל עִמָּלָם.
29. הֲאֵם חֲשַׁבּוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֵלֶּהָ אֶת מִשְׁטָמָתָם?
- קֵטַע 4**
30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מְכִיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמֵּיִחֶדֶת. כִּי אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּהָ) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוּת וּנְבַחְנוּ אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אַכֵּן, אֵלֶּהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּהָ, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרִיכוּ, לֹא יִזְיָקוּ לְאֵלֶּהָ בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיְתוֹ לְאֵלֶּהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפִּירָה).
34. אֵלֶּהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּהָ וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֵלֶּהָ.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמְּלַחְמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמְּנַאֲחִים), וְאַלֵּלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׁכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אֲכֹן חַיִּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תִּאֲמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנָכֶם.
37. אֲכֹן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הֵייתֶם מְקַמְצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֶמֶתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנָכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָהּ הוּא הַעֲשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עֲרֹף מִיִּרְכָּם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחוֹן הַמְּזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחוֹן הַמְּזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נִצָּחוֹן מִזֵּהִיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵ לְרֵאשׁוֹנִים מִרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וְיִשְׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וְיִדְרִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נִצָּחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵ גִדּוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחְתִּיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וְיִכְפֹּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵ.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהֵ מַחֲשָׁבָה רָעָה, וְיִשְׁיֵב רָעָתָם בְּרֵאשָׁם. אֱלֹהֵ כָּעֵס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵ גִדּוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵ עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזִהִיר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינּוּ בְּאֱלֹהֵ וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵ) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵ יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵ עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמִּפְרֵי הַתַּחֲבִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵ בְּעָצֵם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמִּקְיִים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִיב לְאֱלֹהֵ, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הֵיינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפַּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חווה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחֲזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵּיתֶם לְעוֹלָם, וַיִּהְיֶה הַדָּבָר יָפֵה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אָבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שֶׁאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדֵנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²

15. כַּאֲשֶׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּדּוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף אֵלֵיכֶם. הֵם רוֹצִים לְשַׁנוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ אֵלֵינוּ כִּי כֵן אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ (שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יָבִינוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב (בְּמִקְרִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהַלְחֵם בְּאִנְשֵׁי עִז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מַלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלְחַמּוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לְפָנֵינוּ, יַעֲנִישְׁכֶם עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶח חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא יִצְאוּ לְמַלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִס אֱלֹהָ לְגָנִים שְׁמַתְחָתָם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ מִכָּאִיב.

קִטְעַ 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבְּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵה (לָכֶם). וְאֱלֹהֵה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָכֶם הַכּוֹפְרִים (תוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מְגוֹן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאִין לִשְׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֶמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקָּרְבָן וּמָנְעוּ מִמָּנוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקָּרְבָנוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלוֹלֵא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שֶׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵה מִי שִׁיִּרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אֲזִי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבָּבוֹתֵיהֶם הַתְּלַהֲבוֹת, הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֱלֹהֵה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שָׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבֶת הַיִּרְאָה שֶׁהֶם זִכָּאִים וִרְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֵּא אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאֶמֶת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹא פָחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לִזְאת נֶתָן לָכֶם נֶחֱחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהִדְרָכָה וְעִם הַדֵּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת,¹ וְאֵלֶּה מִסְפֵּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵתוּ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִין עֶצְמָם, תִּרְאָה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מְבַקְשִׁים חֶסֶד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמִי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנִשָּׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹוג'וֹרֶאת הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹוג'וֹרֶאת, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אֵלֶּהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֶלֶטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיָדִי אֵלֶּהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְיֵמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהַרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מִעֲשִׂיכֶם מִבְּלִי שְׁתַּרְגִּישׁוּ.
3. אַכֵּן, אֵלֶּהָ הַמִּנְמִיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפִנֵּי שְׁלִיחַ אֵלֶּהָ הֵם אֵלֶּהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֵלֶּהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עֲצוּם.
4. הִנֵּה אֵלֶּהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוּרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הָיוּ מַחְכִּים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֵלֶּהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישְׁהוֹ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאֲנָשִׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שְׁעֵשִׂיתֶם.
7. וְדַעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֵלֶּהָ (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֵלֶּהָ חֲבֵב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְרָה וְאֶת הַשְׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֵלֶּהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְנוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֲלֶּהָ וּבִרְכָּה. אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחַת לָאֲחֶרֶת, קִיְמוּ עָלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסָּפְכִים לְצִית לְמִשְׁפָּט שֶׁל אֵלֶּהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְכִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיֶשֶׁר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֵלֶּהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמֵּאֲמִינִים אֲחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אֲחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּהָ כְּדִי שְׁיָרַחֵם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יַחְזִרוּ בְתִשּׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִטֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בָּשָׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂכִים בְּתִשּׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאוּ אֶתְכֶם מִזְכָּר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הִירָא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמִנּוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְם אָמְרוּ, הִתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּפֵּחַ אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא יִפְקֹדָקוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מְתַנְהִיגִים כָּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֲסֵד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֲסֵד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֲסֵד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הֵייתֶם מֵאֲמִינִים בְּאֲמַת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹס

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²;

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבּוֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרֶב, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא הוּא,³

3. שֶׁנִּחְזַר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמִתְנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחֲיָה?) זֹאת שִׁיבָה רְחוּקָה!

4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה, הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֲדָהּ הֵם כִּכְשׁוּ בְּאַמַּת בְּבּוֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הֵאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם, וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה לַעֲיִנִּים,

8. לַהֲתַבּוֹלֵן וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּוֹ אֲדָם) שֶׁבַּ בְּתִשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקִּצִּיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כִּמְזוֹן לְעַבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאַמְצָעוֹתֵם אֲדָמָה מֵתָהּ,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָהּ (מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג', 85 : 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת יא. סין 36 : 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38 : 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56 : 77, «إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38 : 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

12. לפניהם¹ כָּבֹד לֹא הָאֱמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבָּאֵר), עִם ת' מוֹד,²
13. עִם עֶאֱד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אִיכָה),⁴ וּבְנֵי עִם תוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְיָחִים, וְיָבוֹא בְּצֶדֶק עֲנִשִּׁי שֶׁהִזְהֵרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאֵם מִחֲדָשׁ (בַּיּוֹם הַדִּין)?

קִטְעַ 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אֲנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַחֲרִיד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הִיִּית מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפָּנָיו.
20. וְאִזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וְיֹאמְרוּ לוֹ), כָּבֹד שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרִאִיתָךְ חֲדָה.
23. וְכֵן לְוִיתוֹ יֹאמֶר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדָּךְ.
24. (וְיֹאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁגִיכָם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֲרָף,
25. שֶׁהִיא מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפֹּן, וּמִפְקָפֵק (בְּאֶמּוֹנָתוֹ בְּאֶלְהָה),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֶלְהָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֲנֹשׁ הַכָּבֵד.

1. לפנייהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקֵת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בִּינִיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקֹּדֶמֶתִי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנָּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדַי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגִיהֵנִס, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִיֵּשׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב גַּן הָעֵדֶן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכִּנְסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מַפְלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְאֶלָּה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סָבִיבָם.

38. בְּרֹאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעֵיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהֵאָזֵן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרָא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מַעְלֵיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֹאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵדן אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סורת אֵדִי-דִ' אַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמְּפִזְרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשָּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמְּחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אָמַת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקִים.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְּנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשְׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעְרַבְלֵת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאָלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִזְרִאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מַיִם,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֵנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחַר הַתַּפְלָלוֹ לְסִלִּיחָה (מֵאֲלָלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹ וְלִמְחֹסֶר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֶמוּנוֹתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סִפּוֹר אוֹרְחֵי אֲבִירָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבּוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אַז סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עִגָל שָׁמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אַז יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעֵקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הֶחָכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבִירָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֶמֶר,
 34. הַמֵּיַעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאֵלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוֹל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מַצְאֵנוּ בָּהּ אֵלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעֵץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁעֵּר.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיךְ אוֹתָם בַּיָּם, וְהוּא אָשֵׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חגיר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עֶאֱד (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שָׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנִי עִם ת' מוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לָצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לְפָנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קִטְעַן 3

47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחָנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמֵה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זוּגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסֶה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֶ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

52. כִּד הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֵאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שָׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזָכְרָה תוֹעִיל לְמַאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַגּוֹ' וְאֵת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנְסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמַּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְחֻתוֹ שֶׁל מוֹחֲמַד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדֶמִיָּהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחֲיֵשׁ אֶת הָעֵנֶשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֵנֶשׁ שֶׁהִזְהָרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהֵר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבֵבִית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָךְ יִקְרָה,
8. וְאֵין לְמָנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמִים יָנוּעוּ וַיִּזּוּעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵּרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אַךְ הִירָאִים בְּגִנִּים וְנַעֲם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשָּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנָגָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סִפּוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיּוֹת¹ יָפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צֹאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צֹאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נִפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לִשְׁנֵי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לֵהָג וְחִטָּא².
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהֶן).
25. וּפְנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חִסְדּוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 2**
29. הִזְהֵר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָךְ, לֹא כִּהֵן וְלֹא מִשְׁגָּע.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה עִמָּכֶם (לְעֹנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּנוֹה אוֹתָם לֹאמַר דְּבַר בְּלִתֵּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמִינוּ.
34. יָבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאָרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָךְ, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכָּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? יָבִיאוּ מִקְשִׁיבִים אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שָׁכַר וְנָעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אֵלָיו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חפה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוְרַת אֶן-נַגְ'ם הַפֹּכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בְּפֹכֵב בְּשִׁקְיַעְתוֹ!». הביטוי «אֶן-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכֹכָב בְּשִׁקִּיעֲתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעֲה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלֶאךָ גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹכְנוּת, וְהַתְגַּלָּה (לְנָבִיא בְּצוּרְתוֹ כְּמֶלֶאךָ),
7. וְהוּא בְּאֶפֶס הָעֲלִיוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמַרְחֵק שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אִזְ גָּלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּפָחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֹר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוּפִי,
15. אֲצִלוֹ גִּנַּת הַמַּעֲוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֹר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכור 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאף.
 6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אלה)?

25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאללה כל מה ששבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלים?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודיל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. וְשָׁל אֶבְרָאֵהִים אֲשֶׁר מָלֵא אֶת כָּל מָה שְּׁאַלָּה הִטִּיל עָלָיו לַעֲשׂוֹת?
38. שְׁלֵא תִשָּׂא נֶפֶשׁ מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֶרֶת,
39. וְהָאָדָם לֹא יִקְבֹּל שׁוּם תַּגְמוּל אֶלָּא לְפִי עֲמָלוֹ,
40. וּלְבִסּוּף עֲמָלוֹ יֵרָאֶה (בְּיוֹם הַדִּין),
41. וְאִזּוּ יִקְבֹּל עָלָיו גַּמוּל מָלֵא,
42. וְכִי אֵל רְבוּנָד הִקְיָ שֶׁל כָּלָם,
43. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הִצְחִיק וּבִכָּה,
44. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הִמִּית וְהִחְיָה,
45. וְכִי הוּא אֲשֶׁר בָּרָא שְׁנֵי הַמִּינִים אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה,
46. מִטֶּפֶה שֶׁל זָרַע נִפְלָט,
47. וְכִי הוּא הָאֲחֵרָאִי לְתַחֲתֵת הַמַּתִּים (בְּיוֹם הַדִּין).
48. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הֶעֱשִׂיר וְהִקְנָה.
49. וְכִי הוּא רְבוּנוֹ שֶׁל אֲבִירָק (כּוֹכַב הַכֶּלֶב).¹
50. וְכִי הוּא הַשְּׁמִיד אֶת בְּנֵי עַאֲד הָרֵאשׁוֹנִים,
51. וּבְנֵי ת' מוֹד לֹא הַשְּׁאִיר,
52. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) מִלְּפָנָיו, כִּי כָּלָם הָיוּ מִן הַחוּטָאִים וְהַמִּמָּרִים בִּיּוֹתֵר.
53. וְאֶת הָעָרִים הַהַפּוּכוֹת (הָעָם שֶׁל לוּט) הִכָּד מִן הַיִּסּוּד,
54. וְכִסָּה אוֹתָן בְּמָה שֶׁכִּסָּה.
55. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָד אֶתָּה כּוֹפֵר אֲפּוֹא?
56. זֶה הוּא (מוֹחַמֵד) מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים הָרֵאשׁוֹנִים.
57. קָרוֹב יוֹם הַדִּין,
58. רַק אֶלְלָה יָכֹל לְגַלּוֹת אֶת מוֹעֲדוֹ.
59. הָאֵם תִּתְּפַלְאוּ עַל הַדְּבָר הַזֶּה (הַקּוֹרְאָן)?
60. וְתִצְחָקוּ וְלֹא תִבְכּוּ?
61. הַעוֹדְכֶם מִתְלוֹצְצִים?
62. סָגְדוּ לְאֶלְלָה וְעַבְדוּהוּ.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת חדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמַר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קָמַר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויזכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההזרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזהרת?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוחיאן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידָּה הָיָה עֲנֹשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
19. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרָף בְּיוֹם שְׁאִין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידָּה הָיָה עֲנֹשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
22. וְהִקְוִיָּאן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוּלַם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֻנִי¹ זֹו תַעֲצִיה וְשִׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיָנֵינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִנְדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלַח), חִכָּה (לָמָּה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמֶּתֶן.
28. וְהִגַּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בִּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתוֹת.
29. אִידָּה הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידָּה הָיָה עֲנֹשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדָה הַמְּכַלָּאָה.
32. וְהִקְוִיָּאן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוּלַם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
33. בְּנֵי עָמּוֹ שֶׁל לוּט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוּט הִצַּלְנוּ עִם שַׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתְנֻנִי. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹּר הִזְהִיר אוֹתָם (לוּט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְתָּנוּ, אִידָּה הֵם הִטִּילוּ סִפֵּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנֹשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טעמו אַפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרְאוֹן פֶּכֶר הַבְּהֵרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלֶם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֵּל הִזְהָרָה?
- קטע 3**
41. ויִכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעֹה הָאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלֶם הֵם כִּחֲשׁוּ בְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנִשִּׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְּצָח.
45. אוֹלֶם, בְּקֶרֶב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קֶשֶׁה יוֹתֵר וּמָרָה יוֹתֵר.
47. אָבֹן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרִיִּים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיעֵיהֶם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעְמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָבֹן כָּל דָּבָר בָּרָאוּ לָפִי חֶק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוִים רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
51. ויִכְבֵּר הַשְּׂמִדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלֶם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמְּלֹךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן הַרְחֵמֶן

סורה זו נקראת «אֶךְ-רַחֲמָאן, הַרְחֵמֶן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרְחֵמֶן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וְיִצַּב אֶת הַמַּאֲזָנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזָנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמֶּשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קִבַּע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וּתְבוֹאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֲשָׂבֵי בְשֵׁם.
13. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרָבֶת שֶׁל לַהֲבַת אֵשׁ.⁷
16. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «نَبَاتِي آلاء رَبُّكُمَا تَكْذِبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופי' 28, ופי' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזָרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בְּיָנִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
21. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פִקְדָתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזֹרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצֵעַ עֲנָן.
30. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ).
32. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ! אִם יְכוּלִים אֲתֶם לְהַתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אִפּוֹא. אֵדךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָ).
34. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לַהֲבוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִי אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאֵל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵׁיהֶם וּבִרְגָלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנָּם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לֹאֲשֶׁר יָרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנֻפִים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמוּךְ (קַל לְקַטֹּף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גִּן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁגִיחֵהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
66. וּבָהֶם שְׁגִי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
68. בְּשִׁגְיָהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
72. בַּעֲלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לַפְּגִיחָה אָדָם אוֹ גֹ'ן.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוְרַת אֶל-נָאֻקָּעָה הַמְאֻרָּע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-נָאֻקָּעָה, הַמְאֻרָּע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאֻרָּע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר יֵאָרַע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׁאִין סֶפֶק שְׁיֵאָרַע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֵאֶשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנֶפֶץ הֶהָרִים,
6. כְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזָר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֵׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֵמֶלֶלִים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקַדִּימִים הַמְקַדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֶלְלָה),
11. אֵלֶּה הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת וְקוֹמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זֶה לְעַמֶּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְּלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבָשָׂר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבָנוֹת זֹוג בְּעָלוֹת עֵינִים שְׁחֹרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אִמְרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעָלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סִפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעֻרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֵר וְעֲצָמוֹת, קוֹם נְקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קָבוֹעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזְ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלָאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמִלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבַּלְתָּ הַפָּנִים שֶׁתּוֹכֵן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֵאֵתֶם יִצְרָתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כָּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמּוֹת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֵר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוּרָה שֶׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יִדְעָתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החֲשַׁבְתֶּם עַל הַזֶּרַע שְׁאַתֶּם זֹרְעִים?
64. האַתֶּם מַצְמִיחִים אֶת הַזֶּרְעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצָה, נִשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אֲכֹן אֲנַחְנוּ מִחֲסָרִים מְכֹל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חֲסָרֵי פְּרִנָּה.
68. הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. האַתֶּם הוֹרִדְתֶּם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוֹ רִצְנוֹ, נִהַפֵּד אוֹתָם לַמְּלוּחִים, וְלָמָּה לֹא תִכְּרִירוּ תּוֹדָה?
71. הֲרֵאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מְדֹלִיקִים?
72. הָאֵם יִצְרַתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהִדְלֹקְתָּהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?¹
73. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזִּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם), וְלִסְפוֹק צָרְכֵי הַנוֹסְעִים.
74. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעָצוּם.

קטע 3

75. אֲשַׁבַּע בַּמְקוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוֹרְאֹן מִפֶּאֶר,
78. גָּנוּז בַּסֶּפֶר (בַּשְּׁמַיִם),²
79. שְׁאִין נוֹגְעִים בּוֹ אֵלָא הַמְטַהֲרִים (הַמְלַאֲכִים),
80. וְהוּא הוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעַם דְּבוּר (קוֹרְאֹן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בַּצְּבִיעוֹת?
82. הָאֵם תּוֹדוּ לְאַלְלָה עַל חֶסְדִּי עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהִתְכַּחְשׁוֹת?
83. הָאֵם כְּאֲשֶׁר (נִשְׁמַתוֹ שֶׁל הָאֶחָד מֵכֶם יוֹצֵאת) וּמִגִּיעָה אֶל הַלַּע (וּתִכְלוּ לְמַנַּע מִמָּנָה לְצֵאתוֹ)?
84. וּבְאוֹתוֹ רָגַע אַתֶּם מִבִּיטִים?
85. וְאֲנַחְנוּ (מְלַאֲכֵי הַמַּוֹת) קְרוֹבִים אֵלָיו מֵכֶם, וְאוֹלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים (אוֹתָם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְּקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקַרְבִּים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְּלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֵׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֵדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֵדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כל אשר בשמים וכל אשר בארץ משבח את אללה, והוא העזוז והחכם,
2. לו מלכות השמים והארץ, הוא יחיה וימית והוא הכל-יכל.
3. הוא הראשון (הוא נמצא לפני כל דבר) והאחרון (הוא ישאר אחרי כל דבר), והנגלה (אין דבר שישתיר אותו), והפנימי (אין דבר נסתר ממנו), והוא יודע כל דבר.
4. הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ בששה ימים, אחרי כן עלה על כס המלכות, יודע את מה שחודר בתוך הארץ ואת מה שיוצא מתוכה, ואת אשר ירד מן השמים, ואת אשר יעלה אליהם, והוא עמכם בכל מקום שתהיו, ואללה רואה את מעשיכם.
5. לו מלכות השמים והארץ, ואל אללה יוחזרו כל העניינים (של בני האדם).
6. הוא אשר יחזיר את הלילה בתוך היום, ויחזיר את היום בתוך הלילה, והוא יודע מה שבלבבות.
7. האמינו באללה ובשליחו (מוחמד) והוציאו (לצדקה) מאשר אללה הפקיד בידיכם. כי אכן אלה מביניכם אשר האמינו ויוציאו (מהונם), להם שכר רב (בעולם הבא).
8. ולמה לא תאמינו באללה כאשר שליחו (מוחמד) קורא לכם להאמין ברבונכם שעמו באתם בברית אם מאמינים אתם?
9. הוא המוריד מן השמים על עבדו (מוחמד) אותות ברורים, להוציא אתכם מאפלת הכפירה אל אור האמונה,² כי אללה אתכם חנון ורחום.
10. ולמה לא תתרמו בשביל של אללה?³ הן לאללה מורשת השמים והארץ. אלה מביניכם אשר הוציאו ממון ונלחמו לפני השחרור (של מכה), אין שוה להם. הם במעלה רמה יותר מאלה אשר הוציאו ממון

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכָר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בַּיּוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֹאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הִזְכִּיחַ הַעֲצוּמָה.
13. וּבַיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמִּתִּינוּ לָנוּ, וְנֹאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הִעֲנִשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הָאֵם לֹא הֵיִינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדְקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּכְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אִתְּכֶם הַמִּתְעָה (הַשָּׁטָן) מֵעַל אֶלְלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּשׂ.
16. הָאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנָעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכָר אֶלְלָה וּלְאִמָּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לִפְנֵים, וַיֹּאֲרִד לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וְרַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.
17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יַחֲיָה אֶת הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּל כָּפוֹל, בְּנוֹסֶף לְשָׁכָר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. ואלה אשר האמינו באללה ובשליחיו, הם נחשבים בעיני רבונם צדיקים, והחללים שגפלו בקרב בשביל אללה, להם שכרם ואורם.¹ אך אלה אשר קפרו והכחישו את אותותינו, הם בעלי השאול.

קטע 3

20. דעו כי חיי העולם הזה רק משחק ושעשועי שוא הם,² וקשויטים,³ והתגדלות ביניכם, והתהוללות בהון העצום ובבגדים, בגשם אשר הפליא את הזורעים צמחו, אחרי כן ייבש ותראה אותו מזהב, ואחרי כן יהיה רסיסים.⁴ ובעולם הבא צפוי ענש כבד (לכופרים), וסליחה מעם אללה ורצון (למאמינים), כי אין חיי העולם הזה אלא תענוג של השליה.⁵
21. הזדרזו אפוא לזכות בסליחה מרבונכם, ובגן רחבו הרחב השמים והארץ. הוכן לאלה אשר האמינו באללה ובשליחיו. זה הוא חסד מאללה, שהוא מעניק למי שיירצה,⁶ כי אללה רב-חסד.⁷
22. לא יכה אתכם כל אסון לא בארץ ולא בכם בעצמכם אשר איננו רשום בלוח השמימי לפני שבראנו את הבריה. אכן קל הוא לאללה.⁸
23. בכדי שלא תצטערו על אשר לא השגתם (מחיי העולם הזה),⁹ ולא תשמחו באשר השגתם,¹⁰ כי אללה אינו אוהב כל מתנשא ומתגאה.¹¹
24. וכן את הקמצנים ואת המצוים על אחרים לקמץ. כל הפונה לרף, הנה אללה הוא העשיר ורב-השבח.¹²
25. אכן כבר שלחנו את שליחינו באותות בהירים, והורדנו להם מן השמים את הספר (החוק) ואת המאזנים, למען יבצעו בני האדם את הצדק, והורדנו את הברזל בו עז רב ותועלת לבני אדם, וכך אללה מגלה מי עוזר בסתר לדתו ולשליחיו, כי אללה חזק ועזוז.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) וְאֶת אֲבִרָאֵהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאָצְאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֶנְגִ'יל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינֵיהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהִים, וְכִי הַחֲסִיד בִּיד אֱלֹהִים הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֲדָלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שָׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיָּשָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שָׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלֶי כִּגְבַּ אֲמִי», אֵין הוּ אֲמָהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמָהוּתֵיהֶם² הוּ רַק אֵלֶּה שְׂיָלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נוֹרָאָה וְדָבַר שֶׁקָּר, וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֶן אֲסוּר עָלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמָהוּתֵיהֶם, וְאַחַר יַחְזֹרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֲדָּ מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלָיו לְצוּם שְׁנֵי חֲדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אֵינוּ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שֶׁאֱלֹהָ יִקְיָם אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיֻדְיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֲדָּ הֵם שֶׁכְּחוּהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! באשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק ובראית אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שית הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! באשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שפךרתו ברית עם אנשים שפכעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשפיתם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אנ-נצ'יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אנ-נצ'יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֶׁם אֵלֶּה הֶרְחָמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֵלֶּה, כִּי הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעֵלִי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגָלָה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֵלֶּה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבְיָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעָלֵי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ הָאֵשׁ,
4. מְשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֵלֶּה וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עַץ תִּמָּר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרִצּוֹן אֵלֶּה הוּא, וְלִמְעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשִׁלְיָחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֵלֶּה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֵלֶּה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשִׁלְיָחוֹ מִ(כְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֵלֶּה, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וִיתוּמִים, וְעֲנָאִים, וְלִנְעָמִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הַעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, כִּי עֵנֶשׁ אֵלֶּה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לְעֲנָאִים הַמֵּהֲגָרִים (מִמְכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּה, וְהַעֲזִירִים לְדַת שֶׁל אֵלֶּה וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אן-נצ'יר.

9. וְאֲשֶׁר לֹא־לָהּ שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וְרָכְשׁוּ הָאֻמוֹנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכַּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלָה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאִינָם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישְׁמַר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֵלָה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.
10. וְאֵלָה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנוֹ! סִלַּח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָנוּ לְאֻמוֹנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנוֹ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאַחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבְּעָלִי הַסֶּפֶר, אִם תִּגְלוּ וְנִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וְלַעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפּוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֵלָה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפּוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עֲרֹךְ וְעִזְרָתָם הִתָּה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִירָאָתָם אֶת אֵלָה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי בִינָה.
14. אִינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֵלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֹרֵי חוֹמוֹת. הָאִיבָה בִּיעִינָהם לְבִין עַצְמָם מְאוּד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחֻדִּים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֵלָה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לָבֵן הָאֵדֶם, כָּפֹר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאֵדֶם) כָּפֹר, אָמַר, אִינֵנִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשׂם שֶׁל הַחוֹטָאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלָה! עַל כֹּל נֶפֶשׁ לְבַחַן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֵלָה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֵלָה בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלֶּה
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלֶּה לְאַלֶּה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָרָ, הִיֵּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִירָאת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנָּאֵם,
הַמְּהִימָן, הַעֲזוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

60

סורת אל-מומתחנה הנבִּחָת

סורה זו נקראת «אל-מומתחנה, הנבִּחָת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הנבִּחָת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֵר כְּפָרוּ בְּאֶמְתִּי³ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) וְאֶתְכֶם (מִמֶּכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֲאֲמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵה רְבוֹנְכֶם. (אִף) כִּי תַחֲלְצוּ לְהַאֲבֵק בְּשִׁבְלִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְּפֹשׁוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וְיִשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיָּהִם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתַּהֲיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֵרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵה) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֵר הִזִּיה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהִים וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמָרְם לְבָנִי עֲמִם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵה, כְּחֻשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשְּׁנָאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵה לְבָדוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָהִים לְאֲבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵה סְלִיחָה לָךְ, אִף אִין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵה. רְבוֹנִנוּ! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאֲלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֲלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רְבוֹנִנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהִשְׁתַּלֵּט עֲלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רְבוֹנִנוּ. הֵן אִתָּה הַעֲזוֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33: 21.

6. ר' סורת ינווס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֵלֶּה וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עָרְף, הִנֵּה אֵלֶּה הוּא הָעָשִׂיר וְרֵב-הַשֹּׁבֵחַ.²

קטע 2

7. אוֹלִי יַעֲשֶׂה אֵלֶּה יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֵלֶּה הַכֹּל-יָכֹל, וְאֵלֶּה סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֵלֶּה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֵלֶּה שְׁלֹא נִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֵלֶּה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֵלֶּה שֶׁנִּלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגָרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הִמְתִּידַד עִם אֵלֶּה הוּא מִבֵּין אֵלֶּה הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמַּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחֲנוּ אוֹתָן. אֵלֶּה יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אַמוּנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחְזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטֵא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחַר שִׁתְשַׁלְמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֵׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֶׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֵלֶּה. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לָכֹל אֵלֶּה (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוּם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר בּוֹ אֶתֶם מַאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרַגְנָה אֶת יִלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּהָ לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינוֹת! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּהָ רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּהָ) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צֶף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכָּד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהֵ, כִּי הוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֹׂו?²
3. אֱלֹהֵ שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת הַמִּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהֵ אוֹהֵב אֶת הַלֹּחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאִמּוֹר מוֹסֵא לְבִנִי עִמּוֹ, בְּנִי עִמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהֵ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהֵ אֲנִי מַדְרִיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאִמּוֹר עִיסָא בֶן מִרְיָם, הוּי בְנִי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבִשָּׁר עַל שְׁלִיחַ שְׁיָבֹוא אַחֲרִי וְשִׁמּוֹ «אַחֲמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בָּרוּר.
7. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהֵ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אֲכֹן אֱלֹהֵ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהֵ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהֵ מְשַׁלִּים אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאֲסוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שְׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאֲסוֹ הַפְּגָנִים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוֹי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֲנָשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַּ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהַּ, בְּרַכּוּשְׁכֶם וּבְנִפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנוֹי אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגוֹ עֵדוֹן, זוֹהִי הַהֲצִלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֹּאדְהוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַּ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא זֹאת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוֹי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַּ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֵרְסָא אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרֵי לְמַעַן אֱלֹהַּ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַּ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַן אֶת אֱלֹהַּ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמּוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמּוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמְלִיךְ, הַקְדוֹשׁ, הָעֶזִּיז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמְסֻרֶת שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֵל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָעֶזִּיז וְהַחֲכָם.
4. וְזֶהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעְנִיק לְמִי שְׁיִרְצֶה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסֵד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהֲגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמור נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִידִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּנֵי הָאָדָם יִדְרִיכוּ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲנִי שְׂאֵפוּ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִים אַתֶּם.
7. אִךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לָכֵךְ, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמּוֹת אֲשֶׁר תִּנְסּוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחְכָּה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּתְּחוּרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכָּר אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתְּפָּרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסֵד אֱלֹהֵה, וְהִרְבוּ לְזָכַר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמַּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שְׁעִשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשְׁעִשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִים.

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מְעִידִים אֲנִחנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַבְן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לָמְנוּ,¹ וְכֵךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֶשֶׁר הָאָמִינוּ אַחֲרָי כִּן כָּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחִדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרֵאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְסָהּ תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקִרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יַחֲשֹׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיַּגְרֵשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֲמִתָּה!⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאָה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אִין הִבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לְסַלַּח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֶשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזֹבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מִבִּינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשֹּׁפֵל מִמִּנְהָ,⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוּ וּלְשְׁלִיחוֹ וּלְמַאֲמִינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבִנֵּיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אֱלֹהָה.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֹׂוּ, אֱלֹהָ הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוּ, רַבּוֹנִי!
יֵתָן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאֶהְיֶה מִתְמַיֵּם הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָ לֹא יֵתֵן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (לְמוֹת), כִּי אֱלֹהָ
בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע'אִבּוֹן הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «את-תַּע'אִבּוֹן, הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָהּ,¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָהּ רֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמִים וּמַה שְּׁבָאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְכָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵים: הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנֵוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זָקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנִּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֵסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרְוּחַ וְהַהֲפָסָד (בִּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופי' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְּשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרִצּוֹן אֱלֹהִים, וְיִמִּי שְׂמָאֲמִין בְּאַלְלָהּ, הוּא יְדְרִיד אֶת לְבוֹ, וְאַלְלָהּ יוֹדַע כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאַלְלָהּ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנּוּ עֲרָף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדְעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהִים, אֵין אֵלֶּה אֶלָּא הוּא, וּבְאַלְלָהּ יִבְטְחוּ הַמַּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמַּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבֵים לָכֶם, הַשְׁמֵרוּ אִפּוֹא מִפְּנֵיהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וּתִתְמַחְלוּ, כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַלְלָהּ אֶתּוֹ שָׁכַר עֲצוֹם.

16. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהִים כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמַּצְלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יַצָּר הַקָּמָצְנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאַלְלָהּ, יִחְזִיר לָכֶם אֱלֹהִים כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדַע בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלָאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלָאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»,¹ וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשִׂינָהּ מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלָּה חֻקֹּת אֱלֹהָ, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֱלֹהָ,² יִגָּרֶם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלִי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהַפְרִד מֵהֶן בְּחֶסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֱלֹהָ. עַל זֹאת מְזַהֵר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמֵּין בְּאֱלֹהָ וְהַיּוֹם הַזֶּה אַחֲרוֹן.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהָ, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהָ מוֹצֵא, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֹׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהָ, הִנֵּה הוּא חִלְקוֹ. הֵן אֱלֹהָ מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהָ מִדָּה קְצוּבָה.
3. וְאֵלָּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אִשֶּׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶה בְּסִפְּךָ (בְּנוֹגַע לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תְּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלָּה אִשֶּׁר עוֹד לֹא הִתֵּה לָהֶן נִדָּה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תְּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירָא אֶת אֱלֹהָ, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
4. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהָ אִשֶּׁר הוֹרִידוֹ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירָא אֶת אֱלֹהָ, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מִרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
5. (בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלָה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אִשֶּׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שִׁכְרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעָצוּת הַדִּדִית בְּצִדִּיק, אִךְ בְּהַעֲדֵר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֲרָת.

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפשויות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג' וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! לָמָּה תֵּאָסֵר (עַל עֲצָמָךְ) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵי הַרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשֶׁךָ לִפְנֵים אֶת נִשְׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵי סוֹלַח וְרַחוּם.
2. כָּבֵר צִוָּה לָכֶם אֱלֹהֵי הַתֵּרַת שְׂבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵי הוּא הַמִּגְן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכַאֲשֶׁר לַחֵשׁ הִנְבִּיא לְאַחַת מִנִּשְׁוֹתַי דְּבַר סֵתֶר, אֵךְ הִיא גִלְתָּה אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנִּשְׁוֹת הִנְבִּיא), וְאֱלֹהֵי הַיּוֹדֵעַ לוֹ עַל כֵּךְ, (הִנְבִּיא) הַיּוֹדֵעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדְּבַר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דְּבַר.
4. אִם תַּחֲזִרוּ שְׁתִּיכּוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵי, הֵן תַּעֲזוּ לְבוֹתֶיכֶן. אֵךְ אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחֻוּתָהּ לָקוּם עֲלֶיהָ, הִנֵּה אֱלֹהֵי הוּא מְגַנֵּן, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׁרִים בְּמִאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּנוּ שָׂאֵם יִתְגַּרְשׁ מִכֶּן, יִתְּנוּ לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוִמָּכֶן בְּנוֹת זֹוג טוֹבוֹת מִכֶּן, מִסְּלָמִיּוֹת, מִאֲמִינֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעִלּוֹת תִּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵי, צְמוֹת, לֹא בְּתוֹלוֹת (גְּרוּשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבְתוֹלוֹת.
6. הוּי הַמִּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שָׁלָה הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוֹטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עֲלֶיהָ מִלְּאָכִים אֲלִימִים וְאִיִּתִּיִּם, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵי, וְיַעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יִצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנָצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵי כְּמַעֲשֵׁיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמִּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵי בְּתִשׁוּבָה כְּנָה, אוֹלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וְיִכְנִיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵי אֶת הִנְבִּיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אוֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנוֹ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֵתָה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלַּחֲס בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבוּעִים וְנָהַג בָּהֶם בְּחֻמָּרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֶלֶם וְסוֹפָם בִּישׁ.
 10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשָּׁת נּוּחַ (נֹחַ) וְאִשָּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהּ הָיָה נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׁרִים, אֲדָּהּ הָיוּ בְּגָדוּ בָּהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֶיהָ לַעֲזֹר לָהּ בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהּ, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻנָּסִים אֵלֶיהָ.
 11. אוּלַּם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשָּׁת פְּרָעָה, שְׁאֻמָּרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
 12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֲמֵרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאֶנְחֵנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מִרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֵיוּ וְהִיִּתָּה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. באשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. לאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברי דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיף⁵ והבקיא.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶּיךָ תִּחְיֶינָה מִמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִזְּ תִתְחַל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִזְּ תִבְיִנוּ אֶת אֲזִהְרָתִי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעֻלֵּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? בַּקִּי הִרְחֲמוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעֲזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחָמוֹ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלָהּ.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנִסְתּוֹ? אוּלַּם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִּים וּסְטִיָּתִים.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּךְ עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשִּׁמְעַ וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּין). אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶיךָ תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַּם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶינָה מִמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אָמֹר, הִדְעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) בַּקִּי אֶצֶל אֵלֶּה הֵיא, כִּי אֲנִי בַקִּי מִזְהִיר בְּרוּר.
27. וְאוּלַּם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׂ אֵלֶּה) קָרוֹב, יִתְקַדְּרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִזְּ נֶאֱמַר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלֶּה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחֹם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מִעֲנֵשׁ מִכָּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחֲמוּ, הָאֱמֻנוֹת בּוֹ וְעָלֶיךָ סִמְכָנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בִּתְעָה גְלוּיָהּ.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבָּד אֵלֶּה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא», קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. «נ»¹ אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתְהָ (מוֹחַמַּד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאֶכּוּ יֵשׁ לָךְ שָׁכֵר (מֵאֱלֹלָה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתְהָ בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחִיו בְּחֶבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבֵּלוּ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לֵכֵן אֵל תִּצְיִית לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיִית לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֵן וְחוּטָא,
13. אֶכְזְרִי וּמִלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קִדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָא (כְּדִי לְמַנַּע מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקְטָא),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹלָה.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אֵשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבִּקְרָא,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְּׂכִימוּ אֶל הַגֵּן אִם בְּרִצּוֹנְכֶם לִקְטוּ.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִית מְזַמֵּת.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רְאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבָדְנוּ!
27. אֲדַרְבֶּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהֵי?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רְבוּנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הֵיינוּ.
30. אַחֵר כָּד, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הֵיינוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רְבוּנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוֵמוֹ. מִרְבוּנֵנוּ אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים.
33. כִּזֶּה הִזִּיהַ הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רְבוּנֶם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֲפֹשֶׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אִיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אֲתֶם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אִו שְׁבוּעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שְׁלִפִּיָּה אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתֶם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָד?
41. אִו שֶׁתַּפִּים לָהֶם? וַיִּבְיֵאוּ נָא אֶת שֶׁתַּפִּיָּהם אִם הֵם צוֹדְקִים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לְסָגֵד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִיגֵיהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לְסָגֵד וְהֵם שְׁלֵמִים (אֲבָל הֵם סִרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹ. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתֶם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אִיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֹּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקֶרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלוֹלֵא הִשְׁיִיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָאֵלִים.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָבָר בְּמִבְטֵיָהֶם, כְּאַשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאַמְרוּ, הוּא מְשַׁגֵּעַ,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֲלֵא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ).

69

סִימָּוֶת אֶל-חֶאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֶאקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין : היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבּוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועמד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עמד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אללה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן
- את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת אנו ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום נאָרע המאָרע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בַּאֲשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחֶשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עֶצְמִי בְּאֶמוּנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוֹבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֵגָה בַּאֲשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵיכֶם שֶׁעָבְרוּ.
25. וְאוּלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חֶשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַי יֹאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כֵּךְ בִּשְׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלֶת שְׂאֲרָכָה שְׁבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הָאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרֵים לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמֶּסֶכֶן,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שִׁיעֶזֶר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מִגְלָה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיָעֵד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תִּאְמְנוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מַעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלוֹ הִהָּ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵינּוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לִבּוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מֵכֶם לִמְנֹעַ בַּעֲדֵנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בְּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לְכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לִכֵּן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאֲרֵג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאֶפֶן יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רָחוּק,
7. וְאִנְחָנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשָּׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרֹת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצָ יִחַדּוּ לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אֵד לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחוֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצָבַר (חוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חִרָד,
21. אֵד בְּחִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפִּלָּתָם,

24. שְׁמֵרְכוּשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לְקַבֵּצוֹ וְלִנְצְרוֹ,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אִזְ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲדִידִים יַעֲדוֹת אָמַת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מַכְבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמְמַהֲרִים לְקִרְאָתָךְ,

37. בְּהַמוֹנִיהֶם מִזִּמִּין וּמִשְׁמָאֵל?

38. הַמִּשְׁתַּוְּקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בְּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנֵחַ לָהֶם אִפּוֹא לְפִטְפֹּט וּלְהִשְׁתַּעֲשַׁע עַד אֲשֶׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִיקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבוֹן המְזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרָב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אללה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אָכַן שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִיזְהִיר בְּנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵ וַיִּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחֲטָאֵיכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵ אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֻתֶם.
5. אָמַר, רַבּוֹנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֵד קָרִיאָתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכַן כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֶצְבְּעוֹתֶיהֶם בְּאֲזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסֻטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהִרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּים בְּשָׁפַע,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵ כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי צִד בָּרָא אֱלֹהֵ שְׂבַעָה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵ יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצִמְחָה,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזְרוּכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָהָ פָּרַשׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂטִּיחַ,

20. לְמַעַן תַּעֲבְרוּ בָּהּ בְּשִׁבְלִים רַחֲבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שְׂרָכּוּשִׁם וּבְנִיָּהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבָדָנָם.

22. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאַל תַּעֲזֹבוּ אֶת «וֹד» וְלֹא אֶת «סֹנְאֵעַ» וְלֹא אֶת «יַע'וֹת» וְלֹא אֶת «יַעוֹק» וְלֹא אֶת «נִסָּר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לְכּוֹפְרִים אֲלֹא תַעֲיָה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֹאֵיהֶם הִטְבַּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזִרים כְּנֶגֶד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֶפְלוֹ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְּעוּ אֶת עֲבָדֶיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֶלָּא מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֻמִּינִים וְלִמְאֻמִּינוֹת, אֲדָּ לְכּוֹפְרִים אֵל תּוֹסִיף אֶלָּא כָלָה.

1. וד, סואע, יעוית', יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-הַגֵּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-הַגֵּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחַמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוּרְאֹן מַפְלָא,
2. הַמְדִּירֶךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאָמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמָנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאָוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מַחֲפָשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אִךְ מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבָּת,
10. לָכוֹ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגַד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנִם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלֵּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוֹ, בְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הָאֱמָנוּ בָּהּ, כִּי הַמַּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִקְפוּת וּמַעֲשֶׂק.
14. אָמֵנִם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֵלֵה הַמַּסְלָמִים, וְאֵלֵה הַמַּשְׁחָתִים, הַמַּסְלָמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אִךְ הַסּוֹטִים וְשִׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיּהֵם,
16. אֵלֹו (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֵם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחַק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמִי אֵין בְּכוּחִי לְהִזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגַּן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוּכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהִטִּיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיחַ לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לִנְצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוּפָרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוּפָרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוּמְרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֵם, וְהוּא הַקִּיף וַיֵּדַע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזְמַל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזְמַל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֶּתַעֲטֵף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּנוּ קֶצֶת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וְקָרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקַיֶּמֶת בְּאַמְצֵעַ הַלֵּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עֶסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזֻרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלֶּה זּוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמְכַחֲשִׁים, עֲתִירִי הַנְּכֻסִּים, וְתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַּל מִחֻנֵּק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֵלֶיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחַ אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעְה שְׁלִיחַ,
16. אוּלַם פְּרַעְה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחַ, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמֵדְנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמֵדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֶּךָ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וְכָבֵר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיוֹמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הַחֲפֵץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוֹ.

1. הוּי הַמֶּתַעֲטֵף : קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קטע 2

20. אָבן רבונָד יודע כי אתה קם לתפלה קרוב לשני שלישי הלילה וחציו ושלישו, עם קבוצה מאלה אשר אתה. ואללה הוא העורך מידת הלילה והיום. יודע הוא כי לא תוכלו למנותו, ולכן הוא הקל עליכם, על כן קראו בקוראן ככל שתוכלו. יודע הוא כי יהיו מכם חולים, ואחרים המתהלכים בארץ להשיג פרנסה מחסד אלה, ואחרים הלוחמים בשביל של אלה. על כן קראו בו (הקוראן) ככל שתוכלו, וקיימו את התפלה ואת זפאת (צדקה),¹ ותגמלו לאללה גמילות חסד,² וכל טוב אשר תקדימו לנפשותיכם תמצאו אצל אלה טוב יותר ממנו בתוספת שכר עצום. בקשו אפוא את סליחת אלה. כי הוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמֵּתִכָּסָה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמֵּתִכָּסָה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמֵּתִכָּסָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רַבּוֹנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הִרְחַק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מִחֹסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רַבּוֹנְךָ.
8. וּכְאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְלֹאִים אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן,
14. וְאֵת דָּרְכָיו יִשְׁרֹתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּיד עֲנָשׁוּ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתייר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקֵּר),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקֵּר)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבַּעְנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מָה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כָּזֶה? כִּךְ יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיִּדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מְכִיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזֵי, רַק אוֹת הַכָּהֵן הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבְלִילָה עֵת יְסוֹג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאֲסוֹנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֶרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵפֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בִּפְעֻלָּה.
39. אֲבָל לֹא בְּעָלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנָּים יִשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדבר הכופרים,
42. מה הובילכם לתוך אש לוקטת?
43. (הכופרים) יאמרו, לא היינו מן המתפללים,
44. ולא היינו מאכילים את המסכן,
45. והיינו עוסקים בדברים בטלים,
46. והיינו מכחישים ביום הדין,
47. עד אשר בא עלינו המוות.
48. לאלה לא תועיל המלצת המליצים,
49. מה להם אפוא מתרחקים מן ההזכרה (הקוראן),
50. כאלו הם ערודים בהולים,
51. אשר ברחו מפני אריה.
52. אבל כל אחד מהם (הכופרים) רוצה כי תנתנה לו מגלות פרושות (מן השמים כמו שנתן למוחמד).
53. אמת הדבר היא, הם (הכופרים) אינם מפחדים מן הענש בעולם הבא (משום שהם אינם מאמינים בקיומו).
54. לא ולא! הוא (הקוראן) אות אזהרה,
55. ומי שיצרעה יזכרנו,
56. אך לא יזכרו אלא אם ירצה אלה. כי רק הוא ראוי ליצאה ורק הוא בעל הסליחה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹם אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אָשָׁבַע בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאָשָׁבַע בְּנֶפֶשׁ הַמֵּי־סָרַת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאֶסֶף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֹּן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שְׂיִרְאָה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקָה הַיָּרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדּוֹ,
10. וַיֹּאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפָה הַמִּפְקָט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַיֹּאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שְׂיִהְיֻדִים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שְׂאֲחֹר לַעֲשׂוֹת.
14. אַכֹּן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תַּרְוֹץ שְׂיִכַּל.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאֹן בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָדָּ), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אַכֹּן עֲלִינוּ אֶסְפָּתוֹ (בְּלִבָּד) וּקְרִיאָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאֲמָצְעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֲקֹב אַחֵר קְרִיאָתוֹ (מִמֵּתָנוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אֶתְּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֹהֲרוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמַּהְלוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֲיֵשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכַּת, (מְצוּקֶת סוֹף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבֵלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזָרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֹד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעֲצָבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה לְכֹל לַהֲחִיּוֹת הַמֵּתִים?

76

סורת אל-אנסאן האדם

סורה זו נקראת «אל-אנסאן, האדם» משום שמונח זה מוזכר בפתחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «האדם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמַן עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכֵר רֵאיוֹי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יַצְרֵנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעַרְבֶת, וּלְמַעַן נִסְוֹתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מִכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדֵנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם.
5. אֲדָ תַמִּימֵי הַדֶּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהִהּ, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כֶּרֶצוֹנִים),
7. הֵם מִקְיָמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שֶׁעֲנִשׁוּ מִקִּי,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֶּאֱכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֶתֶם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהִהּ. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רַבּוֹנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהִהּ יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וְיִתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפָנֵיהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם,
12. וְיִגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִים עֲלֵיהֶם צִלָּיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהִשָּׁג הַיָּד,
15. וְיִסְתַּכְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִים מִכֶּסֶף וּבִגְבִיעֵי זָכוּכִית,
16. זָכוּכִית מִכֶּסֶף עֲשׂוּיָהּ לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָהּ יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהָל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלְסִיל»¹.
  19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עֲלָמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְזָרוֹת.
  20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
  21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וּקְטִיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוּנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
  22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַת 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמַיִם אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשִׁדִּי,
  24. וְלָכֵן חִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוּנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
  25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנָךְ הַשָּׂכֵם וְהַעֲרַב,
  26. וּמִן הַלִּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלִּילָה.
  27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמַתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
  28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחִזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכֻמוֹתָם.
  29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוּנוֹ שְׂבִיל.
  30. אֵד לֹא תִתְּפָצוּ אֵלָא אִם יִחַפֵּץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
  31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שִׁירְצָה, אֵד לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי' מלון שגיב).

77

סוֹרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הָרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת», הרוחות
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הרוחות הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבְסוּעָרוֹת סְעוֹר,
3. וּבְמַפִּיצוֹת הַפֶּחַ,
4. וּבְמַפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבְמַלְאָכִים) הַמוֹדִיעִים הַהוֹכְרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעָנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהְרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַע מוֹעֵד.
12. עַד לְאִיזָה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתְּדַע מֶה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הֲאִם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כִּד אֲנַחֲנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הֲאִם לֹא בָּרָאוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתְם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבוֹעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמֶה טוֹב הוּא הַיְכּוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי ואבוי באותו יום למתכחשים.
25. האם לא עשינו את הארץ כמיכל,
26. מכילה חיים ומתים.
27. והצבנו עליה הרים גבוהים, והשקינו אתכם מים מתוקים.
28. אוי באותו יום למתכחשים.
29. לכו אל זה (הענש) אשר היתם מכחשים בו.
30. לכו אל צל בעל שלושה סעיפים,
31. שאינו מצל ואינו מגן מלהבה.
32. כי אם יירו נצים כמגדלים,
33. כמו היו גמלים צהבים.
34. אוי באותו יום למתכחשים.
35. ביום הזה לא יוכלו לדבר,
36. ולא ירשו להצטדק.
37. אוי באותו יום למתכחשים.
38. זהו יום הפסיקה, עם הראשונים נאסף אתכם.
39. ואם בינדכם תחבולה נגדי, נסוה.
40. אוי באותו יום למתכחשים.

קטע 2

41. אך יראי אלה בצללים ומעינות,
42. ופרות להם כרצונם.
43. אכלו ושתו והתענגו כגמול על מעשיכם,
44. כי כך נגמל לעושי הטוב.
45. אוי באותו יום למתכחשים.
46. אכלו והתענגו מעט, כי כופרים אתם.
47. אוי באותו יום למתכחשים.
48. ובהאמר להם, כרעו בתפלה, לא יכרעו.
49. אוי באותו יום למתכחשים.
50. לאיזה אמר אחרי זה (הקוראן) נאמינו!

78

סִוֵּרַת אֶן-נְבֵא' הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם

סורה זו נקראת «אֶן-נְבֵא', הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנוחה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהָהָרִים יִפְצְצוּ וַיְהִיו כְּמִקְסֵם שָׂא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּהּ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִית וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִים רוֹתְחִים וְלֶחֶם,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיוֹם הַדִּין,
28. וּכְחֹשׁ כְּחֹשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשִׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֵם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלָם לִירְאִים יֵשׁ זִכְיָהּ,
32. גָּנִים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מֵרִבּוֹן, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מֵרִבּוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַרְחֲמֹן, שְׂאִין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצִּדֵּק, וְכָל מִי שְׁיִרְצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצָא לוֹ שְׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שְׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֶקֶר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוְרַת אֵן-נַאזְעַאת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֵן-נַאזְעַאת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמְּפֹרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בְּעֲדִינוֹת,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֹדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוֹנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמַבְטִיחֵם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הִיִּינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהִיִּינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִוּוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹיךְ סַפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוֹנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהן 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כַחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֲרֹף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֶנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֶנְשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֻדָּשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה;⁴
 28. וְאֵת רִקְעֵיהֶם רוּמִם וְאֲזוֹן?
 29. אֶת לֵילָם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמָם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יִצֵּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָ מִקְּנִיָּכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וְנִגְלָתָה שְׁאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׁאוֹל הִיא הַמַּעֲוֹן.
 40. וְאוֹלָם לָמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֲדוֹן יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת עיפאר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתֵי עֵת בּוֹאָהּ?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָהּ.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלֹו נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְרִי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵיֶסָ קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵיֶסָ, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קמט אַת מַצְחוֹ וּפְנֵה עֶרְף,
2. בְּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלֵי יִזְדַּכֵּד?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוֹלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּד.
8. וְאוֹלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לְבוֹא אֵלָיִךְ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינְדָּ שֵׁם יֵב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמְטַהֲרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאכִים),
16. נִכְבְּדִים וַיִּשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאֶדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטֶּפֶת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוֹר הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוֹר, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה.
  2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהן 28: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהִרְעָה¹,
21. אַחֵר הִמִּיתוּ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוֹב יִקְיִמְהוּ (אֶלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוֹנוֹן הָאָדָם אֶל מֶאֱכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֹצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרִי וּמִרְעָה,
32. לְהִנְאֹתְכֶם וְלְהִנְאֹת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֻׁתּוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזְּ יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֶיהֶן אֲדָק,
41. תִּכְסֶּסֶה אוֹתָן אֲפֹלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻיֵּיר הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶת-תְּכֻיֵּיר, הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהָהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיץ,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וְיַעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לְסוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאֵיזָה חֶטָּא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמְּגֻלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לְמֵאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחֲשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבֵּד (מִלְאָד ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁגָּע,
23. וְכִבֵּר רָאָהוּ (הַמְלָאָד גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפִעִם אַחֲרֵת), בְּאַפְקַ הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צָר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוּרְאָן) דְּבָרִי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכְכֶם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפֶּטָאר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-אֶנְפֶּטָאר, הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בשם אללה הרחמן והרחום

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִהָפְכוּ,
5. אִז תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָהּ (מִן הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹןךָ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וַיְבַכֵּל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחָשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנָם שׁוֹמְרִים מִמְּקָדִים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנִעִימוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֵנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, וְהַמַּחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֶּרֶת אֶל-מוֹטַפֵּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפֵּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפֵּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמֶּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי למחסירים במשקל ובמידה,
2. הנוטלים לעצמם בקנותם מאחרים מדה מלאה,
3. ואולם במוכרם להם, יחסירו במשקל ובמידה,¹
4. האם לא יחשבו כי יקומו לתחייה,
5. ליום עצום (יום הדין),
6. יום יעמדו בני האדם לפני רבון העולמים?
7. לא ולא! אולם פנקס הרשום של הרשעים הוא ב'סג' ין',²
8. התדע מהו «סג' ין»?
9. זהו פנקס רשום משלם.
10. אוי ביום ההוא למכחישים,
11. אשר יכחשו ביום הדין,
12. ואין כופר בו אלא עושק ופושע.
13. אשר בהקרא לפניו אותותינו, יאמר, אגדות הראשונים.
14. לא ולא! מעשיהם הרעים שצברו העכירו את לבותיהם.
15. לא ולא! ביום ההוא ימנעו (הכופרים) מן (ראות) רבונם,
16. ויבגיהנם יצלו.
17. אז יאמר להם, זהו הענש שבו כפרתם.
18. לא ולא! אכן פנקס הרשום של הישרים הוא ב'עליון',³
19. התדע מהו «עליון»?
20. זהו פנקס רשום משלם,
21. רק המקרבים (מבין המלאכים) יראוהו.
22. אכן הישרים בתוך נעימות,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם יִשְׁקוּ יין צלול מִשְׁמֶר וְחֵתוֹם,
26. בְּחֹתֶם מוֹשֶׁק. וּלְזָה יִשְׁתַּקְּקוּ הַמִּשְׁתַּקְּקִים.
27. אֲשֶׁר נִמְהַל בְּמִי «תִּסְנִים»¹,
28. מֵעֵין יִשְׁתּוּ מִמֶּנּוּ הַמִּקְרָבִים (לֹאֲלָה).
29. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ הָיוּ צוֹחֲקִים עַל הַמֶּאֱמִינִים,
30. וּבְעוֹבְרָם עַל פְּנִיָּהֶם הָיוּ רוֹמְזִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ,
31. וְהֵם הָיוּ מִתְּלוֹצְצִים עֲלֵיהֶם בְּחוּזָרָם לְבִתְיָהֶם,
32. וּבְרֹאוֹתָם אֶמְרוּ, אֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.
33. וְאוֹלָם הֵם לֹא נִשְׁלְחוּ לְשׁוּמְרִים עֲלֵיהֶם.²
34. וְאֶמְנָם הַיּוֹם יִצְחָקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עַל הַכּוֹפְרִים.
35. מַעַל הַכְּרִסוֹת הֵם מְבִיטִים,
36. לְרֹאוֹת הָאֵם שְׁלֵם לְכּוֹפְרִים כְּאֲשֶׁר הָיוּ עוֹשִׂים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אַנְשַׁקָּאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקָּאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כְּאַשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. בְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וּלְרִבּוֹנוֹם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׂצוּוֹ לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וּלְרִבּוֹנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׂצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּדָהּ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שְׁמֵחַ.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בְּהִיּוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שְׁמֵחַ בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לְחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֶרְבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמִּלָּא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלַב לְשֻׁלַּב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֵאֱמִינוּ,
21. וּבִהֲקִירָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אֲדָהּ אֱלֹהֵי יוֹדַע הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בְּלִעָדֵי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.¹

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוּרֻג׳

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אֶל-בּוּרֻג׳», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה « תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים » מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָה יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלְלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֵק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּמַאֲמֵינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלְל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמַּאֲמֵינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לַמַּאֲמֵינִים עֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גֵּן עֵדֶן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִרְמִים הַנְּהָרוֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּנָד חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לְתַחִיָּה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוּן כֵּס הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִיד סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני נג'ראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אֵד הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אֵד אֱלֹה מִקִּיף בָּהֶם.
21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מְהֵלָּל,
22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אַט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נִפְשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים נִשְׁפָּכִים בְּרָחִם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) כָּל לֶהְשִׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אַרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזֶּמֶן קָצֵת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סורת אל-אעלא אללה העליון

סורה זו נקראת «אַל-אַעְלָא, אֱלֹהֵה הָעָלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֹהֵה הָעָלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. שָׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרָץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֹשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלָּא מַה שָּׂאֵלְךָ יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנֶּגֶלָה וְהַנִּסְתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קִלִּים.
9. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי הָאֵזְהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֹּר,
11. אֵדָה הָאֵמֶל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יֵצֵלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שָׁבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחִיָּה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלַם אַתֶּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵדָה הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְ רָשׁוּם בְּמַגְלוֹת הַקִּדְמוֹנוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-עֵ'אִשָּׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אֶל-עֵ'אִשָּׁיָה, יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «עֵ'אִשָּׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפָּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַן רוּתֶחָ,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בְּפָנֶי רַעֲב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פָנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעֱלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעַן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֲתָה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. **אִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיְהֶם,**¹
23. **וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,**²
24. **אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,**
25. **אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,**
26. **וְאַז נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).**

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פַּגְ'ר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פַּגְ'ר», עמוד השחר», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרֵת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבְלִלָה כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׂיף!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאָרֶם בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ'מוּד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בְּעַל הִתְדוֹת (הַגְדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמִים בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהַשְׁלִיט עָלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמְּשָׁמֵר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵךְ אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מְקַנְנוֹ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש דיו אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של דיו אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של דיו אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצ'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהֲבוּ אֶת הַחֹן אֲהֲבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! בְּאֶשֶׁר הָאֶרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עוֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיִם הַהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיִם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבֹּחַהּ, אֲדָךְ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קֶשֶׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בְּכַבְלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלִיחָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָהּ (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהִכְנָסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בָּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בָּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בָּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקְרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאֲתֶה (מוֹחֲמַד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כָּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֹה.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹּר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוּכַל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמָּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מֶה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֹכֵלָה בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קָרְבָּה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעוּהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנִשֵּׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹו אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנִשֵּׁי הַשְּׂמָאל (רְעִי מִזֵּל),
20. (עֲנִשָּׁם יְהִיָּה) אֵשׁ נִעוֹלָה עֲלֵיהֶם.

1. אֵלֶּה עָשָׂה מִמִּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבִטְחָה. אוֹמֵנָם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֵלֶּה יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמַד לְהוֹצִיא לְהוֹרָג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתוֹחוּמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כֹּאשֶׁר יִשְׁחָרַר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קָרָה בִּשְׁנַת 630 ו' 630.
 2. הַכּוֹוֹנָה לָאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.
 3. ר' סורת אל-אֲנִסָּאן 76 : 2 - 3.
 4. ר' סורת אל-אֲסֵרָא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֲנִ-נַחַל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבִּקְרָה הַמְאֻחֶרֶת,
2. וּבִיָּרֵחַ כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעֶקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָהּ וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֹשׁ וּבִמִּי שֶׁהַשְּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוֹ בְּגִי עִם תְּמוּד וְהָיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמָלָל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵהּ (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לִנְאֻקָּה שֶׁל אֱלֹהֵהּ לְשִׁתּוֹת אֶת מִנַּת חֻלְקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעֵס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֻטְאוֹ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֵלֵא דְאֻגָּה לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלֵּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלֵּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה «הַלֵּיְלָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֹאיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנִּקְבָּה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹ,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹ כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מְזַהֵר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לֹוְהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹ לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵיּוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לֹו חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אדי-ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אַצְ' - צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אַצְ' - צ'וּחָא, שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אַצְ' - צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצ' - צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶתִּית תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרֻצָּה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהֶחֱסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹרְאֵן וְהֶאֱמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהֶעֱשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקְּבָצוֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שַׁרְחַ הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שַׁרְחַ», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָדָּ אֶת לִבְדָּ,²
2. וְנִסֵּר מַעֲלִיד אֶת מַעֲמֻסָּתָד,
3. אֲשֶׁר הָעֻמִּיסָה לַעֲיָפָה עַל גִּבְדָּ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָדָּ אֶת זִכְרָד?
5. אֲכֹן עִם הַכִּבֵּד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכִּבֵּד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנָה נָצַב לַעֲבֵד רְבוּנָד,
8. וְאֵל רְבוּנָד תִּתְּפֹנָה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאֶרֶץ) הַתְּאֲנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. ו(בְּהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֶה (מִכָּה),³
4. כִּבְר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמֶת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדִרְגָּה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשַׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיחֵם בְּגִלְל כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעְדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגִּבֹּל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶלְ-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוּנְךָ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוּנְךָ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֵאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עֲשִׂיר.
8. אֲכַן אֵל רְבוּנְךָ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתְּךָ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהֵה?
13. מֶה תִּחְשַׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הָאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אֲכַן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֵאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֵאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מַלְאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֵל רְבוּנְךָ).

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

2. הַפְּסוּקִים מִפֶּה וְעַד סוֹף הַסּוּרָה הֵם הַתְּרָאָה וְנוֹיפָה בְּאֵבו גִּיהֵל, הָאוֹיֵב הַמּוֹבֵהֵק שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד. אֲבו גִּיהֵל נִהְרָג בְּקֶרֶב בְּדֵר בִּשְׁנָה שְׁתֵּים לַהֲגִירָה אֶל מִדְיָנָה.

97

סִוֵּרַת אֶל-קֶדֶר לֵיל הַקָּבוֹד

סורה זו נקראת «אֶל-קֶדֶר, הַקָּבוֹד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקָּבוֹד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «לֵיל הַקָּבוֹד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵנוּ וְהַרְחוּם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֵל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וּמָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֵל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֵל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֵל-קֶדֶר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאֲךָ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בֵּינָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בֵּינָה, הַהוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בשם אללה הרחמן והרחום

1. הכופרים מבין בעלי הספר והפגניים אינם נוטשים את כפירתם עד בוא אליהם ההזכחה,¹
2. (ההזכחה היא), שלוח מעם אללה יקרא לפניהם מגלות מטהרות (הקוראן),
3. ובהן כתבים נכוחים.
4. ולא נחלקו אלה אשר נתן להם הספר² אלא אחרי בוא ההזכחה (הנביא מוחמד) אליהם.
5. אולם הם נצטוו רק לעבד את אללה במסירות שלמה כחניפים,³ ולקיים את התפלה ולתת זכאת (צדקה).⁴ זאת היא הדת האמתית (דת האסלאם).
6. אכן אלה אשר כפרו מבעלי הספר והפגניים באש גיהנם. הם ישארו בתוכה לנצח, כי הם הרעים שבבריאה.
7. אך המאמינים עושי הטוב הם הטובים שבבריאה,
8. גמולם אצל רבונם גני עדן אשר נהרות זורמים מתחתיהם, שם ישארו לנצח. אללה מרצה מהם, והם שמחים אתו. זה (הגמול היפה) לירא את רבונו.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנג'יל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקרה 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקרה 2: 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָהּ רְבוּנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֵל-עֶאדִיָּאָת הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֵל-עֶאדִיָּאָת, הסוסים השועטים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

חביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוסים השועטים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשָׁבַע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדִהְרָם,
3. הַמִּתְקִיפִים בְּבִקָּר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמַצַּע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶתְּהָה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבּוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוְרַת אֶל-קֶאֶרְעָה הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קֶאֶרְעָה, הַהוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קֶאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. הַהוֹלָמֶת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמֶת?
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמֶת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפֹרְפָרִים מְפֹזְרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזֵנוֹ כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֶן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזֵנוֹ קְלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תַּהֲיָה מִנֶּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעֶתָ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אִשׁ מְאוּד לֹוְהָטָה (בְּגִיהָזָם).

102

סִוְרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר», ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵי וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יְדַעְתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגָתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סִוֵּרַת אֶל-עֶצֶר

הַזְמֵן

סורה זו נקראת «אֶל-עֶצֶר, הַזְמֵן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אֶל-עֶצֶר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הַזְמֵן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמְנוֹ,
2. אֲכֹ הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹן,
3. חוּץ מֵאַלֶּה אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֻמָּת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסִּבְלָנוּת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשֻׁמֵּיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשֻׁמֵּיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשֻׁמֵּיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּיץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיֶהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעָקֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצֹאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רַבּוֹנָךְ בְּבִעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקֹזֹת עוֹף,
4. יִזְדּוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמַר שְׂרׁוּפֹת,
5. וְעֲשֶׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרִיֶּשׁ

קוֹרִיֶּשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרִיֶּשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרִיֶּשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחָמֶן וְהֶרְחוּם

1. בְּשֵׁל הַסִּכָּם בְּטַחֲוֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹

2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסָּע בַּחֲרִף וּבִקְנִיץ,²

3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³

4. אֲשֶׁר הָאֱכִילָם מִרְעָב, וְהַבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיוִם.⁴

1. הסכם בטחון: בערבית: אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.

2. מסע החורף והקיץ: מסעות המסחר של קוריש: בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטיין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.

3. ר' סורת אנ-נמל 27: 91.

4. ר' סורת אנ-נחל 16: 112 - 113; וסורת אל-ענכבות 29: 67.

107

סִוְרַת אֶל-מָאעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּס

1. הֲרָאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהַאֲכִלַת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנְעִים מִהִנָּזְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשָׁרֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּנֵת'ר נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּנֵת'ר», נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְּנֵת'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּנֵת'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נִהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זֶבַח,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְרַת מִזֶּרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמָן וְהַרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵן דִּתְּכֶם וְלִי דְתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נֶצֶךְ הַנֶּצְחוֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נֶצֶךְ, הַנֶּצְחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנֶּצְחוֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֶשֶׁר יָבוֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהָ וְהִשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהִם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים
בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סורת אל-מסד סיבי הדקל

סורה זו נקראת «אל-מסד, סיבי הדקל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אל-מסד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סיבי הדקל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבֵּץ וְיִלְךְ הוּא לַעֲזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצִי הַקּוֹץ (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצֻאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְפִים הַנְּצָחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֹה לוֹ אֵף לֹא אֶחָד.

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֵמֶר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפְּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחְשׁוֹךְ בְּהִחְשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפְּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֵן-נָאס׃ בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֵן-נָאס׃, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמַר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מִלֶּד בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהָ בְּנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחָשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
ינוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4: 34** פירושו, סורה **4** פס' **34**. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א;ב;ת;ת'ת;ג'ג;ח;ח'ח;ד;ד'ד;ז;ז'ז;ס;ש;ש'ש;צ;צ'צ;ט;ט'
 ט'ט;ע;ע'ע;פ;פ'פ;ק;ק'ק;ל;ל'ל;מ;מ'מ;נ;נ'נ;ה;ה'ה;ו;ו'ו;י.

אברהם, ר' אברהם'ס

116 : **4** ; 102, 36 - 34 : **2** ראש השטנים
; 40 - 39, 34 - 31 : **15** ; 112, 18 - 12 : **7** ; 120 -
; 95 : **26** ; 117 - 116 : **20** ; 50 : **18** ; 64 - 61 : **17**
.85 - 74 : **38** ; 21 - 20 : **34**

אבנים, כעונש מן השמים 8 : 32, 11 : 82, 15 : 74,
17 : 68, 29 : 40, 54 : 34, 67 : 17,

אבני גוויל (חג'ארה מן סג'יל) 105: 4

אבו בכר אצ-צדיק 9: 1, 4, 40; מעלותיו,
התאסלמותו וח' ליפותו 4: 59; 46: 15; 66: 3

אבו להב 1:111

אחקאף אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדר׳ס 19 : 56 : 21 : 85

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ)
2:30

המלאכים מצווים להשתחוות לו **34 : 2** ; **11 : 7** ;
15 : 30 ; **17 : 61** ; **18 : 50** ; **20 : 16** ; **38 : 73**
 נברא מטיט או מטיט **2 : 6** ; **15 : 26** ; **28 : 33** ; **17 : 61** ;
23 : 12 ; **32 : 7** ; **37 : 11** ; **38 : 17** ; **55 : 14**

נברא מעפר 30 : 20 ; 35 : 11 ; 40 : 67 ; 53 : 32
נברא ממים 25 : 54

נברא מנפש יחידה 4:1; 6:98; 7:189; 39:6
ברמיאת רח זווו 4:1; 7:189 - 20:121

שגיאתו וגרושו מגן עדן 2: 35 - 36, 38; 7: 19 - 24 ; 20: 120 - 123

חוזר בתשובה וזוכה במחילה 2 : 37 ; 20 : 122

Z

אֶזְרָא (אֲבִי אֲבִירָה) 6: 74.

אבראהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב 2: 133, 6: 84, 19: 49
אומה לעצמו 16: 120

אומה לעצמו 16:120

אללה בחר בו 16: 121

אללה נתן לו חוכמה **21:51**

הווכוח עם אביו ובני עמו 6: 74, 80 - 83; 9: 114;
19: 42 - 48; 21: 52; 26: 70, 86; 60: 4

4 : 60 ; 86 , 70 : 26 ; 52 : 21 ; 48 - 42 : 19

רסוק הפסילים 21: 57 - 58 ; 37: 91 - 93

שריפתו ונצולו מן האש **21: 68 - 71**; **29: 24**;
37: 97 - 99

99 - 97 :37

חניף 16: 120, 123

לא היה יהודי ולא היה נוצרי 3: 167

בא אל רבונו בלב שלם **37**: 84

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם: **21:** 71
אברהם (המלאכים) ושמואל לו על הולדת בנו

אורחני (המלאכים) שרשנו לו על הולדתו

30 - 24 :51 ; 56 - 51 :15 ; 74 - 69 :11

בְּחִירַת אֱלֹהֵה בּוֹ וּבְבִנְי בֵּיתוֹ 3: 33

בוֹנֵה אֶת הַכְּעָבָה עִם אֶסְמָאֵעִיל (וַיִּשְׁמַעֲאֵל) 2: 127

מושגו במכה 22:26

מכריז על החג' **22**: 27

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם: **2: 126** ;
14: 35 - 37

 $37 - 35 : 14$

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה

למתפללים 2: 125

מקאם אבראהים (מקום תפילה) 2: 125 ; 3: 97

צדיק ונביא 19: 41

אברק, אש-שערא (כוכב) 53: 49

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**;
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**;
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**;
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**;
 לכל אומה נקבע זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**;
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אברהמים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41 -

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 20; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**;
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 133**, **140**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **85**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 3** - **1**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;

מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרכה **3: 3** - **4**; **5: 46**;
 הורד לאחר אברהמים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**, **1**; **4: 28**; **6: 98**;
7: 29, **189**; **10: 19**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67**, **69**;
70, **83**; **18: 54**; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125**, **139** - **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
35: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**

מאיר על מצח המתפללים **48: 29**;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23;
 37: 117; 40: 45, 46, 12, 30; 48: 29;
 61: 6; 62: 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

**ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 13, 9;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4 - 5;
 85: 17 - 18; 89: 9**
**הרגו הנאקת 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27 - 29; 91: 11 - 15**

ג'

**ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26**

**ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 98, 97; 11: 17; 19: 17;
 26: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19 - 21, 23**

**גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקור
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144**

**ג'ין (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41**

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומעה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

**ג'רושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7**

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי ערויות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

**ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכך לדוד 34: 10**

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

**בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80 - 88, 91;
 93 - 96, 100 - 104, 111, 113, 116, 118, 120;
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52;
 54, 67, 77, 78, 112, 181 - 184, 199; 4: 46, 51;
 55 - 60, 105, 107 - 109, 151, 153 - 157, 159;
 161 - 163; 5: 12, 18, 41 - 45, 51, 62 - 64, 68;
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159 - 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 17: 62 - 5; 8**

ת

תאנים 95: 1

**תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28;
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50 - 52; 18: 21, 52;
 100; 19: 70; 20: 102**

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

**תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143;
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43;
 101, 102; 5: 6; 7: 205, 55; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2; 25: 62 - 64; 29: 45;
 30: 18, 17; 31: 4; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 39, 40; 51: 15 - 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4 - 7**

**תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 80; 9: 29**

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89, 95 - 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 7: 72 - 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 16: 110, 123; 19: 89 - 91, 99, 123; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד', ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר- 18: 9

רמצי'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 253, 87; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263, 264 - 265, 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2

4 - 12, 58; 13, 18, 19; 51: 19; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12

13: 63, 10, 11; 64: 16 - 18; 70: 24 - 25

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 1: 5, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חג'ר, אל- 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135

9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 8, 4; 39: 5 - 3; 43: 25; 66: 8

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59

23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 6 - 4; 47: 23; 9: 111; 4: 69; 9: 195

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 5, 36

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 56: 72; 55: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 78: 80 - 10, 34; 38: 17 - 20, 21 - 25

27: 15; 34: 10 - 11

ש

שבא 27 : 22 - 44 ; 34 : 15 - 17

שבת 2 : 65 ; 4 : 47 ; 7 : 163 ; 16 : 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14 : 4 ; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30 : 22

שכנים 4 : 36 ; 8 : 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2 : 228, 224 ; 4 : 35, 114, 128 ; 8 : 1, 12,
 49 : 10 ; 47 : 61

שמש 13 : 2 ; 14 : 33 ; 16 : 12 ; 21 : 33 ; 25 : 61 ;
 29 : 61 ; 31 : 29 ; 35 : 13 ; 36 : 5, 38, 40 ; 55 : 5 ;
 71 : 16 ; 78 : 13 ; 91 : 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7 : 85 - 93 ; 11 : 84 - 93 ; 26 : 176 -
 29 : 36 - 37 ; 189

שופר, צור 6 : 73 ; 18 : 99 ; 20 : 102 ; 23 : 101 ;
 27 : 87 ; 36 : 51 ; 39 : 68 ; 50 : 20 ; 69 : 13 ; 78 : 18

שירה, ר' גם משורר 36 : 69

שילוש, תורת ה- 4 : 17 ; 5 : 73

צ

צאבאים 2 : 62 ; 5 : 69 ; 22 : 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7 : 73 - 79 ; 11 : 61 - 68 ;
 26 : 141 - 159 ; 27 : 45 - 53 ; 54 : 23 - 31

צאן 6 : 142, 146

צדק 4 : 29, 58, 127, 135 ; 5 : 8, 42 ; 6 : 152 ; 7 : 29 ;
 10 : 54, 47 ; 11 : 85 ; 16 : 76, 90 ; 55 : 9

צדקה 2 : 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267 ;
 3 : 15 ; 12 : 88 ; 51 : 19 ; 57 : 10 ; 70 : 24 - 25 ;

21 - 18 : 92 ; 8 - 10

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2 : 158

זכריא (זכריה) 3 : 37 - 41 ; 6 : 85 ; 19 : 2 - 10 ;
 21 : 89

זמן 2 : 259 ; 10 : 45 ; 20 : 103 - 104 ; 30 : 55 ;
 46 : 35 ; 79 : 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23 : 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22 : 47 ; 32 : 5
 לחמישים אלף שנה 70 : 4

זנגביל 76 : 17

זהב 3 : 14, 91 ; 9 : 34 ; 18 : 31 ; 22 : 23 ; 35 : 33 ;
 43 : 53, 71 ;

זית, זיתים 6 : 99, 141 ; 16 : 11 ; 23 : 20 ; 24 : 35 ;
 80 : 29 ; 95 : 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33 : 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33 : 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5 : 103

סאמרי 20 : 85, 87, 95 - 97

סגיל 105 : 4

סגין 83 : 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53 : 14 ; 56 : 27

סלסביל (מעין בשמים) 76 : 18

סואע (אליל) 71 : 23

סורה (פרק בקוראן) 2 : 9 ; 9, 64, 86, 124, 127 ;
 10 : 38 ; 11 : 13 ; 24 : 1 ; 47 : 20

סולימאן (שלמה) 2 : 102 ; 4 : 54, 163 ; 6 : 84 ;
 21 : 78 - 81 ; 27 : 15, 16 ; 38 : 30, 34

מלכותו 38 : 35 ; מורתו 34 : 12 - 14 ; 38 : 31 -
 33, 36

סוסים 3 : 14 ; 8 : 60 ; 16 : 8 ; 100 : 1 - 6

סופר (לבלר) 2 : 282

סיני (הר) 52 : 1 ; 95 : 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53 : 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9 : 30 ; 18 : 102 ; 25 : 17

צום 2 : 183 - 185, 187, 196 ; 4 : 92 ; 5 : 89, 95 ;

עומרה, ר' גם חג' 2 : 158, 196

4 : 58 ; 35 : 33

עירבון 2 : 283

ט

עיצים 6 : 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2 : 256, 257 ; 4 : 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3 : 39, 45 - 52,

17 : 39 ; 16 : 36 ; 5 : 60 ; 76, 60

, 72, 17, 54 - 55, 59 - 61 ; 4 : 157 - 159, 171 ; 5 : 17,

טאלות (שמואל) 2 : 246 - 248

- 19 : 19 ; 31, 30 : 9 ; 58 : 6 ; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20 : 12 ; 79 : 16

14, 6 : 61 ; 64 - 61 : 43 ; 13 : 42 ; 34, 21

פ

טור, הר בסיני 2 : 63, 93 ; 4 : 154 ; 19 : 52 ; 20 : 80 ;

פרדים 16 : 8

2 : 95 ; 1 : 52 ; 46, 44 : 28

ע

פרעה 28 : 38 ; 12 : 38 ; 40 : 26, 36, 45 - 46 ;

עא'ישה, אשת הנביא 24 : 11, 26 ; 66 : 4

10 : 89 ; 11 : 66

עאד, בני עם 9 : 70 ; 11 : 89 ; 14 : 19 ; 22 : 42 ;

אשת פרעה 28 : 9

25 : 39, 38 : 29 ; 51 : 42, 41 ; 54 : 18 - 21 ;

מוכה מכות בידי אלה 3 : 11 ; 7 : 130 - 135,

7, 6 : 89

; 14 - 12 : 27 ; 35 : 25 ; 44 : 22 ; 52 : 8 ; 137

- 9 : 29 ; 43 : 48 ; 50 : 13 ; 54 : 41 - 42 ; 69 : 9 -

עדשים 2 : 61

18 - 17 : 85 ; 16 - 15 : 73 ; 10

ערבית (לשון הקוראן) 12 : 2 ; 13 : 37 ; 16 : 103 ;

פרפרים 101 : 4

7 : 42 ; 3 : 41 ; 28 : 39 ; 195 : 26 ; 113 : 20 ; 97 : 19

פרה, פרות 2 : 67 - 72 ; 12 : 43 - 46

12 : 46 ; 58 : 44 ; 3 : 43

פנינים (תכשיטים) 16 : 14 ; 22 : 23 ; 35 : 12, 33 ;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7 : 54 ; 9 : 129 ;

19 : 76 ; 23 : 56 ; 22 : 55 ; 24 : 52

; 22 : 21 ; 5 : 20 ; 42 : 17 ; 2 : 13 ; 7 : 11 ; 3 : 10

פורקאן, כינוי לקוראן 2 : 185 ; 3 : 4 ; 25 : 1 ; (יום

; 75 : 39 ; 4 : 32 ; 26 : 27 ; 59 : 25 ; 116, 86 : 23

אל-פורקאן) ניצחון בבדר 8 : 41 ; ניתן למוסא 2 : 53 ;

; 20 : 81 ; 17 : 69 ; 4 : 57 ; 82 : 43 ; 15, 7 : 40

48 : 21

15 : 85

ערפאת (הר) 2 : 198

פיל, בעלי ה- 105 : 1

עט, קלם, אקלאם 3 : 44 ; 31 : 27 ; 68 : 1 ; 96 : 4

ק

עכביש 29 : 41

קארין (קורח) 28 : 76 - 82 ; 29 : 39 ; 40 : 24

עליה לרגל, ר' חג'

קבלה (כוון תפילה) 2 : 115, 142 - 148, 148 -

; 33 : 35 ; בית עמרם 3 : 33 ;

177, 150

מרים בת עמרם 66 : 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5 : 58 ; 9 : 3 ; 62 : 9

ענבים 2 : 266 ; 6 : 99 ; 13 : 4 ; 16 : 11, 67 ; 17 :

קלם, אקלאם, ר' עט

28 : 80 ; 32 : 78 ; 34 : 36 ; 19 : 23 ; 32 : 18 ; 91

קמפור 76 : 5

עורב 5 : 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
57: 101; 25: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12,
31; 13: 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28 - 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68, 7;
25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157; 7: 2,
5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 38, 37,
39; 14: 1, 2; 15: 1, 87; 16: 101 - 103; 17: 9,
41, 45, 46, 82, 88, 105, 106; 18: 1, 6, 64;
20: 2, 5, 113, 114; 21: 5, 8, 10 - 15;
22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 26: 1, 192 - 212;
27: 2; 28: 1, 2, 48; 29: 47 - 49; 31: 6, 7; 32: 2;
35: 29, 30, 31; 37: 167, 170; 38: 1, 14, 87;
88; 39: 1 - 3, 27, 28, 40, 41; 41: 2 - 5, 44;
52 - 54; 42: 17; 43: 2 - 4, 44; 44: 2 - 5, 58;
45: 2, 20; 46: 2, 7, 12, 29, 31; 53: 2 - 18;
54: 17; 56: 75; 57: 87 - 75; 59: 21; 69: 38 - 52;
72: 1, 2; 73: 1, 4, 20; 74: 54 - 56; 75: 16, 17,
18 - 20; 80: 11 - 16; 81: 19 - 29; 84: 21; 85: 21,
22; 86: 13 - 14; 87: 6 - 13; 97: 1 - 5

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46; 28: 46;
57; 32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
9; 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 95, 97

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
31: 14 - 15; 46: 15

מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 59, 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18;
 58: 1; 64: 14; 66: 10, 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10; 71: 1

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 10: 57, 59, 63, 65, 69;
 19: 37; 30: 5; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150
 - 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 32; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5, 16; 43: 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4, 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47; 17: 54; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 48: 48; 52: 29, 30; 68: 2, 46;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33, 21, 23: 48; 29: 62

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7; 28: 13, 15; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26; 26: 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבושר 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6-9, 11-12, 176; 8: 75, 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132, 140; 4: 163; 6: 84; 11: 71;

12: 4-6, 11-13, 76, 78, 81-87, 93-100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60: 12; 81: 8-9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19-20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63-68;

44: 23-24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4-102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90-93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11;

14, 65-66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1-4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 38, 36

הגירה 4: 66-67, 89, 97, 98-99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163-

165; 6: 7-9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7;

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14-16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100;

117: 59; 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65-72; 11: 50-60; 23: 32-41;

26: 123-140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

זתרו, ר' שועיב

זתוש 2: 26

זתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

זת'רב, ר' מדינה 33: 13

זחיא (זוחנן) 3: 39-41; 6: 85; 19: 7, 12-15;

21: 90

זרח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِاسْمِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרם – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 חסועדה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הקלי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המקרה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28 הקפור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29 העקביש – אל-ענקבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30 הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31 לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32 ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33 הקונפדרציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34 שְבַא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35 הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36 י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37 המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38 צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39 הבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40 הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41 האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42 ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43 הקשטים – אז-זוח'ירוף	سورة الزخرف	במכה	451
44 העֶשְׂן – אד-דוח'יאן	سورة الدخان	במכה	459
45 הכורעים כָּרְךְ – אל-ג'את'יה	سورة الجاثية	במכה	463
46 גְבַעוֹת חחול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47 מַחְמַד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48 הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49 התדרים הפְּרִטִּיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50 ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51 הרוחות המפְּזֹרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52 הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53 הפּוֹכֵב – אני-ג'ם	سورة النجم	במכה	501
54 הִירָח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55 הַרְחָמֻן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56 המאָרַע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכחת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 התגלה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבקחת – אל-מומתחנה	سورة المتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אל-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הנרח וההפסד (ביום הדין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הגרושין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 הקיקות האמץ (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'יר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארץ העצום – אנ-נבא'	سورة النبا	במכה	605
79 מלאכי המות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 המחסירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תחנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-ע'אשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השקש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' צ'יוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבד – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זלולה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולכות (יום-הדין) – אל-קארה	سورة القارة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאט'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-כנת'יר בגן עדן – אל-כות'יר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בגי אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

إِنَّ وَزَارَةَ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةَ وَالْإِسْلَامَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَدِ لِبَطَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدِرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَلَامَةَ الْحَمْدِ لِلشَّيْخِ الْفَيْزِيِّ، الْمَلِكِ سَلَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِيِّ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهِودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ٣

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיַי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכֹּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכֵּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנוּוֶרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכֵּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשֹׁפָה הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יִבְיָא תוֹעֵלֶת לְבִנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדִיו לְשִׁרְתִּי שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סִלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעִיד

עַל מֵאֲמָצִיו הָאֲדִירִים לְהַפְצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقُوقُ الصَّالِحِينَ مَحْفُوظَةٌ
لِجَمِّعِ الْمَلَائِكَةِ أَطْبَاعُ الْمُصَنِّفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אללה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשׁרד לענייני
האסלאם וההסברה והקוון
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'ג'רי / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555